

Ο ΑΒΑΗΡΙΤΗΣ

ΚΑΙ

ΤΟΥ ΔΙΑΒΟΛΟΥ ΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΑ.

ΥΠΟ

Δ. Ν. ΒΡΑΤΣΑΝΟΥ.

.....
ΦΥΛΛΟΝ 14. (1) Τουλλου 28.
.....

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ,

ΤΥΠΟΙΣ Δ. ΔΘ. ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΗ.

1857.

Ο ΑΒΔΗΡΙΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΙΣΤΟΡΙΗΜΑΤΩΝ.

(Εκδίδεται κατά ΚΥΡΙΑΚΗΝ).

ΑΙ ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ ΓΙΝΟΝΤΑΙ

Ἐν Ἀθήναις πρὸς τὴν ἐκδότην, ὁδὸς Ῥοδακείου ἀριθ. 145.
Ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις πρὸς τοὺς Κ.Κ. Ἐπιστάταις τῶν Ταχυδρομείων.

ΤΙΜΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ.

ΕΝΤΟΣ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ.

Διὰ μὲν τοὺς ἐν τῇ Πρωτευούσῃ κατὰ μῆνα	Δραχ.	4 50
Διὰ δὲ τοὺς ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις κατὰ τριμηνίαν	»	6.
Προπληρωτέα ἐτήσιος Συνδρομῆς	»	20.

ΕΚΤΟΣ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ.

Διὰ τοὺς ἐν Τουρκίᾳ καθ' ἑξάμηνιαν εἰκοσάρια τουρκ.	3.
Προπληρωτέα ἐτήσιος Συνδρομῆς τουρκικῆς λίρας	4.
Διὰ τοὺς ἐν Βλαχίᾳ προπληρωτέα ἐτήσιος τάλ. αὐστρ.	5.
Διὰ τοὺς ἐν τῇ Ἰουδίᾳ Πολιτείᾳ προπληρωτέα λίρα ἀγγλ.	4.

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ.

Γνωστοποιούμεν πρὸς τὸ φιλόμουσον κοινόν, ὅτι ὁ Κύριος Κάρολος Ποτιὲν καθηγητὴς τῆς Γαλλικῆς γλώσσης ἐν τῇ Στρατιωτικῇ σχολῇ τῶν Εὐελπίδων, δύναται νὰ προμηθεύσῃ εἰς τὸν ἰπιθυμούντα, οἰουδήποτε σύγγραμμα ἐπιστημονικόν, φιλολογικόν ἢ μυθιστορηματικόν εἰς Γαλλικὴν γλῶσσαν μὲ τὴν αὐτὴν τῶν ἐν Παρισίοις βιβλιοπωλείων τιμὴν.

Ἐπίσης παντοειδῆ ὄλην γραφικὴν διὰ τὰ Σχολεῖα καὶ τὰ Γραφεῖα.

Ἐργαλεῖα Χωρομετρίας καὶ Γεωδαισίας.

- Γεωμετρίας καὶ ὑποδείγματα.
- Φυσικῆς, Ἀκουστικῆς καὶ Ὀπτικῆς.
- Φυσικῆς Ἱστορίας, Γεωλογίας, Ζωολογίας καὶ Βοτανικῆς.
- Χειρουργικῆς.

Ἐπιτελεῖται καὶ διάφορα ἄλλα ἐργαλεῖα Μηχανικῆς.

Παντοειδῆ πρὸς χημικὰ ἀναγκαῖα. Ἐπίσης πρὸς χρωματισμὸν, λιθογραφίαν, τυπογραφίαν κλ. κλ.

Ἀναγγέλλομεν ἐπίσης, ὅτι παρὰ τῆς αὐτῆς Κυρίου Καρόλου Ποτιέν, εὐρίσκειται τὸ Γαλλικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα — Le Journal pour Tous — εἰς τὸ μὲν ὁλόκληρον ἐκ σελίδων 836 εἰς 4ον, περιέχοντα 40 διαγράμματα κεισομημένα διὰ 326 ὥραιων εἰκονογραφικῶν — καὶ τιμᾶται, ὁριζόμενον ἀγγλιστί, εἰς δραχ. 9,50 — ἀδελτον 7.75.

Ἐπίσης, ὅτι συλλογὴ ἐκ 1,000 περίπου διαφόρων ἱεροσημάτων ἐκ τῶν νεωστὶ κηροσιυθέντων εἰς Παρισίους, τιμῶνται παρὰ τῆς αὐτῆς δραχ. 1: 15. 2: 30 καὶ 3. κατ' ἑκάστην ἑκατὸν ἀντίτυπον.

Ὅτις δὲ θέλει προμηθεύσει αὐτῶ τὸ ἀντίτιμον δραχ. 75 ἐξ ἀγορᾶς διαφόρων παρ' αὐτῆς εὐρισκόμενων βιβλίων, ἀπὸ σήμερον μέχρι τῆς 1ης Ἰανουαρίου, θέλει εἶχει δωρεὰν ἐν ἀντίτυπον τοῦ συγγράμματος — Le Journal pour Tous —

Αἱ παραγγελίαι γίνονται ἢ παρὰ τῆς Κυρίου Ποτιέν, ἢ παρὰ τῆς ἐκδότης τοῦ ΑΒΔΗΡΙΤΟΥ.

Ἡ ΚΑΤΑΠΕΣΟΥΣΑ ΣΤΗΛΗ ΤΟΥ ΟΛΥΜΠΙΟΥ ΔΙΟΣ.

ΙΣΤΟΡΙΗΜΑ

ἐπὶ Α. Ν. Βρατσάνου.

(Συνέχεια ἴδε ἀριθ. 13.)

Ὀλίγα βήματα ἀσθενῆ, καὶ ἰδοὺ εἰσέρχεται τὴν ἔρημον φαινομένην κατοικίαν τοῦ γέροντος κηπουροῦ, τῆς ὁποίας τὴν θύραν ἔκρουεν ἤδη ὁ Ἰωάννης, ἐνῶ ἡ Ἀνθῆ ἐθαύμαζε τὴν κανονικὴν διάρκειαν τοῦ κήπου, ὅστις παντοῦ ἔφερε τὴν αἴσθησιν τοῦ καλοῦ, ἂν καὶ ὁ μελαγχολικὸς ἐμφαυμένος τις θεωρῶν τὰ ἄνθη ἐκεῖνα, ὅσων ἡ κεφαλή ἔκλινε μακρᾶν, ἐνῶ γύρωθεν αὐτῶν ἄλλα θαλερὰ καὶ εὐώδη ἐγείροντο ὑπερήφανα ἐν τῇ εὐγενεῖ φύσει των, ἀνεκάλυπτεν εἰς αὐτὰ, τότε κατὰ πρῶτον, τὴν εἰκόνα τῆς ζωῆς, καθ' ἣν ἐνῶ ἡμεῖς ἀποσβύνομεν εἰς τῆς πικρᾶς πραγματικότητος τὴν συναίσθησιν, ἄλλοι κατόπιν ἡμῶν ἐγείρονται μὲ τῆς ἰδανικότητος τὴν πλάνην, ἣτις παρὰ καὶ φεύγει ὡς ὄπτασις ἅμα τὴν ἐννοήσῃ.

— Σὺ εἶσαι Ἰωάννης; ἤρῳτα ἔσωθεν μίαν φωνή.

— Ἐγώ!

Ἡ θύρα ἠνεώχθη, εἰσῆλθεν ὁ Ἰωάννης καὶ κατόπιν αὐτοῦ ἠκολούθησαν ἡ Ἀνθῆ καὶ ἡ θεῖα αὐτῆς.

— Τίς ἄλλος εἶναι, Ἰωάννης; ἠρώτησεν ὁ γέρων.

— Ἡ ὥραία κυρία μου ἔρχεται: νὰ σὲ ἰδῇ.

— Ἡ κυρία σου; ἐτραύλισεν ὁ γέρων, καὶ ἐπαναπεσὼν ἐπὶ τῆς κλίνας ἐφ' ἧς εἶχεν ἀνεγερθῆ ἐπ' ὀλίγον, ἤρχισε νὰ περιτυλίσσεται βιβαίως διὰ τοῦ ἐφαπλώματός του ἀπὸ κεφαλῆς.

— Αἱ Ἰωάννη, ἔλεγε, καὶ σὶ ἐδόντες του συνεκρούοντο.

— Ἄ! δὲν ἦλθεν εἰς καλὴν ὥραν, ὁ πυρετός; ὦ! ἔχω πυρετόν . . . καὶ ἔτρεμεν ὄλος.

— Τί εἶναι Ἰωάννη; ἠρώτησεν ἡ Ἀνθῆ.

— Πάσχει, κυρία, ὁ πτωχὸς ἰδέτε πῶς τρέμει.

Ἡ Ἀνθῆ ἐκινήθη νὰ πλησιάσῃ καὶ ἡ συγκίνησις τῆς ἦτον ἀ-

νεζήγητος' ή καρδιά της έπαλλε χωρίς να θέλη, και τή έφαινετο, ότι ό θάλκος εκείνος, ό ήμίφωτος, ή κλίνη έφ' ής έκκειτο ό άσθενής, άπαντα τά περί αύτήν ήσαν μυστηριώδη, και ένώ έδίσταζε να εισέλθη, ένδόμυχος φωνή και δύναμις μαγνητική τήν έίλκυεν εκεί πλησίον του πάσχοντος, του όποιου ή φωνή είχε τι όμοιον φωνής προσφιλοϋς.

Παντού, διεικοήθη, όπου και άν στραφώ, παρίσταται ή μορφή του' ό λεπτότερος ζένος ήχος, έχει δι' έμέ τόν τόνον τής φωνής; εκείνου.

Έστέναζε πλησιάσασα, ήπλωσε τήν άβράν χείρα της διά να έγίση τώ μέτωπον του πάσχοντος, άλλ' έστάθη άδύνατον' ό γέρον τήν στιγμήν εκείνην εύρίσκετο εις άγωνίαν θανάτου και ήθελες πιστεύσει, ότι καθόσον ήσθάνετο τήν προσπάθειαν τής χειρός, κατά τοσοϋτον ό πυρετός ελάμβανεν έντασιν, καθίστατο σπασμωδικός, και ό άσθενής περιεστέλλετο και συνεκάλυπτε τήν κεφαλήν έπιμόνως υπό τώ έφάπλωμα.

— Τόν ταλαίπωρον γέροντα, ειπεν ή Άνθη . . . ρίψετε επάνω του και άλλα σκεπάσματα' ίσως συνέλθη. και επειδή ήσθάνθη στενοχωρίαν εκεί, βλέπουσα τās παθήσεις ένός ανθρώπου.

— Μείνε, ειπεν, Ιωάννη, πλησίον του, αναχωρούμεν θεία, και στηριχθείσα επί του βραχιόνος της ώχροτέρα παρ' όσον εισήλθεν, εδάδισε προς τόν κήπον.

— Κρίμα να μην ήναι ό Ιατρός εδώ να τόν φέρωμεν να επισκεφθί τόν δυστυχί. Πόσον ή καρδιά μου τόν επόνεσε, θεία. Δέν πρέπει να ήναι ό τυχών άνθρωπος; δέν είδες όποία καθαριότης και επίδειξις καλής άνατροφής υπήρχεν εις τά περι αύτόν, τίς οίδεν υπό ποίας περιπετειάς κατήντησε κηπουρός.

— Έχεις δίκαιον, Άνθη μου, αισθάνεσαι ως άγγελος τήν μορφήν και τήν ψυχήν' πόσοι όμως δυστυχείς αποθνήσκουν οϋτω, άγνωστοι και περιεβριμένοι, χωρίς οϋτε έν δάκρυ παρήγορον να χυθί επί του νεκρού των.

— Ω! βέβαια, παρηγορείται και ό νεκρός εις τά χυρόμενα δάκρυα εις τού ψυχρού μετώπου του, και ό τελευταίος άτπασμός είναι ή έλπίς του. Όρφανή έγώ! άνευ παρηγορίας, άνευ έλπίδος άφ' ήκα να ταφή τής πολυπικραμένης μητρός μου τώ νεκρόν. . . .

Έλεγε και τά δάκρυά της ήσαν ακράτητα.

— Πότε, θεία μου, πότε τουλάχιστον θά μου συγχωρήσης να γονυπετήσω επί του τάφου τής μητρός μου; και εκεί . . . Ω! μητερμου! εκεί να θερμάνω τήν ψυχράν πλάκα σου με τά φιλήματά μου και ή προσευχή μου θερμόν παράπονον, θά ήναι και αύτη.— Διατί να έγκαταλείψης τώ τέκνον σου όρφανόν, άπροστάτευτον

Έδώ διακόπη, διότι ή εύγενής ψυχή της ήσθάνθη, πόσον πικρόν ήτο βέβαια να λέγη, ότι έμεινεν άπροστάτευτος, ένώ παρούσα ή θεία της εισώπα μελαγχολικώς, και έπασχε να τήν ανακουρίξη.

Εϋχαριστώ μολαταϋτα, θεέ μου, εϋχαριστώ! διότι εύρον στήριγμα τήν καλήν μου θείαν, και δέν έμεινα ως τώ πεπτοκώς έκείνο άλλον του φθινοπώρου, τώ όποιον περιτρέφεται κυλιόμενον κατά διάκρισιν του άνέμου, και δέν δύναται, οϋτε να επανέλθη εις τόν κλώνα του, οϋτε να ριζωθί εις γωνίαν τινά τής γής. . . .

Η θεία περιεπτύσσατο τότε εις τās άγκάλας της τήν όρφανήν και τήν κατησπάζετο.

Ό νοϋς τής Άνθής έστράφη και προς έτερον ιδανικόν στήριγμα, διότι ή ηλικία της, άν και μαραμένη, ήτον όμως πάντοτε ή ηλικία εκείνη, ήτις παλαίει εις τής φαντασίας τās τρικυμίες, και τρέφεται συνήθως εις τās όνειροπολήσεις' άλλ' εκεί άπεπλανήθη, διότι όσα μέγας ήτον ό πόθος της, τοσοϋτω δύσκολος ή πραγματοποιήσις αύτου, καθ' ήν στιγμήν ή ζωή της ήτο μιξ πνοής και τώ στήθος της έπαλλεν άναμετροϋν οϋχι πλέον τώ μέλλον αλλά τώ παρελθόν, εις ό άνέβλεπε μετά θλίψεως, διότι περιετρε πάν ό,τι νομίζει ό άνθρωπος εϋδαιμονίαν έν τώ εγωϊσμώ του. . . .

Δέν παρήλθον πολλai ήμέραι, και ή Άνθη έξερχομένη εις τόν σύντομον περίπατόν της, ένθυμήθη να επισκεφθί τόν αναβρώνοντα άσθενή, ή μάλλον επίτηδες κατέβη δι' αύτόν' διότι άφού έμαθεν, ότι εύρίσκετο εις άνάβρωσιν, τή έγεννήθη ή έπιθυμία να μάθη τήν ιστορίαν του, τήν όποίαν εφανατάζετο μακράν, μυθιστορικήν' και ιδού υπό μόνης τής Μαρίας παρακλουθουμένη εισήλθεν εις τά κομψά τού πτωχού κηπουρού δωμάτια, εις τά όποια βεβαίως δέν έλαμπεν ό χρυσός και ή πολυτέλεια, οϋχ ήττον όμως δέν ήσαν δωμάτια κηπουρού.

Εισήλθε καθ' ήν στιγμήν έπρογευμάτιζε, και μόλις εφάνη εις τώ κατώφλιον τής θύρας, ή δε σκιά της έπρόδωσε τήν εμφάνισιν αύτης, ό γέρον αφήκε να πέση τών χειρών του ή περόνη, ό άρτος, και εις έν νεϋμα ταχύ δύο επιτήδειαι χείρες έλαβον τά πρό αύτου κείμενα και έγέγοντο άφαντοι, αλλά δια τασαύτης ταχύτητος, ώστε μόλις ή άκρα τού όφθαλμού τών εισερχομένων ήδυνήθη ν' άντιληφθί, ότι έφευγέ τι ένώπιόν των.

Δέν ήτο μόν άπροσδόκητος ή επίσκεψις, οϋχ ήττον όμως διά τόν πάσχοντα, υπήρξεν άφορμή συγκινήσεως' οϋτε ή Άνθη παρά τήν κλίνην λαβούσα τήν χείρα αύτου τόν ήρώτησε:

— Πώς είσαι γέροντα; είσαι καλά τώρα;

— Πολύ καλά! άπεκρίθη εκείνος με βλέμμα πύρινον και λαλιάν διακεκομμένην, και κρατήσας τήν πυρέσσουσαν αύτης χείρα έντός των σπασμωδικών χειρώ του, έκυψε μετά σεβασμού και έναπέθεσεν εκεί τώ θερμότερον σίλημα, τώ όποιον, ώσει μαγνητικόν βευστόν διέτρεξεν όλόκληρον τόν διοργανισμόν της εις μικρόν ρίγος ζωής, και εκεί εις τήν καρδίαν της άντήχησεν ή φωνή τής συμπαθείας.

Χωρίς να δύναται να εξηγήση τί τή συνέβαινεν, εκάθητο σιωπηλή.

παρ' αὐτῷ, καὶ μὲ χεῖρα ἀφημένην ἐντὸς τῶν χειρῶν ἐκείνου, ἤσθάνετο ὅτι ἀνελάμβανε ζωὴν, καὶ μαγικῆ τις μέθη διεδίδετο ἀπὸ τοῦ γοργοῦ τοῦ γέροντος βλέμματος, χυνόμενον διὰ μέσου τῶν μακρῶν βλεφαρῶν του.

— Παράδοξον, διενσεῖτο ἡ Ἀνθῆ, τί παθαίνω· μήπως εἶναι γόης ; αἰσθάνομαι ὅ,τι πρὸ μηνῶν ἠσθάνθην, οἱ αὐτοὶ παλμοί, αἱ αὐταὶ συγκινήσεις· ὦ ! πόσον ἐλεύθερα ἀναπνέω.

Τοῦ γέροντος ἐξ ἄλλου τὸ βλέμμα ἐφαίνετο, ὅτι ἐθαύμαζε τὴν μαρμένην ἐκείνην ὠραιότητα καὶ ἡ καρδιά του ἐσπάραττεν εἰς τὴν ιδέαν, ὅτι ὀλίγον κατ' ὀλίγον τοῦ ἀγγέλου αὐτοῦ ἡ μορφή ἀνέλυεν ὡς κηρολαμπάς καιομένη καὶ ἐφθινεν, ἐφθινε μέχρι θανάτου.

Εἰς τὴν ιδέαν ταύτην ἐθλιψε ζωηρὰ τὴν χεῖρα τῆς Ἀνθῆς, ἥτις συνελθούσα τὴν ἀπέσυρεν, αἱ δὲ τοῦ γέροντος κατέπεσον ἐπὶ τῶν γονάτων του ἀπηυδισμένα, καὶ τὸ ὄμμα του ὑγράθη.

— Θὰ ἐπαθεῖς πολλά εἰς τὴν νεότητά σου, ἐψέλλισεν ἡ Ἀνθῆ, καὶ ἡ φωνὴ τῆς εἶχε τῆς μελαγχολίας τὴν ἁρμονίαν. Βεβαίως δὲν ἀνετράφης κηπουρὸς, ἐπεθύμουν νὰ ἀκούσω τὴν ἱστορίαν σου, ἂν δὲν σοὶ δίδῃ κόπον.

Ὁ Γέρον ἐμειδίασεν ἀναβλέψας τὴν Ἀνθῆν, καὶ κινήσας τὴν κεφαλὴν, ἐσκέφθη ἐπ' ὀλίγον σύνοφρος· κατόπιν θέσας τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ στήθους, ἐθλίψεν αὐτὸ σπασμωδικῶς, διότι ὑπόκωφος στεναγμὸς ἐξῆλθε, καὶ τότε ἀπεκρίθη διὰ φωνῆς ἠλλοιωμένης.

— Ὅχι βεβαίως, δὲν ἐγεννήθην κηπουρὸς, πλὴν καὶ ἡ ἱστορία μου δὲν εἶναι μακρὰ· διήλθα ὠραίαν νεότητα, διότι μονογενῆς υἱὸς εὐπόρων γονέων, ποτὲ δὲν ἠσθάνθην τὴν στενοχωρίαν· ἔχειρα τὴν ζωὴν ἐντροφῶν εἰς τῆς ζωῆς τὰς ἀπολαύσεις, καὶ οὔτε σικὰ λογισμοῦ διήλθε ποτε τὸν νοῦν μου, ὅτι ὑπάρχουσι δυστυχεῖς εἰς τὸν κόσμον τοῦτον, οὔτε ποτὲ ἡ καρδιά μου ἠσθάνθη πάθος ἢ παλμὸν ἐδύνης, ἐκτὸς τοῦ παλμοῦ τῆς ζωῆς· νεότητος καὶ τοῦ κινδύνου δι' οὐ πολλάκις ἐβροχικινδύνευα παιζών· ἐλυπούμην μόνον καὶ ἐπάθαινα, δι' ὅσας ὁ ὕπνος μοὶ ἀφήρει στιγμὰς. . . . οὕτω ἐφθικε τὸ εἰκοστὸν ἔγδοον ἔτος τῆς ἡλικίας μου καὶ μὲ εὖρεν ἄνδρα ἀνεπτυγμένον, ἄφροντι ὅμως εἰς τοῦ εἴου τὰς περιπετείας· συναναστορή, νεανικὴ συνέλευσις πρὸς διαφόρους τερπνὰς ἐκδρομὰς, οὐδέποτε εὐωδοῦτο ἐὰν ἐγὼ δὲν ἤμην ὁ διευθύνων ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν. . .

Ἐνταῦθα ἐσιώπησε διὰ νὰ ἀναπνεύσῃ.

— Ἡ Ἀνθῆ ἐξεπλήκτετο εἰς τὸν βέροντα λόγον τοῦ γέροντος, τοῦ ὁποίου ἡ φωνὴ καὶ αἱ χειρονομίαι ἀποβαίνοντα ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν ζωηρότερα τῇ ἀνεμίμνησκον τὸ πρότυπον τῶν ἐντυπώσεων τῆς, τὴν χαρακτηριστικὴν εἰκόνα τοῦ Γαβριήλ. . . . Τοῦ Γαβριήλ, τοῦ ὁποίου ἡ μνήμη τὴν ἔκαμε νὰ στενάξῃ καὶ πάλιν θλιθερὰ καὶ μὲ φωνὴν ὑποτρέ-

μουσαν νὰ ζητήσῃ τὴν ἐξακολούθησιν τῆς διηγήσεως, ἥτις καθίστα αὐτὸν παθητικώτερον.

Ὁ Γέρον ἐξηκολούθησεν.

Ἐδῶ λήγει τὸ ὠραῖον τῆς ζωῆς μου μέρος, διότι κατόπιν ἡ μοῖρα τοῦ κόσμου, φρονήσασα καὶ τὴν ἰδικὴν μου εὐδαιμονίαν, ἰδοὺ μοὶ ἀπέστειλεν ἓνα τῶν ἀπείρων παθῶν τῆς τὸν εὐπρόσδεκτον τυραννίσκον—τὸν ἔρωτα—διὰ νὰ τιμωρήσῃ τὸν τολμητιὰν εὐτυχῆ. . . .

Ἡ Ἀνθῆ ἐγένετο ὀλοπόρφυρος.

— ὦ ! ἐπερώνησεν ὁ γέρον, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ του ἠτένισαν τὴν Ἀνθῆν, εἶσαι κόρη ἀθάνα, καὶ ἡ ἀγγελικὴ μορφή σου δεικνύει, ὅτι ὑπέφρες τοῦ θανάτου τὰς πικρίας, ἡ καρδιά σου ὅμως δὲν ἠσθάνθη βεβαίως τοῦ πονηροῦ αὐτοῦ μειρακίου τὰ ἐλαφρὰ κτυπήματα, τὰ ὁποῖα μίαν καὶ μόνην ἀποτελοῦσι πλῆγην, εἰς ἓν σημεῖον ἀκαταπύστως διευθυνόμενα· εἶθε νὰ μὴ τὰ αἰσθάνῃ ποτέ.

Εἶσαι ὀρφανό. . ὀρφανὸ μητρός καὶ πατρὸς, πλὴν ἔχεις τὴν καρδίαν σου, ἔχεις τὴν θέλησιν νὰ διευθύνῃς τοὺς λογισμοὺς σου, δὲν σκέπτεται ἡμέραν καὶ νύκτα δι' ἄλλον, ὡς ἐμεῖ, δὲν κλαίεις τὴν ἀβεβαιότητα. . . . εἶθε, εἶθε ὁ Θεὸς νὰ σε διαφυλάξῃ. Ὁ Γέρον κύψας τὴν κεφαλὴν ἐσιώπησεν, ἀλλ' ὁ εἰς τῶν ὀφθαλμῶν του παρετῆρει τὰς κινήσεις αὐτῆς.

Τῆς Ἀνθῆς τὰ δάκρυα πρὸ πολλοῦ συσσωρευμένα, ἐξέβρευσαν εἰς τὴν μνήμην τῆς στερήσεως τῆς μητρὸς τῆς, ἀλλ' οὐχ' ἦττον ἠσθάνετο τὸ δριμύ ἐκεῖνο πάθος τὸ κορυφωθὲν ἐν μιᾷ εἰς τὰ βάθη τῆς καρδίας τῆς καὶ ἔκλαιεν, ἔκλαιεν στενάζουσα δι' ἓνα πόθον χωρὶς νὰ λαλήσῃ.

— ὦ ! τί μὲ ὠφελεῖ ἂν εἶχα μητέρα, πατέρα, ἐξηκολούθησεν ὁ Γέρον, τί μοὶ ἐχρησίμευον οἱ χρηματικοὶ πόροι, οἱ πολλοὶ φίλοι, ἐν μόνον ἐπόθουν νὰ τὴν ἰδῶ. . . ἐκείνον τὸν ἄγγελον, τὴν παρθένον ἐκείνην, τὴν γόησσαν, ἥτις ἐμάγευσε τὴν ψυχὴν μου· νὰ τὴν ἰδῶ, νὰ πέσω εἰς τοὺς πόδας τῆς, νὰ κλαύσω, νὰ κλαύσω πύρινα καὶ μὲ τὴν ψυχὴν εἰς τὰ χεῖλη νὰ τῆς εἰπῶ·

— Ἀνθῆ μου σὲ ἀγαπῶ ! . . .

Καὶ διὰ μιᾶς κινήσεως ὁ γέρον ἐκεῖνος, ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας αὐτῆς καὶ ἀπέσυρε τὸ προσωπίδιον.

ἦτον ὁ Γαβριήλ· ὁ Γαβριήλ μὲ μορφήν ἠλλοιωμένην, διότι ἐπὶ τῶν παρεῖων του εἶχε ἀναφανῆ μαύρη γενεῖα καλύπτουσα τὴν κάτωχρον ὡς τοῦ θανάτου ὄψιν του, οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ του ἐπάλακτον εἰς τὸ θάθος δύο μελανῶν κύκλων, τοὺς ὁποίους ἐκοίλανε τοῦ πυρετοῦ ἡ ὀξύτης.

Οὕτω παρέστη ὡς ὀπτασία ἐνώπιον τῆς Ἀνθῆς, ἥτις ἐκπλαγεῖσα ἐπίστευσε, ὅτι εἶδε τὸ φᾶσμα του.

— Ὁ Γαβριήλ ! θεέ μου, ἐφώνησεν ὁ ἄγγελος. . . καὶ ἐναπέμεινεν

άλαλος, στήσατα ἐπ' αὐτοῦ ἀπλανεὶς τοὺς δύο μεγάλους ὀφθαλμούς της . . .

— Ναί ! Ἀνθῆ μου, ὁ Γαβριήλ· συγγνώμην, ἔλεος διὰ τὸν δυστυχή Γαβριήλ, τοῦ ὁποῖου ἡ καρδία ἀπὸ τῆς ἐσπέρας ἐκείνης διὰ σέ πάσχει, διὰ σέ καὶ μόνην κτυπᾷ· καὶ τὰ μαραχμένα χεῖλη μου, ἰδὲ ἀπέξηράνθησαν προφέροντα τὸ γλυκὺ ὄνομά σου.

Ἄμα ! αἶμα ἀπέσταξαν οἱ ὀφθαλμοὶ μου ζητοῦντες τὰς ψυχὰς νύκτας τοῦ χειμῶνος νὰ διαπεράσωσι τοὺς τοίχους, οἷτινες σὲ ἐκρυπτον, καὶ ἡ νεότης μου κατεβλήθη διώκουσα τὴν σκιάν σου . . .

Ἡ Ἀνθῆ ἐσιώπα ἀκίνητος.

— Ἐπάσχεις, Ἀνθῆ μου, ἐδασανίζεσο καὶ ἐμὲ κατέτρωγεν ὁ πυρετὸς καὶ ἐθλιβόμην μέχρι θανάτου. . . Ἰδὲ, ἰδὲ, ἂν ἀναγνωρίζης τὸν τύπον τοῦ Γαβριήλ.

Ἡ Ἀνθῆ, ἤθελες εἶπει, ὅτι μετεβλήθη εἰς ἀνάγλυφον ἀγίας.

— Ὡ εἰπέ! εἰπέ μίαν μόνην λέξιν, ἐξηκολούθησεν ὁ Γαβριήλ περιπαθέστερος, καὶ ἡ χεὶρ ἐβλῆσεν εἰς τὴν αἰώνιον πληγὴν τῆς καρδίας μου, ἡ δόξα τέλος θανάτου εἰς τὰ τόσα μου θάσανα.

Ἡ κεφαλὴ του κατέπεσεν ἐπὶ τοῦ στήθους του.

Μειδιάμα τότε ἀγγέλου θλιβομένου ἐπλανήθη ἐπὶ τῆς μελαγχολικῆς μορφῆς της, ἐκίνησε τὴν χεῖρα χωρὶς νὰ προφέρῃ λέξιν καὶ λαβοῦσα ἓνα τῶν βουστράχων τῆς μελανῆς κόμης τοῦ Γαβριήλ, ἔφερεν αὐτὸν ἐπὶ τῶν χειλέων της ὑψωσε τὸ ἡμισέβστον βλέμα της πρὸς οὐρανὸν, καὶ

— Θεέ μου, εἶπε, ἀσπάζομαι τὴν κόμην τοῦ ἀγγέλου σου, διότι . . . διότι καὶ ἐκεῖνος εἶχεν ὁμοίαν· εἶπε καὶ ἐνεπέθησε μετὰ πάθους τὸ τρυφρώτερον φίλημα.

Ὁ Γαβριήλ τὴν ἠτένισεν, ὡς ἀτενίζει τις ἐπὶ ἀγίας εἰκόνας καὶ δὲν ἐτόλμα νὰ μεταβληθῆ θέσιν, φοβούμενος μὴ διαταράξῃ τὴν μυστηριώδη ἐκείνην διάχυσιν, τῆς ὁποίας τὸ ἐπιβαλλὸν αἶσθημα τὸν κατεῖχε αἰχμάλωτον.

Τὴν αὐτὴν στιγμήν ἡ Μαρία εἰσήρχετο καὶ ἀντικρύσασα τὴν κυρίαν της καὶ τὸ κάτωχρον πρόσωπον τοῦ Γαβριήλ.

— Κυρία ! ἐκράγασε στάσα ἐκπληκτος.

— Μαρία ! ἀπεκρίθη ἡ Ἀνθῆ καὶ ἠγέρθη ὑψηλῆ, ὑπερήφανος μὲ ἔσμα μετρητὸν, χωρὶς νὰ στραφῇ πρὸς τὸν Γαβριήλ, ὡς ἂν δὲν ὑπῆρχε πρὸ τῶν ποδῶν της.

Μαρία ! τῆ λέγει σιγαλά, — Μαρία, εἶδες τὸ φάντασμα ;

Ἡ Μαρία ἔκαμε τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ.

— Εἶδες τὸν Ἄγγελον ; εἶδες τὸν Γαβριήλ ;

Ἡ Μαρία ἐρίγησε, διότι τὸ πρόσωπον τῆς Ἀνθῆς ἔλαβε παράδοξον ἔκφρασιν.

— Μαρία κύψε, ἄκουσε, ὕπαγε νὰ εἰπῆς τῆς μητρός μου νὰ ἐταμάσῃ τὸν γάμον μου, τὰ νυμφικά μου, διότι τὸν εἶδα, μὲ εἶπεν. . . Ἀνθῆ μου σὲ ἀγαπῶ . . . Ὡ ! ποῦ εἶναι ; ἐξεφώνησε, ποῦ εἶναι ; ἔφυγε. . . . Καὶ ἐγὼ, καὶ ἐγὼ Γαβριήλ σὲ ἀγαπῶ ! στάσου, μὴ φεύγης

Ὡ τὴν ταλαίπωρον ! ἔκραζε, μὲ ἐγκατέλειψε καὶ αὐτὸς . . . οὔτε μητέρα, οὔτε πατέρα, ὄρφανῆ, παντέρμη ! . . . ὦ ! Πῶς μὲ πονεῖ ἡ καρδία ! . . . τὸ στήθος μου, λειποθυμῶ . . .

Ἡ Μαρία κατέστη περίτρομος· ἡ γλώσσα της ἐδεσμεύθη, ἐπίστευσεν ὅτι εἶχεν ἐνώπιόν της φαντάσματα τῶ ὄντι, καὶ διὰ τοῦτο μὴ τολμῶσα οὔτε νὰ λαλήσῃ, οὔτε νὰ κινήθῃ, περιεστάλη εἰς μίαν γωνίαν καὶ ἐκεῖ κλείσασα τοὺς ὀφθαλμούς, ἐπανελάμβανε μετὰ δακρύων τὰς προσευχὰς της.

Ἡ Ἀνθῆ καταβληθεῖσα, ἐπλησίασε πρὸς ἓνα τῶν τοίχων καὶ ἐκεῖ ἡ κεφαλὴ της ἔκλινεν ἐπὶ τοῦ στήθους, αἱ χεῖρες κατέπεσον, τὰ ἄσθενῆ γόνατά της δὲν ἀνθίσταντο πλέον καὶ ἤθελε καταπέσει ἂν δύο βραχίονες ἰσχυροὶ δὲν τὴν ἐστήριζον. Ἦταν τοῦ ἱατροῦ, ὅστις κεκρυμμένος ὄπισθεν μιᾶς θύρας παρετήρει τὸ ἀποτέλεσμα παραμοίας συναντήσεω, τὴν ὁποίαν ἀπέκρουσε πάντοτε, ἀφ' ἧς ὁ Γαβριήλ ἀσθενῶν τὸν ἐκάλεσε καὶ τὸν ἐξήγησε τὴν μεταυδύρωσίν του· τὴν ὥραν δὲ ἐκείνην πρὶν εἰσελθῆ ἡ Ἀνθῆ ὁ ἱατρὸς εὕρισκετο παρὰ τῷ πάσχοντι καὶ ἐκρόβη ἄμα τὴν εἶδε νὰ εἰσέρχεται.

Εἰς τὴν θέαν τοῦ ἱατροῦ ἡ Ἀνθῆ ἀνεσείσθη, καὶ ἄμα ἠσθάνθη, ὅτι τὴν ἤγγισαν.

— Ἄ ! ἐφώνησε, καὶ δι' ἰσχυρᾶς καὶ εὐστρόφου κινήσεως διέφυγε τὰς χεῖρας τοῦ ἱατροῦ, ὅστις ἔμεινεν ἐκπληκτος.

— Σὲ γνωρίζω, σὲ γνωρίζω, τὸν λέγει μετὰ παραφροσύνης· εἶσαι ὁ Ἄστέρης, . . . Γαβριήλ ! Γαβριήλ, σώσον με . . .

Ὁ Γαβριήλ ἐκινδύνευε νὰ παραφρονησῇ καὶ αὐτὸς, διότι ὄλωσ προσηλωμένος εἰς ἐκείνην, οὐτ' ἐκινεῖτο οὐτ' ἐλάλει· ἡ ψυχὴ του ἔπασχε νὰ ἀρρήξῃ τοὺς δεσμούς της καὶ ὁ νοῦς του ἐσάλυεν· ὅταν δὲ ἤκουσε τὸ ὄνομά του προφερόμενον ἠγέρθη κρᾶζων.

— Ἀνθῆ μου ! Ἀνθῆ μου !

Ἡ Ἀνθῆ ἔστη καὶ ἠκρόατο εἰς τὴν φωνήν. Τὸ πρόσωπόν της ἔλαβε τὴν ἔκφρασιν ἐκείνην, ἧτις δεικνύει, ὅτι ἡ καρδία ἀνοίγεται εἰς ἀγαλλίασιν ἐξἄλλον καὶ ἠδύναται εἰς τοὺς ἐλαφροὺς παλμούς της. . .

— Ἀνθῆ μου· ἐπανελάμβανεν ὁ Γαβριήλ, σὲ ἀγαπῶ, ἀποθνήσκω·

— Ὡ ! εἶπεν ἐκείνη μειδιῶσα τότε τὸ χαριέστερον, καὶ θέσασα τὴν χεῖρα ἐπὶ τῆς καρδίας της, τί ἀκούω ; ἡ φωνὴ αὐτῆ εἶναι ὁμοία τῆς φωνῆς ἐκείνου· εἶναι ἡ φωνὴ τοῦ πρώτου ὄνειρου μου, ὅτε εἰς οὐρανούς, νέους, σθυνομένους, ἐπέτων εἰς τὰς ἀγκάλας του. . . ὦ ! καὶ, ἐπέτων· καὶ πλήθος ἐρώτων, τῶν ὁποίων τὸ μειδιάμα δὲν θέλω λη-

σμονήσει ποτέ, μὰ ποτέ! . . . ἔψαλλον ἀρμονίας ἠδ' ὑπαθεῖς, ἐξάλλου, ἀλλ' ἡ φωνὴ ἐκείνου, ἡ φωνὴ του ὑπερεῖχεν ὡς ἡ μαγεία, ἤ τον ἠδεῖα ὡς ἡ ζωὴ. . . ὦ! ναὶ αὐτὴ εἶναι, αὐτὴς εἶναι! καὶ ἐστράφη ὅλη ζωὴ, ὅλη χάρις πρὸς τὴν φωνήν. Ἀλλὰ μόλις ἀντίκρουσε τὴν ἠλλοιωμένην μορφήν τοῦ Γαβριὴλ ἥτις ἐσθίνετο ἐντὸς τῶν μακρῶν βοστρύχων τῆς κόμης του ἀκολουθοῦσα αὐτὴν μετὰ πάθους.

— Ἄ! τὸ φάντασμα, ἐφώνηξε καὶ ὀπισθοδρόμησεν ἐν βῆμα. Τὸ φάντασμα! καὶ ἔτρεχε γύρωθεν τοῦ θαλάμου, χωρὶς νὰ δύναται τις νὰ τὴν πλησιάσῃ, διότι τὸ ἦθος αὐτῆς ἐπέβαλλεν εἰς ἅπαντας εἶδος τι συμπαθείας, καὶ ὅλοι ἠκολούθουν τὰ παράφορα διαδῶμα τὰ της μὲ βλέμμα πλήρες, καὶ ἐμέτρον αὐτὰ διὰ τῶν πάλμων τῆς καρδίας των, μέχρις οὗ ἐκεῖ, εἰς μίαν γωνίαν, ἐνῶ ἔστη νὰ ἀναπνεύσῃ, αἱ δ' νάμεις τὴν ἐγκατέλειψαν, διότι αἱ συγκινήσεις ἦσαν ἀνώτεραι αὐτῶν καὶ κατέπεσεν αἷμα δὲ χολήμικτον ἐβαψε τὰ κάτωχρα χεῖλη της καὶ ἡ ὄψις της ἐγένετο πελιδνή.

— Ἰατρὲ, σῶσε τὴν, ἐφώνησεν ὁ Γαβριὴλ! καὶ εὗρέθη κατασπαζόμενος τὰς ψυχρὰς χεῖρας της.

Ὁ Ἰατρὸς ἐσπευσεν, ἔλαβε τὸν σφιγμὸν καὶ ἡ ἀλλοίωσις τοῦ προσώπου του κατέδειξε τῆς καρδίας του τὴν ἀπελπισίαν καὶ τὸν πόνον τὸν ὁποῖον ἠσθάνετο ἡ ψυχὴ του.

Μετὰ πολλὰς περιποιήσεις συνῆλθεν, αἱ μακρὰ καὶ μαῦραι βλεφαρίδες της ἄφησαν νὰ διέλθῃ ἐν ἡμίσειστον ὑγρὸν βλέμμα, καὶ πνιγνῶν στεναγμῶν ἔφερον ἄφρον αἱματὸς ἐπὶ τῶν χειλέων της.

— Ἀποθνήσκω, ἐμυρμύρισε, Γαβριὴλ ἔλα, ποῦ εἶναι ὁ Γαβριὴλ;

— Ἐδὼ ἄγγελέ μου, ἐδὼ σιμά σου, ἐθρήνη ὁ Γαβριὴλ, δὲν με γινώσκεις;

— ὦ! ναὶ. . . ἡ φωνὴ του. . . πλὴν δὲν βλέπω. . . ἀποθνήσκω. . .

— Δὲν ἀποθνήσκεις, ὄχι! δὲν θέλω, ἀκούεις; δὲν θέλω ἐγὼ! Ἄ! ὦ! σῶσε τὴν, ἡ καὶ ἐγὼ, καὶ ἡ ἰδικὴ μου ψυχὴ θὰ πετάξῃ εἰς τοὺς πόδας σου. . . ἔκραξε μετ' ἀπελπισίας ὁ Γαβριὴλ.

Ὁ Ἰατρὸς ἀπέστρεψε τὸ πρόσωπον.

Εἰς τὴν ἀπελπιστικὴν φωνὴν τοῦ Γαβριὴλ ἡ Ἄνθῃ ἀνεκάθισε καὶ μὲ βλέμμα ἐσθυμένον ἤδη, ἐζήτηε διὰ τῶν τεταμένων χειρῶν της νὰ συλλάβῃ τὴν φωνὴν ἐκεῖ ὅθεν ἐζήρχετο.

— Ἄ! δὲν βλέπω. . . δὲν βλέπω, ἔλεγεν ἀγωνιώσα' ποῦ εἶναι ἡ φωνή. . . ὁ Γαβριὴλ. . . μίαν λέξιν. . . νὰ ἀκούσῃ. . .

— Ἐδὼ, Ἄνθῃ μου, ἐπανελάμβανεν ὁ Γαβριὴλ ἐδὼ, ὁ ταλαίπωρος! καὶ τὸ πρόσωπόν του εὗρέθη μεταξὺ τῶν χειρῶν της, αἵτινες περιπλέχθησαν ἐντὸς τῶν βοστρύχων τῆς κόμης του.

Ἄ! ἰδοὺ ἰδοὺ τέλος πάντων, εἶπε μετ' ὀδύνης— ἡ φωνὴ τὴν ὀπίαν ὠνειρευόμην ὦ! λάλει, λέγε, νὰ σὲ ἀκούω, καὶ ἔτεινε τὸ οὖς.

εἶσαι ἡ ζωὴ, ἀναπνέω διὰ σοῦ, διότι. . . οἱ πνεύμονές μου ἐνέλευσαν εἰς τὴν φλόγα τοῦ στήθους μου— διψῶ! . . . εἶπε καὶ διεκόπη ἀποτόμως.

Τοῦ Ἰατροῦ ἡ χεὶρ ἦτον ἐτοίμη νὰ τὴ προσφέρῃ ποτὸν, τὸ ὁποῖον μόλις ἐγεύθη, καὶ

ὦ! ἔκραξε μετ' ἀποστροφῆς, πικρότερον εἶναι τῆς ζωῆς τὴν ὀπίαν ἀφίνω. . . ἀφίνω πλήρης νεότητος, μόλις ἦνθει τοῦ ἔαρός μου ὁ μὴν, καὶ τοῦ Κάρου τὸ δρέπανον ἀπέκοψεν ἄπονα, τῆς ὄρφανῆς τὰ ἄνθη, ἐνῶ ἄγγελος προμειδιῶν ἀνέμενε νὰ στολίσω τὴν κόμην του. . . αὐτὸ, ὦ αὐτὸ ἄς γραφῇ ἐπὶ τοῦ τάφου μου! νὰ τὸ γράψῃ ὁ Γαβριὴλ.

Καὶ ἐν δάκρυ, τὸ τελευταῖον ἀνείγαυρε τὰ βαρῆα βλέφαρά της, διότι ἐκεῖ ἐπεκάθητο τοῦ θανάτου τὰ κοσμήματα, καὶ κατέρρευσε ὡς μαργαρίτης τὸν ὁποῖον ἐδέχθησαν τὰ τρέμοντα χεῖλη τοῦ Γαβριὴλ, τὰ ὁποῖα ἐπρόφερον τὸν ὄρκον τῆς καρδίας του.

Ὁ Γαβριὴλ δὲν ἐπιζῆ!

— Ὅ! ζήσης, θὰ ζήσης, γλυκεῖα φωνή, τὸ θέλω, τὸ ζητῶ. . . θὰ ἔρχεσαι τὴν ἐσθυμένην ἡμέραν, τὴν ἀγίαν, θὰ ἔρχεσαι νὰ ρίπτῃς ἐν δάκρυ εἰς τὸ ψυχρὸν μνήμα τῆς ὄρφανῆς, ἐνῶ τὰ χεῖλη σου θερμὰ εἰσέτι ἐκ τῶν ἀσπασμῶν τῶν γονέων σου, θὰ ἐναποθέτουν ἕνα ἀσπασμὸν, ἐν θερμὸν φίλημα ἀγάπης, τὸ ὁποῖον. . . ὦ! τὸ ὁποῖον θέλω σοὶ ἀνταποδίδει, ὡς ἡλὼ, θερμότερον, παρ' ὅσον τὴν στιγμὴν ταύτην φιλῶ τὴν κόμην σου! καὶ μετὰ μέθης καταφιλοῦσα αὐτὴν, ἔπεσεν ψυχοβραγούσα εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ Γαβριὴλ.

— Ἄνθῃ μου! Ἄνθῃ μου, ζῆσε ἢ ἄφες με νὰ ἀποθάνω.

— Γαβριὴλ. . . ἀγγέλου φωνή! γράψε αὔριον τὸ ἐπιτύμβιον μου. . . καὶ τώρα σὺ κάλυψε τοὺς ὀφθαλμούς μου. . . ὦ! σὺ καὶ μόνος σὺ, δόςσε τὸν τελευταῖον ἀσπασμὸν τῆς ὄρφανῆς, καὶ χύνε, χύνε ἐν δάκρυ ἐπὶ τοῦ τάφου της.

Ὁ Γαβριὴλ εἶχεν ἤδη προσκολλήσει τὰ χεῖλη ἐπὶ τῶν ψυχρῶν χειλέων τῆς Ἄνθῆς καὶ ἠσθάνθη τὴν φεύγουσαν ψυχὴν της, ἥτις ἀπέπηται μειδιῶσα ὡς ἀγγέλου πνοή.

— Ἰδοὺ ὁ ἄνθρωπος! εἶπεν ὁ Ἰατρὸς, . . .

Τὴν αὐτὴν στιγμὴν, θόρυβος ἐξώθεν, ἀνήγγειλε τὴν εἴσοδον πολλῶν σπευδόντων, οἵτινες ἦσαν ἡ θεία, ὁ Ἰωάννης καὶ ἡ Μαρία, ἥτις ἐγνωήσασα τέλος τὸν κίνδυνον ἐδραμε νὰ εἰδοποιήσῃ τὴν νέαν παραφροσύνην τῆς κυρίας της.

Ὁ Ἰατρὸς μόλις μετὰ κόπου ἀπέσπασε τῶν χειρῶν τοῦ Γαβριὴλ τῆς Ἄνθῆς τὸν νεκρὸν, τὸν ἐναπέθεσε ἐλαφρὰ, —καὶ

— Γαβριὴλ, εἶπε, λάβε τὸ προσωπεῖον σου, ταχέως εἰς τὴν κλί-

ην σου διά τήν τιμήν τῆς νεκρᾶς. Ἐλεγε καί συγχρόνως τὸν ὠθησεν ἐκεῖ καὶ τὸν ἐκάλυψε διὰ τοῦ προσωπείου του· αὐτὸ, εἶπεν, ἀπαιτεῖ ἡ τιμὴ νὰ πράξῃς καὶ ἀπέναντι τῆς ὑπολήψεως τῶν φίλων του

Αἱ ἀπελπισμένα κλαυγὰι, οἱ θλιβεροὶ δολογμοὶ, καὶ τὰ ἄφθονα δάκρυα, τὴν ἐλαχίστην ἰδέαν ἔδιδον τῆς θλίψεως, ἥτις κατεῖχε τὰς ψυχὰς ἐκείνων ὅτινες ἠγάπων, ἐλάτρευον τὴν Ἀνθῆν.

Ὁ Ἰωάννης τὴν ἐδέχθη εἰς τὰς ἀγκάλας του διὰ νὰ τὴν μεταφέρωσιν εἰς τὴν οἰκίαν τῆς καὶ ὁ Γαβριὴλ καὶ ὑπὸ τὸ προσωπεῖον, τὴν λευκὴν φενάκην τοῦ ὁποῦο διέφευγον οἱ μελανοὶ βόστρυχοι τῆς κόμης του, ἤρπασε τὰς δύο χεῖρας τῆς νεκρᾶς καὶ τὰς κατεφίλει· ἠθέλησε νὰ τὴν ἀκολουθήσῃ ἀλλ' εἰς ἐν τοῦ ἱατροῦ βλέμμα ἠρέσθη νὰ στηρίξῃ τὰ χεῖλη του ἐπὶ τοῦ ψυχροῦ μετώπου τῆς, καὶ ἐκεῖ νὰ δμῶσῃ τὴν ἱεράν ἐκπλήρωσιν τῶν τελευταίων θελήσεών τῆς, ἐναποθέσας τὴν μόνην ἐλπίδα του εἰς ἓνα νεκρικὸν ἀσπασμόν.

Δύο παρῆλθον ὀλόκληρα ἔτη, καὶ εἶναι ἡ ἑσπέρα ἐκείνη, καθ' ἣν ἐνθυμοῦνται οἱ ἀναγνώσται ἡμῶν, ὅτι ἀρχόμενοι τοῦ ἱστορήματος τούτου ἀφήκαμεν τὸν ἥρωα τοῦ πρώτου κεφαλαίου νὰ βαδίξῃ πρὸς τὸ κοιμητήριον, διὰ νὰ φθάσῃ πρὸς τὴν ἐσχατιάν καὶ νὰ καταθέσῃ ἐκεῖ ἐπὶ τοῦ ψυχροῦ τάφου ὅ,τι ἡ θλίψις καὶ ὁ πόνος ἐγέννησαν ἐν τῇ καρδίᾳ του.

Εἶναι ἡ ἑσπέρα ἐκείνη καθ' ἣν ἡ φύσις ὀλόκληρος ἀναστατωμένη, ἐπίστευε, ὅτι τὰ αἰχμάλωτα αὐτῆς στοιχεῖα διασπάσαντα τὰς αἰωνίους ἀλύσεις των, ἐξέφυγον τῆς κούτης αὐτῶν καὶ ἄτακτα καὶ ἐξηγριωμένα διήρχοντο τὸ κενὸν διάστημα σίροντα αὐτὰς καὶ παραφέροντα μεθ' ἑαυτῶν τὴν κτίσιν ὀλόκληρον. Ὁ ἐκούσιος οὗτος κατάδικος ὅστις εἶναι ὁ Γαβριὴλ, τὸν ὁποῖον οἱ γονεῖς του ἐπίτευον εἰς περιοδεῖαν πάντοτε, διότι ὁ ἱατρὸς ἐκράτει κατὰ παραγγελίαν του τακτικὴν ἀλληλογραφίαν, καὶ τὴν ἐπέθου εἰς τὰ ἐσχατὰ των, αὐτὸς ἐβάδιζεν ὄλονεν ὑπερνεκρῶν τὰ ἐμπόδια, διότι τσακίς δ' ἔβη εἰς παρομοίας ὥρας τὴν αὐτὴν ὁδὸν τῶν θλίψεων καὶ συνάμα τῆς παρηγορίας του, διότι παρηγορία εἶναι καὶ εἰς τὸν κατάδικον ἡ ἐκπλήρωσις τῆς ποινῆς του.

Ἐφθασε πρὸς τὴν ἄκραν τοῦ περιβόλου, καὶ τσακίς τῆς λαίλαπος μία μανιώδης πνοὴ τὸν ἔκαμε νὰ πᾶσῃ πρηνῆς, ἵνα μὴ γίνῃ ἀνάρπαστος, ἐνῶ τὸν ἤπαιλε ὁ πρὸ τῶν ποδῶν του ἀνοιγόμενος νέος ὄρημα τικὸς ὀνάξ καὶ ἀνεγειρόμενον ὁ κεραυνὸς παρ' ὀλίγον νὰ πλήξῃ τὴν καταβεβλημένην κεφαλὴν του.

Εἰς τὸ ἐρυθρὸν φῶς τῆς ἀστραπῆς, ἀνεγνώρισε τὴν θέσιν, δι' ἧς ἀνεβήσθη καὶ εἰσεπήδα ἐντὸς τοῦ περιβόλου, εἰς τὴν θέσιν ἐκείνην ἐνῶ ἀπῆρχεν ὁ τάφος τῆς Ἀνθῆς περίφυτος κυπαρίσσων καὶ ἤδη εὐ-

ρίσκετο ἐπὶ τῆς κορυφῆς, ἔβριψεν ὡς πάντοτε τὸ πυροβόλον καὶ τὴν πῆραν του ἐντὸς καὶ ἠτοιμάσθη νὰ εἰσπηδήσῃ, ὅτε ῥαῦμα θεύλλης μαῦρον ἐκρίζωνον ὄρη, καὶ βράχους τὸν ἤρπασεν ἐναέριον καὶ ὑψούτο, ὑψούτο μετὰ τῆς ἀστραπῆς καὶ βροντῶν, ἐνῶ κατέρρεεν καὶ παρεφέρτετο ὁ τοίχος ἐφ' οὐ ἴστατο.

Τὴν αὐτὴν στιγμὴν, κατέκνι, ἐκ τοῦ μέσου βαθυτάτου σκότους καὶ ὡς ἂν ἐξήρχετο τῶν μαύρων τῆς ἀρχαιότητος τάφων ἐγείρετο μελανόλευκον τι σῶμα· εἶναι ἄμορφον ἀλλὰ κολοσσικὸν καὶ ἀπειλητικόν· λαμπρὰ ἀστραπὴ ἐξηκολούθησεν κατὰ κορυφῆς τοῦ φαντάσματος τούτου καὶ τὸ συντράττει, καταδεικνύουσα τὴν σκιάν του ἥτις ἐπεκτείνεται καθ' ὅλον τὸν ὄριζοντα.

Ἰψυῖται, ὑψυῖται καὶ αὐτὸ μέγρι νεφελῶν, αἵτινες προσκαλλόμεναι ἐκεῖ εἰς τὴν κορυφὴν του, ἐν τῇ ἐκείνῃ διαβάσει των, ἀναπύσσονται εἰς σημάζαν λευκὴν, φέρουσαν σύμβολα τῆς ἡσαντῆν καὶ τὸν κερυυνόν· καὶ ἀφοῦ ἐπὶ τοῦ ταλαντεύεται ὡς τὸ ἀρχαῖον μεγαλεῖον τῆς Παιτίδος ἡμῶν, ἰδοὺ καταπίπτει ἐν μιᾷ ἐπὶ τῆς σιᾶς τῆς καὶ ἡγῆ δονεῖται σύμπασα· ἐνῶ μετὰ τὴν πτώσιν τῆς διαχύνεται ἡ μυστηριώδης ἐκείνη σιγὴ καὶ γαλήνη, ἥτις ἐπίκειται στιγμιαίως εἰς τὴν ἐπιφανείαν τῶν ὑδάτων, ὅταν μέγας τις ὄγγος καταποντιθῆ, μέγρις οὐ τὰ κύματα τὰ πταθέντα, οὕτως εἶπεν, καὶ ἀποχωρήσαντα στιγμιαίως ἔρχονται νὰ πληρώσωσιν ἀτάκτως τὸ μέγα κενόν.

Τὴν ἐπαύριον σιγὴν, εἰρήνην θασιλεύει πανταχόθεν, καὶ μόλις λεπτοτάτη αὔρα κινεῖ ἐλαφρὰ τοὺς θύμους τοῦ Ἰησοῦ καὶ τοῦ Ἰλίουσοῦ τὴν ῥοδοδάφνην, ἐνῶ ὁ Φαίθος διώκων τοὺς ἵππους του εἰς τὸ πλάνον τοῦ οὐρανοῦ στερέωμα, ἐλαφρὰ ἀκοντίζει δύο κορυδαλλοὺς, ὅτινες διέρχονται μετ' ἐντεταμένῃν πτέρυγα διωκόμενοι. Ἐρωτικὴ καταδίωξις καθ' ἣν ὁ εἰς χάνεται εἰς τοὺς πρὸ αὐτοῦ θύμους, ἐνῶ ὁ ἕτερος ἀρχίζει νὰ ὑψοῦται ὀριζοντίως, τερετίζων τὸν μέγαν χαροποιὸν αὐτοῦ ὕμνον. Καὶ εἶπε τίς ποτε.

Οὐδεὶς ὑπάρχει, ὅστις νὰ μὴ σμνεκινῆθῃ ἐκ θαθέων, ὅτε ἀοράτως εἰς τὸν αἰθέρα ἤκουσε τὸν κορυδαλλὸν διαχύνοντα μακροῦθεν τὸ χαροποιὸν ἄσμα του· εἶναι τὸ ποιητικώτερον τῶν πτηνῶν καὶ αὐτῆς τῆς Φιλομήλας, ἥτις διὰ νὰ ψάλλῃ τὰς συμφωνίας τῆς, ἔχει ἀνάγκην ἀνθηρῶν δενδρόνων καὶ ἠχητικῶν ψαλλούσα δὲ τὴν νόκτα διὰ ν' ἀκούηται, ἐμβλέπει συγχρόνως εἰς τὸ ἀποτελέσμα τῶν διὰ λαρυγγισμῶν πομποδῶν ὑψιφωνῶν τῆς ἥτι ψιττακίζει διὰ τινῶν τόνων ἐπιτετηδᾶ μένων τὴν ἐκφορᾶν πόνου τὸν ὁποῖον δὲν ἀισθάνεται, τοῦ πτηνοῦ ἐκείνου τέλος, τὸ ὁποῖον ἔχει μεγάλους καὶ ἀκορέτους ὀρθιλομοῦς, κα τρέφεται μετ' ἐπιπέτους σκώληκας, ἔτοιμον πάντοτε νὰ ζητήσῃ καὶ ἐγκαθίτου παλαμιστὰς ὡς τοῦ θεάτρου ὁ ὑψιφωνὸς μετ' 40000 φράγκων μισθίν.

Ἐνῶ ἰδέτε καὶ ἀκούσατε ὃν ἄρρενα κορυδαλλόν, εἶναι τερνί ης, ἔφρνο τις περὶ τοῦ ἀποτελέσματος, ὅπερ δύναται νὰ παρεξῆ ψάλλει, ἐπειδὴ δι' αὐτὸν εἶναι εὐτύχημα νὰ ψάλλῃ, καὶ ζητεῖ τὴν ἐλεύθερον

ἀτμοσφαίρα, τὸ ἄπειρον διάστημα. Ἰδέτε τον τὴν ἐσπέραν ὠραίας τινος ἡμέρας, καθ' ἣν στιγμὴν ἡ νύξ προμηνύει τὴν ἀφίξίν της, ἰδέτε τον ῥιπτόμενον, νὰ χαιρετᾷ τὸν πρὸς τὸν δρίζοντα κλίνοντα ἥλιον, τὸν ἀστέρα ὅστις λαμπιδίζει διαπερῶν τοὺς οὐρανίους θόλους· ἀνίπταται ψάλλον, πλῆει εἰς τὸ γαλκνὸν τοῦ αἰθέρος πέλγος καὶ εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴν συναίσθανθῆτε τὴν ἄμετρον εὐτυχίαν του. Ἀνίπταται, ἴπταται, ψάλλον πάντοτε· ἡ θριαμβευτικὴ φωνὴ του ἐξασθενεῖ ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἀλλ' αἰσθάνεται τις, ὅτι διατηρεῖ τὴν δύνάμιν της, καὶ ὅτι μόνη ἡ ἀπόστασις τὴν ἀποσβύνει· ἀνίπταται ἔτι, εἰσέτι, καὶ χάνεται. Πλὴν τὸν ἀκούει τις πάντοτε, μέχρις οὗτο χανόμενος εἰς τοῦ οὐρανοῦ τὸ σαπύρωμα, ἀπηυδισμένος ἐνθουσιασμοῦ, βακχυμένος ἐλευθερίας, καθαρὰς ἀτμοσφαίρας, μελωδίας καὶ φωτὸς, κλείει αὐθαδῶς τὰς πτέρυγας του, καὶ ἐξ' ἀπείρου ὕψους, ἀφίεται καὶ πίπτει καθέτως ἐπὶ τῆς φωλεᾶς του, ὅπου ὁ θύλος καὶ τὰ νεωγνά του, εὐγνώμονα τῶν ἡδέων ἀσμάτων των, τὸν ἐμψυχώνουν διὰ τῶν θωπιῶν των.

Μαγεῖαν ἐνέπνεε εἰς τὴν ψυχὴν τοῦ ἀνθρώπου ὁμοία πρῶτα, καὶ οὐδεὶς ἤθελεν ὑποπέσει, ὅτι τὴν ἐσπέραν αὐτῆς θρακίων λαίλαπος ὀρμητικῆς, κατέβριψεν ὑψίστομα δένδρα, ἀπέσπασε θράχους καὶ μετέφερεν αὐτὰ εἰς ἱκανὴν τῆς ἐκτοπίσεώς των ἀπόστασιν, καὶ ὅτι θροχὴ καταποντισμοῦ κατέκλισε τὰς πεδιάδας, ἐὰν δὲν ἐβόλεπε τὸν πρὸ τῶν Ἀθηνῶν ἐλαιῶνα ἐκρίζωμένον, στέγας οἰκιῶν ἀναρπάστους, χειμάρους, οἷτινες παρέφεραν πτώματα πολλὰ κτηνῶν καὶ ἀνθρώπων, καὶ μία τῶν δεκαεξ' περισσῶζωμένων στηλῶν τοῦ Ὀλυμπίου Διὸς ἐκτάδην κειμένην, ἐνῶ δῖω τῶν ὁμοβίων αὐτῆς ἴσταντο ὡς νεκρικαὶ λαμπάδες ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν τοῦ γίγαντος, τοῦ ὁποίου πᾶσα ἄρθροσις μαρτυρεῖ καὶ μίαν δόξαν.

Πολλὰ οἰκίαι κατέβρευσαν, καὶ ἐκεῖ πρὸς τὴν ἐσχατιάν, τοῦ κοιμητηρίου ἡ μία γωνία τοῦ περιβόλου του δὲν ὑπῆρχε πῆλον· ὁ νεκροθάπτης περιφερόμενος, εὔρε τὸν τάφον τῆς Ἀνθῆς, τὸν ὅποιον ἐπίστευες, ὅτι αἱ ἐπ' αὐτοῦκείμεναι κυπάρσσοι ἐπίτηδες τὸν ἐκάλυψαν, διὰ νὰ προφυλάξωσιν αὐτὸν ἀπὸ τὴν ὀργὴν τῆς φύσεως.

Παρακεῖ εὐρέθη ἐν πυροδόλῳ, μία πῆρα ἐντὸς τῆς ὁποίας, ἐκτὸς τῶν ἐφοδίων πρὸς θήραν, ἐνυπῆρχε καὶ τεμάχιον μαρμάρου, ἐρ' οὐ ἦσαν ἐγκεχαραγμένοι οἱ ἐξῆς στίχοι.

Ἠγάπησα μ' ἠγάπησαν στοῦ τάφου μου τὴν ἄκρη·
 Αὐτὰ μόνον ἄς γράψωσι καὶ ἄς χυθῆ ἐν δάκρυ.

Τ Ε Λ Ο Σ.

Ὁ πλανηθεὶς ἐσπέραν τινὰ παρὰ τὴν ὄχθην τοῦ Ἰλισσοῦ ἠσθάνθη αἰφνιδίως πνοὴν τις ἱερά νὰ τὸν ψύσῃ καὶ ἦχος μελωδίας νὰ συντριβῇ. . . . Ἦτον ἡ ζτλυμένη τοῦ Βερανζέρου ψυχὴ, ἥτις πρὸς οὐρανὸν φερομένη, ἐστράφη ν' ἀσπασθῆ τὴν Ἑλλάδα.

Ἐπῆσε λοιπὸν ὁ Βάρδος ὁ γλυκὺς τῆς δημοκρατίας, καὶ δὲν ἀκούεται πλέον ὁ κίκνος τοῦ Σεκουάνα! Φεῦ· εἰς τὸν ἔρημον τοῦτον κόσμον καὶ ὁ Θεὸς εὐρίσκει ἐν Γολγοθᾷ, καὶ οἱ ἡμίθεοι ἕνα τάφον.

.

Ἄν ἐκοιμήθης, ἡμίθεε, εἰς τὴν αὐτὴν μετὰ τοῦ Βότωναρ πέτραν, καὶ δὲν ἐκατοπτρίσθης εἰς τὴν πνοακίαν τοῦ Κανάρη· ἀλλ' ἡ κλαγγὴ τῶν ὄπλων μας τότε τῶν ξένων ὠπλιζε τὴν κακίαν, καὶ ἡ διπλωματία τὴν χεῖρα ὕψονε καθ' ἡμῶν. . . .

« Ἑλλάς! » ἠκούσθη τότε ὡς λύρας στεναγμὸς ἡ φωνὴ σου· « Ἑλλάς » ἀντήχησεν ἡ Γαλλία. καὶ εἰς τοῦ Ναυακρίνου τὸ κύμα « Ἑλλάς » ἀνέκραξαν οἱ Μονάρχαι!

Χαῖρε τοῦ Βερανζέρου μας ἡ ψυχὴ· χαῖρε τῶν Φιλελλήνων ὁ πρῶτος! Ἐσθέσθη ἤδη, ἐσθέσθη ἡ γλυκεῖα φωνὴ του, καὶ τεσσαράκοντα ἐκατομύρια πολιτῶν ταινίαν φέρουσι πένθους.

Νεκρὸς ἐξέρχεται εἰς κηδεῖαν, καὶ ἡ Ἐλευθερία εἰς νέφος ἀστραπῆς σελαγίζει. . . .

Ὁ θῦων εἰς τὴν Δήμητραν γεωπόνος τὸ γόνυ κλίνει τὸ εὐλαβές, καὶ ἄνθη εὖοσμα τῇ προσφέρει. Εὐγνώμων χειλιδὼν τῆς Πατρίδος, βωμὸν ἀπλοῦκὸν ἀνυψῶνα, καὶ ὡς λατρεῖαν μου Σοὶ προσφέρω ἐν ἀνθος (*) ἐκ τῶν Σῶν, Βερανζέρε. . . . Ὡ, δέξαι εὐμενῶς τὴν θυσίαν· δὲν ἔχει τῆς φωνῆς σου τὸ μῦρον, πλὴν ἑλληνίδα φέρει στολὴν καὶ χεῖρες ἄθικτοι τὸ προσφέρουν.

Ἐκεῖ, εἰς τὸ Πανεπιστήμιον, δεξιόθεν, ὑψοῦται κενοτάριον λευκοῦ λίθου, ὅπου ἡ νέα γενεὰ πενθεῖ τὴν καλλονὴν καὶ ἀνδρίαν. Εἶναι οἱ τριακόσιοι τοῦ Δραγασσάνιου, ἀκόμη σφίγγοντες τὴν ἀσπίδα. . .

Ὀλίγον ἀνωτέρω κεῖται τὸ μάρμαρον τῆς Πεντέλης, λευκὸν ὡς ἡ ἀγνότης, αἰώνιον ὡς ἡ δόξα.

Καὶ ἐγγυτέρω; . . . Ὁ ἄρθρονος χρυσὸς τῶν ὁμογενῶν, σφῆρέων εἰς ἡμᾶς πανταχόθεν.

Ὡ, ἐὰν ἤμην ὑπουργὸς τῆς Παιδείας, τὴν ὥραν ταύτην ἐν κενοτάριον νέον ἤθελεν ὠραίζει τὴν πτέρυγα τὴν ἀριστερὰν, ἐνῶ δὲ καλλιτέχνης τὴν λέξιν ἔγραφε ΒΕΡΑΝΖΕΡΩ,

« C'est là, c'est là que je voudrais mourir »

ἤθελε παιανίζει ἡ μουσικὴ.

Γ. ΠΑΡΑΣΧΟΣ,

(*) Ο ΦΑΝΤΑΣΤΙΚΟΣ ΠΛΟΥΣ

(Έκ τῶν τοῦ Βερανζέρου).

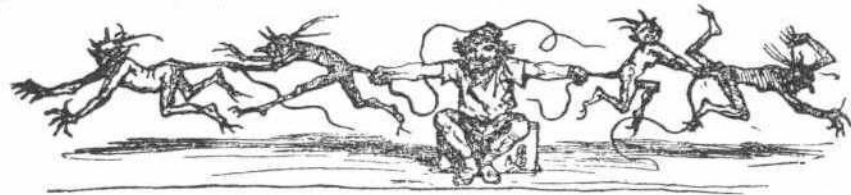
Έρχεται, καὶ τὴν πικρίαν νέων θλίψεων καὶ πόνων
Εἰς ὑγρὰ μὲ φέρει πάλιν τὸ φθινόπωρον πτερά.
Ἄσθενής ἐγὼ καὶ πένης, ἐν ὀδύνῃ βλέπω μόνον
Τῆς φαιδρότητός μου τάνθη νὰ χλωμαίνουσι θλιβερά.
Ὡ, μακρὰν ἀπὸ τὴν κόνιν φέρετέ με τῆς Γαλλίας·
Εἰς τοὺς κήπους τῆς Ἑλλάδος ἔπρεπε νὰ γεννηθῶ.
Νέος ἔτι, ὠνειρεύθην τὰς χουσαῖς τῆς παραλίας·
Ὡ, ἐκεῖ, ἐκεῖ ἐν μνήμα δότε με ν' ἀναπαυθῶ.

Μὴ τοὺς στίχους ἐξηγήτε δι' ἐμὲ τῆς Ἰλιάδος.
Ἦμιον Ἕλλην' Πυθαγόρα, χρησμὸν δίδεις ἀσφαλῆ.
Ἐπὶ Περικλέους ἔζων εἰς τὴν χώραν τῆς Παλλάδος,
Κ' εἰς τὴν φυλακὴν τοῦ εἶδα τὸν Σωκράτη νὰ λαλῆ.
Πρὸς τὰ ἔργα τοῦ Φειδίου θερμὴν ἔφερα λατρείαν·
Εἰς τὰ κρίνα σου μὲ εἶδον, Ἰλισσέ, νὰ πλανηθῶ,
Καὶ διέκοψα μελίσσης εἰς τὸν Ἰμηττὸν ἀργίαν·
Ὡ, ἐκεῖ, ἐκεῖ ἐν μνήμα δότε με ν' ἀναπαυθῶ.

Ἄστρον τῆς Ἑλλάδος! εἶθε τὰς αἰσθήσεις μου θαμβόνον,
Ἄπαξ νὰ θερμάνης πάλιν τὴν καρδίαν μου γλυκά.
Ἡ σεπτὴ Ἐλευθερία, ποῦ μακρόθεν ψάλλω μόνον,
Μὲ φωνάζει· « τρέξε πάλιν, ὁ Θρασύβουλος νικᾷ. »
Ἄς πηγαίνωμεν· ἡ λέμβος εἶν' ἑτοιμὴ νὰ πετάξῃ . . .
Εἰς τὸ στήθος σου, ὦ κύμα, πρόσσεχε νὰ μὴ χαθῶ.
Ἡ ἀγνή μου ἄφες Μοῦσα εἰς τὸν Πειραιᾶ ν' ἀράξῃ·
Ὡ, ἐκεῖ, ἐκεῖ ἐν μνήμα δότε με ν' ἀναπαυθῶ.

Εἶναι θελκτικὸς, μαγεύει ὁ αἶθρ' τῆς Ἰταλίας,
Πλὴν τὰ γαλανὰ του κάλλη νέφη κρύπτουσι ζοφερά.
Φύγε ἀπ' αὐτὰς τῶν δούλων, πλοίαρχε, τὰς παραλίας,
Τρέξ' ἐκεῖ, ὅπου ἡμέρα λάμπει τόσον καθαρά.
Ποῖα τὰ πελάγη ταῦτα; τίς ὁ σκόπελος ἐκεῖνος;
Ποῖαν γῆν ἀκτινοβόλον πλησιάζω ν' ἀσπασθῶ;
Ἄντηχαι τῆς τυραννίας εἰς τὴν γῆν αὐτὴν ὁ θρῆνος·
Ὡ, ἐκεῖ, ἐκεῖ ἐν μνήμα δότε με ν' ἀναπαυθῶ.

Ἐνα βάρβαρον δεχθῆτε εἰς τὴν πόλιν σας, παρθένοι!
Θάβρος δότε με νὰ ψάλλω ἐν τῷ μέσῳ τῆς Φυλῆς.
Διὰ σὰς τρέχει ἡ ψυχὴ μου ἀπὸ κλίμα φερομένη,
Ὅπου δούλη ἡ εὐφυΐα προσκυνεῖ τοὺς βασιλεῖς.
Σώσατε τὴν λύραν ταύτην, ἣν διώκουσιν ἐκ νέου·
Καὶ ἐὰν μὲ τᾶσμά μου νὰ σὰς θέλξω δυνηθῶ,
Θέσατε κ' ἐμοῦ τὴν κόνιν μὲ τὴν κόνιν τοῦ Τυρταίου.
Εἰς τὸ εὐδίον σας κλίμα ἔρχομαι ν' ἀναπαυθῶ.

ΤΟΥ ΔΙΑΒΟΛΟΥ ΤΑ ΠΗΔΗΜΑΤΑ.

— Μικρὸ, χαριτωμένο μου δαιμόνιον!
— Εἰς κἀλό σου, Δέσποτα· πῶς ἦτον αὐτὸ καὶ μ' ἐνθυμήθης; βε-
βαίως ἢ καμμία ὑπουργικὴ μεταβολὴ ἀναγγέλλεται ἢ . . .
— Αἱ! τί νὰ γίνῃ, δαιμόνιον, αἱ περιστάσεις, βλέπεις.
— Αἱ! τὸ καταλαμβάνω δὲ, ἀλλὰ . . .
— Ἀλλὰ τὸ εἶπες, ἦσαν ἀσθενής, εἶχες κωλικόπονον καὶ ἔπρε-
πε, μικρὸ μου σκανδαλοποιέ, νὰ ἀναπαυθῆς ἄλιγον καὶ σὺ, καὶ
ἡ κοινωνία, τὴν ὁποίαν ἕκαμες νὰ προσεύχεται εἰς τὰ τόσα
πηδήματά σου, τὰ ὅποια ὅσον ἐλαφρὰ, ὅσο ἀθῶα καὶ ἂν ἦσαν, πάν-
τοτε ὅμως ἦσαν διαβολικὰ, καὶ τὴν κοινωνίαν μας, ἥτις ἀπὸ τινος εἰς
τίποτε δὲν εὐχαριστεῖται, οὐδόλως εὐπρέστησαν, ἀνεξαρτήτως βέβαια
πάντοτε τῶν πολιτικῶν σου διαθρύψεων. Καὶ εἶδες, ὅτι καθ' ἐκά-
στην καὶ νέου συνδρομητῆ προσετέθητο ἀπὸ σκοποῦ, διὰ νὰ ἦναι
πλειότεροι οἱ καταμαρτυρησόντές σου ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως . . .

Τὴν τελευταίαν μάλιστα ἐβδομάδα, ὅτε καὶ ἐγὼ καὶ σὺ ἠναγκά-
σθημεν νὰ διακόψωμεν, μὲ τινὰς παρεξηγήσεις πάντοτε, τὰς ἐργασίας
μας, ἀνησυχοῦν τὸ κοινὸν εἰς τὴν ἐμφάνησιν, εἰς τὴν σιωπὴν μας,
διετάρτατε μὲ πολλὴν μου, καθὼς καταλαμβάνεις, δυσχερῆσαι τὴν
οἰκιακὴν μου ἡσυχίαν, καὶ ἀπὸ πρώτας μέχρις ἐσπέρας·

— Τὰκ τάκ, εἰς τὴν θύραν μου.
— Τίς εἶ; ἠρώτουν.
— Κύριε, ἐδῶ κατοικεῖ ὁ Ἀθῆνῆς, παρακαλῶ; ἠκούετο μί-
κρον.
— Ἐμπρός! ἐκράξα τότε, ἀφοῦ πρῶτον διέτρεχα ἐνδομύχως
ὀλόκληρον ἐξορκισμὸν ὑπὲρ τῆς ἐμπρηνίσεως ἀστυνομικοῦ τινος ὑπαλ-
λήλου, καὶ ἦνοιγα τὴν θύραν· ἀλλ' ἴδου μοι παρουσιάζετο ἐν φιλο-
μειδῆς Ἑλληνόπουλο καὶ μετ' αὐτὸ ἄλλο, καὶ κατόπιν ἄλλο.
— Τί ἀγαπάτε, κύριοι παρακαλῶ;
— Δότε μοι, παρακαλῶ, τὰ μέχρι τοῦδε ἐκδοθέντα φυλλάδια τοῦ
Ἀθῆνῆς καὶ κατατάξτε με συνδρομητὴν του· ἔλεγε μετὰ πολ-
λῆς ὑποκρισίας, καὶ τὸ πονηρὸν δὲν ἐτελείωνε τὴν φράσιν του, ἀλλὰ
μὲ ἔφινε νὰ μαντεύσω ἐκ τοῦ βλέμματός, ὅτι διὰ τῆς τεταμένης χει-

ρός του ἐγράφετο τριμηνιαῖος ἢ ἐτήσιος συνδρομητής· καὶ ἐνῶ εἰς τόσους παλμούς τῆς καρδίας μου ἐμέτρουν τὴν συνδρομὴν των, τὰ χεῖλη μου ἐμειδίουν πρὸς τὸ καλένα, διότι οὕτω τὸ θέλει, μικρὲ μου σατανᾶ, ἡ καλὴ συμπεριφορὰ καὶ ἀπαιτεῖ, καθὼς βλέπεις, ἡ πολιτικῆ;

— Ἡ πολιτικὴ! εἶπες; — ἐκολάσθης, φίλε μου, ἐκολάσθης, καὶ . .

Ἄ! βλέπεις, βλέπεις λοιπόν, ὅτι καὶ σὺ ἀνακατώνεσαι εἰς τὰ πολιτικά.

— Καὶ ποῦ εἶδες τὰ πολιτικά;

— Ποῦ εἶδα τὰ πολιτικά; καὶ τί πλεῖότερον ἤθελες, ἀφοῦ εἶπες, μειδιῶ, διότι τὸ θέλει ἡ πολιτικὴ, ἄρα ὑπαινίττεσαι τοὺς πολιτικούς μας, οἵτινες μειδιῶν πάντοτε.

— Μὰ, ταῖς χάrais σου, μικρὲ μου σκανδαλοποιῆ, εἶσαι πνευματωδέστατος, εἶσαι διὰ εἰσαγγελεύς.

— Ὅχι δὲ γέλασε, ἀν θέλῃς νομίζω, ὅτι εἰς κυβένησιν καθὼς πρέπει, συνταγματικὴν ἐπὶ παραδείγματι, ὁ εἰσαγγελεύς πρέπει νὰ ἦναι ὡς ἐμὲ, καὶ τότε βλέπομεν, ἀν θὰ τοιμήσῃς νὰ μειδιάσῃς, ὅταν προσφέρῃς τὴν λέξιν — πολιτικὴ, πολιτικός!

— Ὅχι δὲ;

— Ναὶ δὲ! — πολιτικὸ — μόνον νὰ εἰπῆς αὐτὸ θάνατι, κύριε, νὰ προσβάλλῃς μίαν κυβένησιν ὅπως δῆποτε τιμίαν καὶ σεβαστὴν, οὐχὶ βεβαίως πρὸς ἅπαντας, διότι ἀδύνατον νὰ κερδίσῃ τις τὰς συμπάθειας ὁλοκλήρου τοῦ κόσμου, ὅσο καὶ ἂν ἦναι ἀγρυπνὸς φύλαξ τῶν δημοσίων, ὡς λόγου χάριν ἡ Ἰπαστυνομία σας, ὅσο καὶ ἂν εἴδεται τὴν κοινὴν γνώμην, ὡς ὑπουργεῖον συνταγματικὸν, καὶ συγγρόνως νὰ μὴ τὴν φέρῃ εἰς τὴν ἀνάγκην νὰ κατάρχη τὸν τύπον ἐκεῖνον, διὰ τοῦ ὁποίου εὐαρίθμοι τινες, οἱ λεγόμενοι αντιπολιτευταί, οἱ ἔχοντες, τὰς ἀπαιτήσεις οὐχὶ βέβαια τοῦ φαναρισμοῦ, ἀλλ' οἵτινες ἀπὸ αἰσθημα πατριωτισμοῦ διακηρύττουσι μετὰ στόμου καὶ εἶναι ἱκανοὶ νὰ γράψωσιν, ὡς προχθὲς ἡ Ἀθηνᾶ, ὅτι τὰ συγκροτοῦντα τὴν κυβένησιν πρόσωπα δὲν χαίρουσι τὴν ἐμπιστοσύνην τοῦ λαοῦ ὅτι τοῦ τᾶδε καὶ τᾶδε λόγου χάριν ὑπουργοῦ ἡ πολιτικὴ ξενοφρονεῖ, καὶ διὰ τοῦτο στραβά ἀρμενίζομεν· καὶ ὅτι μίαν προῶν, ἀφοῦ τοὺς ἐρωτήσωμεν, διὰ τί μᾶς ἐξέβησαν κατὰ πετρῶν, τιμὴν θὰ κάμουν εἰς τοῦ Γερονίου τοῦ ἐξῆς ἀνέκδοτον.

« Τί νὰ σὰς κάμω; ἐσώθη ἡ θάλασσα, δότε μου θάλασσα ν' ἀρμενίζω. »

Εἰς αὐτὰ λοιπόν, γέρο μου, ἐννοεῖς καὶ ἤθελες ἰδῆ τί ἔμελλα νὰ πράξω, ἀν ἦμην εἰσαγγελεύς καὶ ἐγγράφοντο ταῦτα ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μου. Σήμερον ὅμως ποῦ καὶ ποῦ βλέπομεν νὰ κατάρχηται μίᾳ ἐφημερίᾳ ἀφοῦ λέγει τόσα, καὶ τόσα· καὶ τοῦτο τὸ κάμνει διὰ νὰ μὴ λέγομεν ὅτι ἡ κυβένησις αὕτη εἶναι ἀριλόγιμος.

— Καὶ ἐγὼ, ἀν σὲ εἶχα ἕως τότε αἰχμάλωτον, ἤθελα σοὶ εἶπῃ νὰ κόψῃς τοὺς ἀνγύλι καὶ τὰς οὐρὰς σου, καὶ νὰ γάρῃς ἐν τύπῳ νὰ

παλαιῇ πρὸς μίαν Κυβένησιν, τὴν ὁποίαν φωτίζει, καὶ συνάμα ἀπασχολεῖ τὴν ἀναθρήζουσαν περιέργειαν τοῦ κοινοῦ, διότι αὐτὸ θέλει νὰ εἰπῇ συνταγματικὴ πολιτεία, καθ' ἣν μάλιστα τὰ βουλευτικὰ σώματα ἐργάζονται μόνον ἐπὶ ἕξ μῆνας.

— Καὶ, ἐγὼ ἤθελα σὲ ἀκούσει ἂν πιστεύῃς ποτε, ὅτι εἰς εἰσαγγελεύς ἐνεργεῖ ὑπὸ τὰς ἐμπνεύσεις ἄλλων καὶ οὐχὶ κατὰ νόμον.

— Αἶ! βέβαια, ἡμεῖς λέγομεν τᾶχα ὑποθετικῶς. Μολαταῦτα ἄς ἀφήσωμεν αὐτὰ καὶ τέλος πάντων, ἀφοῦ ἡ βουλὴ τῶν 518 (συνδρομητῶν μας, ἐν παρενθέσει, διὰ νὰ μὴ νομίσῃς τὴν τῶν ἀντιπροσώπων, οἵτινες μόνον 140 εἶναι καὶ ἐκεῖνοι μὲ ἐν στόμα δύο, πόδας καὶ δύο χεῖρας, οἱ ταλαίπωροι) ἐπιμένει εἰς τὴν ἐμφάνησίν σου, καὶ ὅλος ὁ κόσμος τῶν ἀνγκνωστῶν σου ἀμφοτέρων τῶν φύλλων ζητεῖ μετὰ πάθους, ἀναμένει μετ' ἀνυπομονησίας τὰ πηδήματά σου, χωρὶς νὰ φοβῆται μὴ κολασθῇ, ἔλα καὶ σὺ παμπόνηρο, πῆδα, χαίρετά πάλιν τὸν κόσμον διὰ βαθείας ὑποκλίσεως, ζωηρὸ ἀλλ' ὄχι καὶ τρελλὸ ρίπτε, ρίπτε εὐφυῆς, ἄνθη ἐξευγενισμένα, ὡς τὰ ἦθη των, ἐνώπιον τῶν ὠραίων ἐλληνίδων μας· δείκνυε πνεῦμα πρὸς τοὺς ἐπικριτάς σου καὶ τὴν ἰσχύν σου ἄφινε νὰ βλέπωσιν οἱ ἀπειλοῦντες σε δι' ἐνὸς βλέμματος ὑπεροπτικοῦ· εὐζῶνο δὲ εἰς τὰς κινήσεις καὶ τὰς ἀποφάσεις σου τοιμηρὸ, πῆδα πάλιν εἰς τοὺς περιπάτους, ἐμφανίζου εἰς τὰς συναναστροφάς καὶ δεῖξε, ὅτι ζῆς ἐν ἀνάγκῃ μὲ δλίγο γάλα καὶ ἄρτον μόνον.

Αὐτὸ ἡ βουλὴ τῶν 518 θέλει, αὐτὸ ἡ κοινωνία ζητεῖ ἡ ἐμφάνησις σου εἶναι πόθος, κατέστη ἀνάγκη « ἡ διαβόλου πηδήματα γράφεις, μοὶ ἔλεγον τὴν προχθὲς, ἡ πώλησέ μας τὸν αἰχμάλωτόν σου. »

— Μὰ τὸ ψεῦδος! δὲν σὲ εἶπον ἄσχημα, διότι εἶμαι βέβαιος ὅτι ὁ νέος κύριός μου, τοῦλάχιστον θὰ γράφῃ πολιτικά· εἶπε τὸ δαιμόνιον καὶ ἐστήριξε τὸ βλέμμα ἐπὶ τοῦ Ἀβδηρίτου, ὅστις μειδιάσας, ἀπεκρίθη.

— Βεβαιώσου, ὅτι ἤθελα τὸ κάμει, ἀν ἡ ἀνθρωπεμπορία ἐπετρέπετο εἰς τὴν Ἑλλάδα.

— Δὲν ἀντιλέγω, δέσποτα, πλὴν δὲν πρόκειται νομίζω νὰ πωλήσῃς ἀνθρώπον, ἀλλ' ἓνα διάβολον, καὶ μάλιστα τόσω μικρόν. . .

Ὁ Ἀβδηρίτης συνωφρῶθη καὶ χωρὶς νὰ ἀπαντήσῃ, ἐξηκολούθησε.

— Βλέπεις λοιπόν, ὅτι κατέστης περισπούδαστος, ὅτι ἂν καὶ ἡ μορφή σου φοβίξῃ, ὁ κόσμος ὅμως πληρώνει κἄτι τι διὰ νὰ τέρπεται εἰς τὸ πονηρὸν πνεῦμα σου.

Ἐμπρὸς λοιπόν, μικρὲ μου σκανδαλοποιῆ, εἰς ἔργον, τὰ πηδήματά σου, καὶ εἰς ἐν χαριτωμένῳ σου, συνωφρώμα δεῖξε μου, νὰ ζῆς ἐλεύθερο! πῶς ἐμώρφαζεν ὁ ἀξιόλογος συντάκτης τῆς Ἐλπίδος, ὅταν ἐζήτηε ἐνώπιον μιᾶς ἐξοχότητος τὴν κεφαλὴν τοῦ Ἀβδηρίτου σου ἐπὶ πινακίου ἢ νὰ τὸν ἴδῃ κρεμμυμάμενον τοῦλάχιστον διὰ τῆς οὐρᾶς σου.

Χι, χι, ἐκάγχασε τὸ δαιμόνιον, καὶ ἐμώρφασε κωμικώτατα· οὕτω, εἶπε, πλὴν βεβαιώσου, ὅτι ἦτον διὰ ζωγράφημα. Μόλις εἰσῆλθεν εἰς τὸ

δαμάτιον ἐνὸς ὑπουργοῦ (τὸν ὁποῖον δὲν ὀνομάζω, ἀν δὲν ἐρωτηθῶ) καὶ ἰδὼν τὸ ἀπεικόνισμα ἡμῶν εἰς χεῖρας τῆς ἐξοχότητος, ἥτις σοβαρὰ ὡς ἡ παιδεία ἐμέτρα τὸ μήκος καὶ πλάτος τῶν σελίδων τοῦ φυλλαδίου μας, ὤρμησε μὲ στόμα ὡς τοῦ καρχαρίου καὶ ὄνυχας κυρτωτέρους τῶν ἰδικῶν μου νὰ τὸ διασχίσῃ, πιστεύων ἐν τῇ παραφορᾷ του, ὁ καλότυχος! ἔτι δι' αὐτοῦ διέσχισε καὶ τὰ πρωτότυπα.

— Τί ἔπαθες, φίλτατε; τὸν λέγει ἡ ἐξοχότης, μὲ μειδίαμα γοητευτικώτατον, τὸ ὁποῖον εἰς μόνον τὰ χεῖρα τῶν ὑπουργῶν πλανᾶται πάντοτε, τί ἔχεις;

— Μὲ ἐρωτᾷς ἀκόμη; ἄφες με, ἄφες με νὰ ἐκδικηθῶ μένος, ὄνυχας πρὸς ὄνυχας, κατὰ τοῦ διαδόλου αὐτοῦ, τοῦ ὁποῖου βλέπω δέχεσθε τὰς ἐπισκέψεις, ἐνῶ ὑβρίζει τοὺς τίμιους ἀνθρώπους.

— Τοὺς τίμιους ὑβρίζει; δὲν τὸ πιστεύω, πῶς;

— Πῶς; ἰδοὺ ἀνάγνωσε, ἀνάγνωσε! ἰδὲ τὴν εἰκόνα αὐτὴν, εἶναι ἡ γελοιογραφία μου.

— Ἡ γελοιογραφία σου εἶν' αὐτή; μὴ τὸ πιστεύεις, φίλε, σὲ ἠπάτησαν· ἐγὼ πρῶτος ἔμα τὴν εἶδα, εἶπα, αὐτὸς δὲν πρέπει νὰ ᾔηται ὁ συντάκτης τῆς Ἐλπίδος.

— Καλὲ τί λέγεις! τὸ πρόσωπόν μου δὲν γνωρίζω ἐγὼ;

— Ἀφοῦ τὸ λέγεις ὁ ἴδιος τότε πλέον, ἄς σὲ γνωρίσω καὶ ἐγὼ, ἀλλὰ φαίνεται φίλε μου, ὅτι διὰ νὰ ἀναγνωρίζῃς τὴν φυσιογνωμίαν σου ὑπὸ τοιαύτας μεταμορφώσεις, ὁ καθρέπτης δὲν θὰ ἐλλείπῃ ποτὲ ἀπὸ τὰς χεῖρας σου.

— Εἰς τὸ καθαρὸν μέτωπον ὁ καθρέπτης εἶναι περιττός· ἀλλὰ σεις δὲν πρέπει νὰ ἀνεχέσθε νὰ ὑβρίζωσι τοὺς τίμιους ἀνθρώπους, οἵτινες σὰς ὑπερασπίζονται καὶ οὕτω νὰ παραγνωρίζεται ἡ τιμιότης των καὶ ὁ ζῆλος αὐτῶν νὰ πληρώνεται μὲ πικρίας καὶ . . .

— Ὄχι δά! μὴ στενοχωρῆσαι καὶ εἰς πᾶσαν περίστασιν εἴμεθα ἔτοιμοι νὰ ὁμολογήσωμεν πόσον ἀκριβὰ ἀξίζει ἡ τιμὴ, τοῦ συντάκτου τῆς Ἐλπίδος μάλιστα. Ἄν θέλῃς ὅμως, ἄς τ' ἀφήσωμεν αὐτὰ καὶ πέρασε ἐκεῖ εἰς τὴν διεκπεραίωσιν ὅπου ἐν μικρὸν ἔνταλμα σὲ περιμένει . . . καὶ ἀμφοτέρω· ἔσφιγξαν τὰς χεῖρας, ὅσον ἐνδέχεται εἰλικρινῶς καὶ ἀπεχωρίσθησαν.

— Ἄς τ' ἀφήσωμεν λοιπὸν καὶ ἡμεῖς, εἶπεν ὁ Ἀβδηρίτης σφίγγοντας τὴν χεῖρα, ἄς ἀποχωρισθῶμεν, ὅμως, διὰ τὰ Πηδῆματα. Ἐμπρὸς λοιπὸν, πῆδα, τρικέρατον!

— Ὡ! Ὡ! τί βλέπω πάλιν, δύο τίμιοι ἀνθρωποὶ ὑβρίζονται ἐτηλεγράφῃ τὸ δαιμόνιον.

Εἶναι νόστιμο νὰ βλέπῃ τις τὸν κύριον Ἀστυνόμον νὰ ἀποκαλῆ τὸν ὑπαστυνόμον του δωροδοκούμενον καὶ καταχραστήν· καὶ ὁ ὑπαστυνόμος τὸν Ἀστυνόμον του, τὸν διευθυντὴν τῆς Ἀστυνομίας καταχραστήν καὶ δωροδοκούμενον, καὶ νὰ μανθάνωμεν καὶ ἡμεῖς, ὅτι οἱ κύριοι οὗτοι ἐλάμβανον μέχρι σήμερον παρανόμως δύο μισθοὺς, τὸν ἓνα διὰ νὰ ᾔηται ὑπάλληλοι τῆς ἀστυνομίας καὶ τὸν ἄλλον διὰ

νὰ μὴν ᾔηται πιστεύω ὅτι ἡ ἀνάκρισις καὶ τὰ δικαστήρια θέλουσι βιάσει αὐτοὺς νὰ ἐπιστρέψωσι τοὐλάχιστον τὸν ἓνα, διότι τοῦτο ἀντιβαίνει εἰς τὸ Σύνταγμα.

Καθὼς καταλαμβάνω, δέσποτα, εἰς τὴν κόσμον τοῦτον, ὁ ἰούλιος εἶναι ὁ μὴν τῆς ἀγάπης· συνοικέσια ἐδῶ ἐξ ἔρωτος ἀπρομελέτητα, ἀπαγωγαὶ ἐκεῖ ἐξ ἔρωτος προμελετημέναι, ἐργολαβίαι σκανδαλώδεις, τὰς ὁποίας ἀν δημοσιεύσω, ἔτοιμος εἶναι ἡ ἐξηγγιωμένη παρθένος νὰ βίβῃ κατ' ἐμοῦ ἕλα τὰ βέλη τῆς βελωνοθήκης τῆς, καὶ ὁ ἰππότης αὐτῆς νὰ καύσῃ ὀκάδας λιθάνου, διὰ νὰ μὴν δύναμαι νὰ πλησιάσω εἰς τὰς ἀθώας συνεντεύξεις των . . .

— Φεῦγε, πῆδα, γιλιάνικς σου ἔκαμαν τὴν παρατήρησιν, ὅτι ὁ ἰδιωτικὸς βίος εἶναι ἀνεξέλεγκτος.

— Καὶ τότε λοιπὸν, πολιτικὰ μὴ, ἰδιωτικὰ ὄχι, ἡ πώλησέ με εἰς ἄλλον ἢ θὰ πνήξω τοὐλάχιστον καὶ ἐγὼ εἰς τὰ λουτρά τοῦ Πειραιῶς ὅσους εὔρω, οὐχὶ μόνον τοὺς μὴν εἰζέροντας νὰ κολυμβούην, ἀλλὰ καὶ ὅσους εἰζέρονται ἀκόμη. Τί νὰ γίνῃ, ὁ διάβολος δὲν δύναται νὰ μείνῃ ἀργὸς πάντοτε· μὲ τὴν εἰδοποίησιν δὲ, ὅτι εἰς τὸ ἐξῆς θὰ γίνωνται διὰ λογαριασμὸν σου· ἐνθυμεῖσαι νομίζω τὴν πρώτην συνάντησίν μου.

— Αἰχμάλωτε! πῆδα εἰς τοὺς διπλωμάτας, εἶπέ με τί γίνεται εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν; Ἐθύμωσε, λέγει ὁ πρέσβης τῆς Γαλλίας καὶ ἐζήτησε τὰ διαβατήριά του, καὶ ἐπέβη εἰς πλοῖον καὶ τὸν ἠκολούθησαν καὶ ἄλλοι πρέσβεις, παρκατὸς τοῦ τῆς Ἀγγλίας καὶ Αὐστρίας· ἀλλὰ δὲν ἤξέροντες ἔτοιμάζονται στόλοι, στρατοὶ, θὰ μυρίση πυρίτις ἢ τῆς μπύρας καὶ τῆς σαμπάνικς ὁ ἦχος, ὅταν ἀποσφραγίζονται θὰ μᾶς ἐξυπνήσῃ μίαν αὐγὴν καὶ τοῦ πυροβόλου ὁ κρότος θὰ μᾶς ἀναγείλῃ, ὅτι ἐσυμβιβάσθησαν τὰ βασίλεια.

— Σοβαρὰ, δέσποτα, σπουδαίη! τοὐλάχιστον, ἠδύνατο νὰ γίνωσιν ἀν δὲν ᾔσαν, ἐν ὁ τῆς Γαλλίας καὶ λοιποὶ, κύριοι πρέσβεις, ἐζήτησαν τὰ διαβατήριά των, ὁ δὲ τῆς Ἀγγλίας καὶ Αὐστρίας ἔβλεπον, ὅτι ἡ Τουρκία ἦτον ὅλη πηλάρι· ἀλλὰ κατὰ δυστυχίαν οἱ μὲν διαβατήρια δὲν εἶχον, καὶ ἄνευ αὐτῶν πῶς νὰ φύγουν· οἱ δὲ, ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ χωρεύσουν ζύλα, δι' ὧν ἡ Κωνσταντινούπολις εἶναι κτισμένη, καὶ οὕτω, καλῶς ἔλθετε πάλιν.

— Λοιπὸν . . .

— Λοιπὸν δύο λέξεις μόνον ἠδύναμην νὰ προσθέσω εἰς μίαν τινὰ μυστικὴν διακοίνωσιν, τὴν ὁποίαν ψευδωνύμως πῶς ἐδημοσίευσεν ὁ Ἀναστάσιος Πυθαγορίδης Σάμιος, σοφὸς ἀνθρωπος, τίμιος, διότι βλέπετε, ὅτι ἐντρέπεται νὰ θέσῃ καὶ τὴν ὑπογραφήν του μὲ τὸ ἀληθὲς ὄνομά του, καὶ διὰ τοῦτο δὲν δύναμαι οὐτ' ἐγὼ βλέπειν, νὰ ὀνομάσω Σταματιάδην τινὰ. περίφημον εἰς τὴν ἀπὸ βασιλείας ἱστορίαν μας. Διότι εἶναι αὐτὸς ὁ τυραννομάχος τυχοδιώκτης, ὁ ποτὲ ζωπρὸς συντάκτης τοῦ Φιλοπάτριδος Ἑλλήνος, ὁ τρομερὸς ἑλληνιστὴς, ἐξ ἐκείνων τοὺς ὁποίους, ὁ μακαρίτης Κοραΐς

ἤθελε μεταχειρίζεσθαι, ἂν εἶη, φόβητρον εἰς τοὺς μακαρωνιστάς, πεπαιδευμένους, πολύγλωσσος, ἀπὸ τοῦ Ὠμέγα ἕως τοῦ Ἄλφα, ὁ μέγχι τῆς χθὲς οἰκόσιτος τῶν Μιτσακιδῶν, κατὰ τῶν ὁποίων σήμερον γράφει τόσον εὐσημῶ, ὥστε τῆς ψυχῆς του ὁ καθρέπτης εἶναι τὸ φυλλάδιόν του αὐτό, τὸ ὁποῖον ἐγὼ, ἂν ἦμην Μιτσακῆς, δηλαδὴ τίμιος καὶ σεβαστὸς πολίτης, ἤθελα μετατυπώσει μὲ τὴν ἀφιέρωσιν **ΤΩ ΣΤΑΜΑΤΙΑΔΗ** ἐκ τῶν σαυτοῦ.

— Εὐγε! δαιμόνιον, εἶσαι πολύτιμον, καὶ ἔχει δίκαιον ὁ κόσμος νὰ σὲ ποθῇ πῆδα! πῆδα ἀκόμη ἐνόσω τὸ βλέμμα σου λαμπιδίζει καὶ ἡ οὐρά σου δὲν τριβῆ, ταλαιπῶρο, εἰς τὰς ἀκαλλιεργήτους πεδιάδας μας ὅθεν διέρχεται. Πῆδα, τώρα, πῆδα εἰς Πειραιᾶ, καὶ ὅταν ὁ σιδηρόδρομος γίνῃ, ἐννοεῖται, ὅτι ὁδηγὸς τῆς ἀτμαμάζης του θὰ ἴσαι σύ.

— Εἰς καλὴν ὥραν ἐφθασα, Δέσποτα, ἔχει καὶ ὁ Πειραιεὺς τῆς Τερψιθέας τὸν περίπατον, μουσικὴν, καὶ δὲν εἶναι εὐκαταφρόνητος, μὰ τὴν σεβαστὴν βίνα μιᾶς κυρίας ὑπὸ τὴν μακρὰν σκιάν τῆς ὁποίας (διότι ὁ ἥλιος εἶναι πρὸς τὴν δύσιν του) σκιάζεται ἅπασα ἡ οἰκογένειά της, συγκειμένη ἀπὸ δύο ἄρβρα καὶ τρία θύλυ, τὸν σύζυγον καὶ τὴν ὑπρέτριαν αὐτῆς, μέχρις οὐ φυτευθοῦν τὰ δένδρα, τῶν ὁποίων τὴν σπορὰν παρήγγειλαν εἰς τὰ βιομηχανικὰ καταστήματα τοῦ Οὐρανίου κράτους.

Ὡραῖος κόσμος, καὶ μὰ τὰ καπέλλα! τῶν ὁποίων τὰς ταινίας βλέπω νὰ κυματίζωσιν ἐκεῖ κάτω ὡς τῆς ναυαρχίδος οἱ σημαντῆρες, δὲν τολμῶ νὰ σοὶ εἶπω ποῖα εἶναι ἡ ὠραιότερα, διότι τώρα κατὰ τὸν τελευταῖον συρμὸν ἐπὶ τοῦ προσώπου ῥίπτουν κάλυμμα καὶ ἀνασηκώνουν τὰς αἰσθήτας διὰ νὰ μὴ φθειρῆται ὁ ποδόγυρος αὐτῶν καὶ συγχρόνως νὰ φαίνεται καὶ τὸ κεντημένον ἐσωφόριον. Λοιπὸν τὸ μῆλον τῆς ἐριδος θὰ τὸ κρεμάσω ἐκεῖ, ὑπὸ τὴν ὄροφην τῆς σκιάδος, ὑπὸ τὴν ὁποίαν ἄλλοτε ἐπαιάνιζε τῆς κατοχῆς ἡ μουσικῆ, μέχρις οὐ πάλιν κάνεις ἱππότης Πάρης, λάθει αὐτὸ καὶ τὸ προσφέρει ἐπιδειξίως εἰς τὴν μίαν, ἐνῶ θὰ τὸ δίδῃ εἰς τὴν ἄλλην εἰς μίαν στροφὴν ἐνὸς βάλς, ἢ εἰς τὰς χειραφίας τῆς ἀριστοκρατικῆς κουαρτέλλιας. Τί ὠραῖαι ἀναμνήσεις διὰ τὴν εὐαισθησίαν! ὅμως παρελθούσης ἐποχῆς . . . καὶ ὅλος ὁ κόσμος αὐτὸς, δηλαδὴ ὁ πλειστος εἶναι Ἀθηναῖκος.

— Ἐκαμες σήμερον τὸ λουτρό σου; λέγει μίᾳ πρὸς τὴν πλησίον τῆς μεθ' ἧς ἡ ἀμαζὼν αὐτὴ δὲν κουράζεται νὰ καθῆσθαι, ἀλλὰ αἰώνια περιπατεῖ γύρω τοῦ πλήθους· ἀλλ' ὄχι, τί ἀνόητος! καὶ πῶς νὰ καθῆσθαι ἀφοῦ ὁ σιδηροῦς ποδόγυρος της κατέχει περιφέρειαν τόσον, ὅσην ὁ μέγας κώδων τοῦ ἐν Ἀθήναις Ῥωσσικοῦ ναοῦ, καὶ μᾶλλον δύναμαι νὰ σοὶ εἶπω, ὅτι κινδυνεύει νὰ ὑψωθῇ ὡς ἀερόστατον εἰς τὴν πρώτην πνοὴν τοῦ ἀνέμου.

— Ὄχι δὰ καὶ σύ· τί καὶ τὴν Κυριακὴν ἀκόμη λουτρό;

— Καὶ τί θὰ ἔκαμνες παρακαλῶ;

— Αἱ! τί θὰ ἔκαμνα, τὸν καλλωπισμὸν μου· εἶχα πόσας ἐπισκέψεις — Ἐγὼ δὰ ἐνόμιζα, θὰ μοῦ εἶπῃς, ὅτι ἐπῆγες εἰς τὴν ἐκκλησίαν! — Ναί! ἐκκλησία θέλεις; — ἐγὼ ἀδελφῆ, τί νὰ σοῦ εἶπω, ἐντρέπομαι νὰ πάγω εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἐδῶ εἰς τὸν Πειραιᾶ, διότι δὲν βλέπεις κανέναν ἄνθρωπον καθὼς πρέπει, ἢ κάμμία κυρία, μὲ τὴν ὁποίαν ν' ἀνταλλάξῃς μίαν καλημέρα· ἀλλὰ κατὶ πατσαβοῦρες, ὅπου γιὰ νὰ κάμῃ τὸ σταυρὸ τῆς χίλιες φοραὶς τὴν ὥρα, σοῦ χαλᾷ τὸ φούσκωμα τοῦ φορέματός σου μὲ τὸ τρίψιμο τῆς χειρὸς της, καὶ τὸ αὐτί σου τὸ τρυπᾷ ἀπὸ τὸ ψι, ψι, ψι, τῆς προσευχῆς, τὴν ὁποίαν ἐπαναλαμβάνει σιγαλᾶ.

— Καλὰ κάμνω δὰ καὶ ἐγὼ ποῦ δὲν πάγω ποτέ μου· τὰ παιδιὰ στέλλω μόνον καμμιὰ φορά· καὶ ἐγὼ, ἕνα δύο φοραὶς, τὴν μεγάλην ἐβδομάδα καὶ τὸ πάσχα· καὶ πάλιν στέκω μακρὰ εἰς κανένα ἐξώστην, διὰ νὰ ἰδῶ τὴν φωτοχυσία καὶ τὸν κόσμον ὅπου συνοδεύει τὸν Ἐπιτάφιον ἢ τὴν Ἀνάστασι.

— Δαιμόνιον! φεύγε ἀπὸ τὰς ἀγαθὰς αὐτὰς κυρίας, ἀπὸ τὰς ὁποίας ἀναμένει ἡ πτῆρις νὰ τῇ ἀναθρέψωσιν ἀγαθοὺς πολίτας. . . . ὦ! τῆς ἐποχῆς.

— Φεύγω, Δέσποτα, ἀλλὰ μὲ καλεῖ ἐκεῖ πρὸς τὴν γωνίαν ἢ αὐθάδης ἀνάπτυξις δύο δεκατετραετῶν κορασιῶν.

— Καυμένη, λέγει τὸ ἐν πρὸς τὸ ἄλλο· καυμένη εἰξεύρεις, ὅτι μοῦ ἀρέσει ὁ Πειραιεὺς;

— Τὸ εἰξεύρω, βέβαια, διότι ὁ ἄγγελός σου σὲ ἀκολουθεῖ παντοῦ.

— Πονηρή! σὲ δέρνω.

— Τί κοκκινίζεις; ἀγκαλὰ δὰ καὶ ἐκεῖνος κοκκινίζει. Τί δειλὸς, τί βέητε εἶναι ὁ Πειραιώτης σου.

— Βέβαια, δὲν εἶναι ὡσὰν τὸν ἰδικὸ σου τὸν Ἀθηναῖο, τὴν μοσχομάγκα, εἶναι νέος καθὼς πρέπει.

— Καλὲ ἡσύχασε.

— Τί, μὲ εἰρωνεύεσαι; συλλογίσου, ὅτι τὰ λέγω ὅλα.

— Δέσποτα, ἂν θέλῃς, σὲ τὰ λέγω ἐγὼ, διότι φοβοῦμαι μὴ τὰ ζωηρὰ αὐτὰ κοράσια ξεσχίσουν τὸ κάλυμμα τῆς ὠραιότητός των, τὸ ὁποῖον εἶναι ἡ μόνη ἐγγύησις τοῦ μέλλοντος αὐτῶν.

— Ὄχι, δὲν θέλω, φεύγε ἢ φροντίς μένει εἰς τὰς μητέρας. . . . Τὰ λουτρά, τὰ λουτρά· εἶπέ με περὶ τῶν λουτρῶν, ὁ συρμὸς αὐτὸς δὲν ἀμφιβάλλω ἔχει τὴν ἀξίαν του.

— Καὶ πάντοτε, ἀπεκρίθη τὸ δαιμόνιον, τὰς μικρὰς ἱστορίας του διὰ νὰ γελάσῃ τις, ὀλίγον πονηρὰ ὅμως Πλὴν ἀντὶ νὰ λέγω, κάλλιον ἄφες με νὰ σοῦ ζωγραφίσω μίαν σκηνὴν καὶ ἐκεῖθεν καταλαμβάνεις.

— Ἔστω, ἄλλοτε ὅμως ἐπανέρχεται, διότι πόσα θέλω νὰ μάθω! . . . καὶ προπάντων, ἂν ἴσαι δαίμων, θὰ ἐννοῆς τί . . .

— Ἐκατάλαβα, ἂν κερδίξῃ ὁ καρπεῖώλης, θέλεις νὰ μάθῃς.

— Εἶσαι ἀνόητο! ἀρκεῖ. . . .

Τὸ κάτωθι δημοσιευόμενον ἔργον τοῦ ποιητοῦ Γ. Παράσχου ἐξε-
δόθη κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ 1853, ὅτε ἡ σεσαθρωμένη Ἀνατολικὴ δυ-
ναστεία ἐπαπειλεῖτο νὰ καταπέσῃ ὑπὸ τὴν βαρεῖαν πνοὴν τοῦ βορρᾶ, καὶ
εἰς τὰ στήθη ἡμῶν ἐπενήργει τὸ γόητρον τοῦ νὰ ἴδωμεν τὸν κυανοῦν
σταυρὸν τῆς ἐθνικῆς ἡμῶν συμαίας νὰ κυματίζῃ εἰς ἐλεύθερον οὐρανὸν.
Σήμερον δὲ ὅτε πάλιν αἱ αὐταὶ ἐλπίδες σπινθηρίζουσιν ἐκεῖ πρὸς τὴν
ἀνατολὴν, πιστεύομεν ὅτι εὐχαριστοῦμεν τοὺς ἀναγνώστας ἡμῶν
ἀναρρίπτοντες διὰ τοῦ ποιήματος τούτου τὸ αἶσθημα τοῦ ἀγνοῦ ἐλ-
ληνισμοῦ, καὶ εὐχόμενοι ὥστε ἡ φωνὴ αὐτὴ καὶ μόνη αὐτὴ νὰ ἐπα-
ναληφθῇ ἀπὸ νηπίου μέχρι γέροντος

Ο ΑΣΤΗΡ ΤΗΣ ΠΑΤΡΙΔΟΣ.

Χῦνε τὸ φῶς σου τὸ πικρὸν εἰς νέφη μαῦρα χῦνε,
Καὶ μὴ χρυσόνης, ἥλιε, τὰ προσφιλῆ σου ὄρη.
Ἢ ἂν τὸ φῶς σου χλευασμὸς τῆς εἰμαρμένης ἦναι,
Ἀκτῖνα πένθους δι' ἡμᾶς καὶ καταισχύνης φέρει.
Ναί' ὅστις μίαν σου αὐγὴν ἀπὸ τὴν Πνύκα βλέπει,
Ἢ νὰ συντρίβῃ τὰ δεσμὰ ἢ ν' ἀποθνήσκῃ πρέπει.

Φεῦ! σὲ ἠσπᾶσθην ἄλλοτε πυρίπνου νεανίαν.
Μ' ἐφάνης ὡς ὁ Διάκος μας πολεμιστῆς ὠραῖος,
Κ' εἰς τῆς ζωῆς μου ἤλπισα τὴν πλάνον ἡλικίαν,
Σὺ νὰ μᾶς φέγγῃς νικητὰς κ' ἐγὼ νὰ πέσω νέος.
Ἐλπίς ματαία· δὲν ἤχουν παιᾶνες δόξης πλέον,
Καὶ ὡς εἰς μνήμα κάθημαι νεκρὸν τὸ ἔθνος κλαίων.

Ἐν ᾧ ἀπὸ τὰ κρύσταλλα τοῦ Θρόνου του κατέβη
Ὁ Μοσχοβίτης ἀετὸς ἐκπλήττων τὴν Εὐρώπην,
Ἐν ᾧ ἡ μία πτέρυξ του τὸν Δούναβιν σαλεύει,
Καὶ φλέγει τοὺς ὠκεανούς ἢ ἄλλ' εἰς τὴν Σινώπην.
Ἡμεῖς.... ἡμεῖς νωθρότεροι τοῦ Τούρκου, ἡρεμοῦμεν,
Καὶ ἀρνηθέντες τὸν σταυρὸν, μὲ Τούρκους συμμαχοῦμεν!

Βροντᾷ ματαίως δι' ἡμᾶς ἡ Νέμεσις ὁ θεὸς,
Ματαίως φλοισβὸς αἵματος βραίνει τὴν γῆν ὡς μύρον.
Ματαίως μεταξύ καπνοῦ ἢ δόξῃ κ' ἡ θρησκεία,
Κοσμοῦσιν ὄπλα μαχάτων καὶ μνήματα μαρτύρων.
Ματαίως! Αἶθρι σήμερον ψυχρὸν κοιμητῆριον,
Ἐρρυθρισμένον βλέποντες τὴν ἄκρην τοῦ Μαχτίου.

Ἢ μὴ τινάσῃς, Μακεδόνα, ἐργίδος τὰ δεσμὰ σου
Μὴ σείξῃς χεῖρην ἀλλοεῖκον ἢ τῆς Ἠπείρου λέων.
Ἦναι ἐκ τοῦ τάφου μας ἰδοὺ, Παλαιολόγε—στάσου,
Καὶ καῦσε, καῦσε λίθωνον πρὸ τοῦ Μωάμεθ πλέον.
Ναί, μάρτυς· πίστις, ἀρετὴ, ἐλπίδες, ἀναμνήσεις,
Τὸ πᾶν μᾶς ἐγκατέλιπε, τὸ πᾶν μαραινεῖ φθίσις.

Καὶ ὅμοις γράφει ἰδί' ἡμᾶς μὲ θάμβος, ἱστορίαι,
Πῶς χθὲς ἀκόμ' ἠγέρθημεν θανάτου σταυροφόροι,
Πῶς ἀνεστήθ' ἡ ζαλωτὴ τῶν Πλαταιῶν ἀνδρία,
Κ' ἐν ἔθνος προεδίκασε μὲ τὸ θαρρὺ μας δᾶρυ.
Εἶπέ, πῶς μόνην εἶχομεν τὴν ἔνδειαν ὡς κληρὸν,
Ἐνίκων οἱ Μικαῦλαι μας, καὶ ἔφαλλον ὁ Βύρων.

Ὅποια σήμερον, θεῖε, μεταβολή· ὅποια!
Γαλιθισμένα τὰ πτερά σιγῶν τῶν ἡμιθέων,
Καὶ θλίψις μόνον, μακρασμὸς, ταπεινώσις, δειλία,
Ἰδοὺ τὸ τέλος τῶν μαχῶν κ' ἡ μείρα τῶν γενναίων...
Οἱ καὶ τὸ λάμπρον βλέμμα μας δὲν χύνει πῦρ ὡς πρῶτα.
Καὶ μίᾳ δάφνῃ δὲν κοσμεῖ τὰς ὄχθας τοῦ Εὐρώτα.

Ὁ Χατοῦ-Πέτρος; . . . Ἀπατριε, τὴν χεῖρην ταπεινώνει,
Τὸ ὕψος γὰν' ἡ ἀκουστὴ νεότης τῶν Γριβαίων,
Τὴ ἔαρ τῆς ἀνδρίας σου πενθεῖς, Κολοκοτρώνη,
Καὶ σὺ, Τσαβέλλα, τήκεσαι τὴν Κλεισσοῦν σου κλαίων.
Εἰς ξένην κ' ἔρημον ἀκτὴν θρηνολογεῖ σκιά τις,
Καὶ εἶναι ὁ μονόχειρ μας—νεκρὸς πλὴν ἀποστάτης.

Τὴν νύκτα, λέγουν, ὡς ἀκτίς ἠώχρᾶ τοῦ φθινοπώρου
 Περὶλυπόντι φάντασμα ἐν σιωπῇ προκύπτει,
 Καὶ ἔβλεπον δούλην τὴν Σιών] τοῦ θλιβεροῦ Βοσπόρου,
 Ὄμου μὲ τᾶστρα σβύνεται κ' ὑπὸ τὸ μνημα πίπτει.
 ἦ, σὲ γνωρίζουν οἱ παλμοὶ τῶν καρδιῶν μας· μεῖνε,
 Κ' εὐλόγει τὴν ἐκδίκησιν, Μονάρχα Κωνσταντίνε!

Ἐν ῥόδον εἰς τὸ μνημά μας ἰσχνὸν νὰ μὴν ἀνθήσῃ,
 Νὰ πέσουν ἐκ τῆς θήκης των τὰ ξίφη βαγισμένα,
 Σειρὴν κάμμία καὶ νεκροὺς νὰ μὴ μᾶς] κελαδῆσῃ,
 Κ' εἰς τῆς θαλάσσης, Κλείσοβα, νὰ πέσης τὸν πυθμένα,
 Ἄν μὲ τὰ ξίφη τὰ γυμνὰ στρατοὶ καὶ στρατηλάται
 Τοῦ Πίνδου δὲν διέλθωμεν τὰς κορυφὰς—Ὀρμάτε.

Ὀρμάτε· εἰς τὸν Σπερχειὸν ὁ Διάκος περιμένει·
 Τὰ νέφη σχίζ' ἡ δεξιὰ τοῦ Γερμανοῦ . . . κτυπάτε . . .
 Κτυπάτε μὲ τὸν λόχον τοῦ ὁ Βάτσαρης προβαίνει,
 Ὁ Καρκίσκος εἰς ἀχλὺν νυκτὸς ἀντανεκλάται . . .
 Ἄς χύνουν αὔραν αἰ πτυχὰὶ τῆς εὐγενοῦς σημαίας·
 Μαζ' ἡ μας πάλιν ὁ υἱὸς νικᾷ τῆς Καλογοραίας!

Ναὶ Ῥήγα! πάλιν τῶν βουνῶν μᾶς περιπνέ' ἡ αὔρα,
 Θολὴ πυρίτις καὶ λευκὴ φλοκάτα κυματίζου,
 Καὶ ἀπὸ κάμινον φλογῶν καὶ ἀπὸ νέφη μαῦρα
 Ἀστράπτουν βλέμματα γοργὰ καὶ ξίφη σπινθηρίζου.
 Ἐμπρὸς, ἂν θάνατος γλυκὺς ἡ δόξα περιμένῃ·
 Ἡ Πίστις μ' ἄνθη εὐσσμα τοὺς ἀθλητὰς τῆς βραίνει.—

Ἄλλ' ἂν νὰ σφάλῃ πέπτρωται ἡ εὐγενὴς ὁρμή σας,
 Καὶ τὴν ἀνδρίαν ἀπαθεῖς δεσμεύσουν διπλωμάται·
 ἦ, δότε, δότε φίλημα πικρὸν εἰς τοὺς σφαγεῖς σας,
 Κ' εἰπέτε· «τέκνα τοῦ Χριστοῦ, ἰδοὺ ἡμεῖς» κτυπάτε.»
 Ἡ ἱστορία σκυθρωπὴ τὸ μέτωπον θὰ κλίνει,
 Καὶ θὰ χαράξῃ πύρινον τὴν λέξιν Καταισχὺνη!

Προσφέρουμεν εἰς τοὺς ἀναγνώστας ἡμῶν τὸ ἐξῆς ἐκ τῶν κενεδότων ἔργων τοῦ διασήμου Βιλλκρά, ἀκμάσαντος ἐπὶ τῆς δυναστείας τοῦ Ἄλῃ πασσᾶ, τοῦ ὁποῦ ὑπῆρξεν ἱατρός. Ἐγραψε δὲ τόσα ὠραῖα καὶ σοφὰ ἔργα εἰς ἔμμετρον καὶ πεζὴν γλῶσσαν τὴν δημοτικὴν, εἰς ἣν διεκρίθη, σατυρίζων τῆς κοινωνίας τὰ ἐλαττώματα καὶ ἐνσπείρων διὰ τῆς νοθεσίας του τῆς ὑγιοῦς ἐλευθερίας τὸ αἰσθημα εἰς πᾶσαν ἑλληνικὴν ψυχὴν.

Ἐγορήγησεν δ' ἡμῖν ὁ ποιητὴς Α. Μανουῦσος, εἰς τοῦ ὁποῦ τὰς χεῖρας διασώζονται καὶ ἄλλα τοῦ αὐτοῦ ἔργα ἄξια τῶ ὄντι σπουδῆς.

Ο ΠΑΤΕΡΑΓΙΟΣ ΚΑΙ Ο ΦΙΛΛΗΘΗΣ.

Ἦ πρόληψις τοῦ κόσμου, τύραννοι τῆς ψυχῆς,
 Ὁ κόσμος σᾶ λατρεύει γιὰ νᾶσαι δυστυχῆς.

Ζιοῦμε σ' ἕναν αἰῶνα τόσῳ χοντρῆ; βαρβαροσύνης καὶ ἀμάθειας, ὅπου εἶναι ἐντροπὴ νὰ λογιούμαστε ἀπόγονοι τῶν λαμπρῶν ἐκείνων Ἑλλήνων.

Ἄν εἶναι νὰ κρίνῃ ἄνθρωπος λόγον, ἔσω ἄκακα καὶ νὰ τὸν εἰπῇ, ὅπου νὰ μὴ τὸν παρεξηγήσῃ καθέννας ἀπ' ὅσους ἀκοῦν, κατὰ τὴν ὀρεξί τους. Κάμποσοι ὅπου ἀποφασίζουν σὲ κάθε πρᾶγμα ἀστόχαστα καὶ ἀποκρένονται ὅ,τι φθάσουν, δίχως σκοπὸ νὰ εὐλάβουν τὸν ἄλλον, εἶναι καὶ πλὴθ συμπαθισμένοι· μόν' ἐκείνοι ὅπου ξέρου ἀπὸ κόσμον κατὶ περισσότερον ἀπ' ὅ,τι δείχνουν, ὅπου γνωρίζουν τὸ ὑποκείμενον ὅπου ἀκοῦσιν νὰ μὴ κρένη ποτὲ μ' ἀχαμνὸ τέλος, ὅπου θυμώνουν στὸ φανερό γιὰ ἄκακα λόγια τοῦ ἄλλου, καὶ μέσα τους γελοῦν μὲ ὅσους θαρροῦν ἀληθινὸ τὸν θυμὸ τους, εἶναι ὀλότελα ἀσυμπάθητοι, ἀφορμῆς ὅπου εἶναι ἐχθροὶ τῆς ἀνθρωπότητος ὅπου μὲ τὴν προσωπίδα τῆς ὑπόκρισης, πλανᾶν ὅσους τοὺς πιστεύουν, καὶ κατατρέχουν ὅσους δὲν τοὺς συμφέρει νὰ μαρτυροῦν τὴν ἀλήθεια. Τὸ ἀνέκδοτο ὅπου θέλα φανερόσω εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ πολλὰ παραδείγματα, ὅπου μπόρεγα νὰ φέρω πρὸς βεβαίωσιν τοῦ λόγου μου.

Σὲ μία συναναστροφῇ ἕνα βράδι, ἕνας ἀπὸ τὴν συντροφιά, ἐρώτησε τὴν νοικοκυρὰ τοῦ σπιτιοῦ, πῶς ἦταν ἀπὸ τὰ δόντια τῆς; ἡ σπιτονοικοκυρὰ κυττάζωντας τὸ γιατρὸ ὅπου ἦταν παρὼν, ἀποκρίθηκε πῶς δὲν ἠμπόρεσε νὰ βρῇ ἀπὸ κανένα γιατρικὸν θεραπεία, καὶ πῶς ὡς τὸ ὕστερον τὴν ἐγιάτρεψε ὁ Ἅγιος Ἀντύπας· γιὰτὶ, ὅτι ἐγγίξε μὲ τὸ δόντι τοῦ ἁγίου τὸ πονεμένο της, τῆς ἐδιάβηκε εὐθὺς ὁ πόνος. Ἐνας κάποιος φιλαλήθης, ἄνθρωπος τιμημένος καὶ γνωρισμένος γιὰ ἐνάρετος, ἐρώτησε δίχως ἔργον, ἀνίσως καὶ τὸ δόντι τοῦ Ἀντύπα, ἦταν ἀληθινὰ τοῦ ἁγίου; Πρέπει νὰ ἦταν τοῦ ἁγίου ἀποκρίθηκε ὁ

γιατρός, ἀλλίως δὲν θαυματουργάγε! — Γέγονται καὶ ψεύτικα ἀγιο-
λείψανα; εἶπεν ἓνας πατεράγιος ὅπου εὐρίσκονταν σὲ ταύτη τὴν
συντροφιά μὲ μούτρο κρεμασμένο.

Ἐχω ἀκούσει, εἶπεν ὁ φιλαλήθης, πῶς ἓνας πλούσιος μία φορά,
ὅπου τοῦ πόνεγαν συχνὰ τὰ δόντια, κι' ὅπου συχνὰ εἶχε βρῆ τὴν
γιατριά του ἀπὸ τὰ δόντια τοῦ Ἁγίου Ἀντύπα, ἠθέλησε ἀπὸ εὐλά-
θειά του νὰ ξοδέψῃ καὶ νὰ συνάξῃ ὅλα τὰ δόντια τοῦ Ἁγίου ὅπου
νὰ βρίσκωνταν, καὶ πῶς ἐσύναξε τόσο πολλὰ, ὅπου δὲν μπόρηγε
νὰ καταλάβῃ ἂν τί λογιῆς στόμα νὰ εἶχε αὐτὸς ὁ Ἅγιος ὅπου ἐχό-
ραγε τόσο πλῆθος δοντιῶν καὶ σὲ τί τοῦ χρῆσιμευαν. Ὁ Πατεράγιος
ἂν νὰ ἤκουσε καμμία τρομερὴ βλασφημία, εἶπε τὰ μύρια γιὰ τὸν
ἄκακο λόγο τοῦ φιλαλήθῃ τελειώνοντας τὸν λόγον του πῶς ὁ Θεὸς
θέλει ἀφανίσῃ τὸν κόσμον, γιὰτὶ οἱ ἄπιστοι καὶ οἱ ἄθεοι, δὲν ἔχουν εὐ-
λάβεια ἔς τὰ θαυματουργὰ ἀγιολείψανα.

Τότε ὁ φιλαλήθης γυρίζοντας πρὸς τὸν Πατεράγιον τοῦ λέει· δὲν
μοῦ λές δέσποτά μου, τί ἔχουν νὰ κάμουν οἱ ἄθεοι καὶ οἱ ἄπιστοι μὲ
τὰ θαύματα ὅπου κάνουν τ' ἀγιολείψανα; ποιανοὺς ὀνομάζεις ἄθεους
καὶ ἄπιστους, σὲ παρακαλῶ; ξέρεις πῶς δὲν μπορεῖς νὰ ὀνομάσῃς
ἄπιστον ἓναν ὅπου δὲν πιστεύει τ' ἀγιολείψανα; . . .

Ἀκοῦτε βλασφημίας! ἀκοῦτε εὐλογημένοι χριστιανοί! φωνάζει
κοπανιά ὁ Πατεράγιος, καὶ κάνει νὰ σηκωθῇ γιὰ νὰ φύγῃ! — Ἄμ! ἄφουκράσου με πρῶτα Πατεράγιέ μου, τοῦ λέγει ὁ φιλαλήθης, κι' ἀπὲ
κρίνε με, μὴν ἀποφασίζῃς προμοιοῦ ἀκούσης τὸν λόγον μου! — καὶ τὸν
κάνει καὶ κάθηται.

Ἐνας ἄνθρωπος Πατεράγιέ μου, τοῦ λέγει ὁ φιλαλήθης, ὅπου δὲν
ἔχει εὐλαβία στ' ἀγιολείψανα, ἐπειδὴ δὲν τὰ πιστεύει, αὐτὸς δὲν
εἶναι σωστὸς χριστιανός· μόνη δὲν μπορεῖς ἀπὸ ταῦτο νὰ τὸν ὀνο-
μάσῃς καὶ ἄπιστο. Αὐτὸς ἀπ' ὅποια θρησκεία κι' ἂν ἦναι, θέλει πι-
στεύῃ ἄλλο. Ἐγὼ δὲν λέγω, πῶς πιστεύοντας ἐκεῖνο τὸ ἄλλο,
πιστεύει ὀρθά, ἂν καὶ τὴν ἀγιοσύνη σου, μὴν ὥστόσο κατὶ πιστεύει,
κι' ἓναν ὅπου πιστεύει ῥωμαίικα, μοῦ φαίνεται ἂν τὸν λὲν ἄπιστο!
Τώρα, σὲ παρακαλῶ νὰ μοῦ εἰπῆς, ἂν ἦτο δίκαιο νὰ φωνάζῃς πῶς ὁ
κόσμος θέλα καταποντισθῇ, ἀφορμῆς ὅπου οἱ ἄθεοι, καὶ οἱ ἄπιστοι
δὲν εὐλαβοῦνται τὰ θαυματουργὰ ἀγιολείψανα. Ἄν ἦτον νὰ κατα-
ποντισθῇ ὁ κόσμος ἀπὸ ταῦτο ὅπου ὀρίζεις ἡ ἀγιοσύνη σου, σὲ θε-
βαιώνω πῶς ἠθελε ἦταν ἀπὸ πολλῆς ἀφανισμένος, γιὰτὶ ὀρθόδοξοι
κι' ἀληθινοὶ χριστιανοί, ὅπου νὰ πιστεύουν τ' ἀγιολείψανα εἶναι
πάρᾳ λίγοι, καὶ ὅλαις οἱ ἄλλαις φυλαῖς τῆς οἰκουμένης δὲν τὰ πι-
στεύουν, μήτε τὰ ξεύρουν, κ' εἶναι ἐκεῖνοι ὅπου κατὰ τὸν λόγο σου
πρέπει νὰ λογιῶνται ἄθεοι καὶ ἄπιστοι! Βολετὸ ὥστόσο κι' ἀνα-
μένος ἀπὸ θεϊκὸ ζῆλο, ἀντὶ νὰ εἰπῆς πῶς ὁ Θεὸς θέλει καταπον-
τίσει τὸν κόσμον, ἀφορμῆς ὅπου οἱ χριστιανοὶ δὲν δείχνουν εὐλά-
θεια ἔς τ' ἀγιολείψανα, εἶπες ἄλλο γι' ἄλλο. Μόνη κι' αὐτὸ νὰ εἶ-
χες εἰπῆς, Πατεράγιέ μου πάλιν δὲν ἦτον σωστό. Ἀνίσως νὰ ὑπο-

θέσωμε, καὶ ἀντὶ νὰ ρωτίσω γιὰ τὸ δόντι τοῦ ἁγίου Ἀντύπα, νὰ
ἦταν ἀληθινὰ δικό του ἢ ὄχι; θέλα εἶχες τάχα δικίον νὰ ὑποπεύ-
σῃς πῶς δὲν πιστεύω νὰ εἶσε ὁ ἴδιος, ἢ ἄλλος τάδε; Πῶς εἶναι
λείψανα Πατεράγιέ μου δὲν χρειάζεται μαρτυρία, ὅλοι τὸ ξεύρουν.
Πῶς τ' ἀγιολείψανα θαυματουργοῦν ὅλοι οἱ καλοὶ χριστιανοὶ ἔχουν
χρέος νὰ τὸ πιστέψουν. Μόνη πῶς δὲν εἶναι καὶ ἀνάμεσα πολλὰ,
ὅπου δὲν εἶναι ἄλλο ἀπὸ κόκκαλα κοινῶν ἀνθρώπων αὐτὸ δὲν ἡμπο-
ρεῖ νὰ τὸ ἀρνηθῇ κανένας. Δόντια τοῦ ἁγίου Ἀντύπα, ὅπουθε νὰ
γυρίσῃ ὁ ἄνθρωπος καὶ νὰ γυρέψῃ βρίσκει. Δὲν μοῦ λές Πατερά-
γιέ μου στὸ θεὸ σου, ἐμέτρησες ποτὲ τὰ δόντια σου; γιὰ νὰ ἰδῆς
πῶς δὲν ἔχομε πλειότερα ἀπὸ τριάντα δυὸ, ἢ τριάντα τέσσερα; μή-
πως οἱ ἄγιοι θέλα ἔχουν περᾶνω ἀπὸ τοῦ; ἄλλους ἀνθρώπους; Κά-
ρες, Πατεράγιέ μου διπλαῖς, καὶ τρίδιπλαῖς, τοῦ ἰδίου ἁγίου ἔχουν
φανῆ σὲ πολλότατα μέρη ὅ,τι ἀγιολείψανα νὰ ἐρθῇ ἐνοῦ στὴν ὄρεξι
φθάνει νὰ δώκῃ λόγο κανενοῦ πατεράγιου καὶ τ' ἀπολαμβάνει μὲ
μίας. Τὰ μαρτυρημένα ἀγιολείψανα εἶναι πᾶρα ὀλίγα. Τὰ ἀποδέ-
λειπα, ὅπου εἶναι ἀμέτρητα, δὲν μοῦ φαίνεται ἀσυγχώρητο νὰ μὴν
τάχει ὁ κόσμος σὲ καμμίαν ὑπόληψιν.

Ὁ Πατεράγιος ἠθελε νὰ κρίνῃ, μόνη ὁ φιλαλήθης ἀποκόβοντάς τον
εὐθύς. Μὴ κάνῃς τὸν κόπο ν' ἀποκριθῇ; τοῦ λέγει. Ἀπεικάζω πῶς
δὲν εἶναι παραξένο νὰ ζέπεσε κανένας κακὸτροπος στὴν αμαρτία νὰ
γελάσῃ πολλοὺς χριστιανούς μ' ἀγιολείψανα, ὅπου δὲν ἦταν ἀλη-
θινὰ, καὶ πῶς δὲν πρέπει νὰ κατακρένομε τὸν ἄλλον, ἀφορμῆς
ὅπου ἔχει τὸν κριτὴ τοῦ ὁ καθ' ἓνας, κι' ἄς ἔχῃ στὴν ψυχὴ του
ὅ,τι κάνει. Ἄς τᾶχουν στὴν ψυχὴ τους, λέω κ' ἐγὼ πατεράγιέ μου, ὅ,τι
κάνουν οἱ τέτοιοι. Ἐγὼ δὲν ἔχω σκοπὸν νὰ κατακρίνω κανένα,
διαφεντεύω τοῦ λόγου μου, ὅπου μ' ἔκκαμες ἄθεο, καὶ ἄπιστο, ἐπει-
δὴ καὶ ἐρώτησα, ἂν τὸ δόντι τῆς κυρᾶς ἦταν ἀληθινὰ δικό του.

Ὡστόσο συμπαιθῆσέ με νὰ σοῦ εἰπῶ, πῶς εἶναι παραπολλοὶ ἐκεῖνοι
ὅπου ὀμοιάζουν αὐτοῦνοῦ τοῦ κακὸτροπου ὅπου εἶπαμε, καὶ μοῦ
κακοφαίνεται, ὅπου μὲ ὅλην τὴν φυσική τους πονηρία φέρνονται τό-
σον ἄστοχα, ἀπὸ ἀμάθειά τους, ἐξ αἰτίας ὅπου εἶναι ἀγράμματα
ὅπου φανερόντωνται ἀπ' αὐτοὺς!

Οἱ προκομμένοι τοῦ γένους, Πατεράγιέ μου, καὶ νὰ καταλάβουν
κανένα παράστρατο τὸ συγχωρᾶν εἶδὲ οἱ ἀμαθεῖς ὅπου εἶναι ὅλος
ὁ λαὸς ἂν δοκιθοῦν πῶς ἐγγελάστικκν σ' ἓνα καὶ σὲ δυὸ, δὲν ἔχουν
πλιὸ κρατιμούς, καὶ τότες ἡ ὑστερινὴ πλάνη γίνεται χειρότερη ἀπὸ
τὴν πρώτη.

Ἐγὼ μ' ὅλον τοῦτο δὲν θέλω νὰ πιστέψω, πῶς ὅσοι φέρνουν γύρα
μ' ἀγιολείψανα νὰ τὸ κάνουν ἀπὸ κακία των, ὅπου δὲν εἶναι μαρτυ-
ρημένα ἀγαπάω νὰ στοχαστῶ καλλήτερα πῶς ἀναγκάζονται σὲ ταῦ-
το ἀπὸ χρεῖα τους, ἢ ἀπὸ χρεῖα τοῦ Μοναστηριοῦ, ἢ τέλος πάντων,
γιὰτὶ στοχάζονται πῶς φθάνει ἡ πίστη τῶν εὐλαβιτικῶν χριστιανῶν
ν' ἀποδείξῃ θαυματουργὰ κ' ἐκεῖνα ὅπου δὲν εἶναι σωστά ἀγιολεῖ-

ψανα. Τώρα, ὅσω ποῦ δείχνουν στά κουτιά των, ἀπὸ ἐκεῖνα ὁποῦ εἶχαν οἱ ἅγιοι στά ζῶντα τους, ἢ ἀληθινὰ εἶναι ἢ ὄχι· δὲν παραζημιώνει, μόνε αὐτοὶ καυχῶνται νᾶχουν κ' ἐκεῖνα, ὁποῦ δὲν γένεται νᾶχουν, κί ὅπου δὲν βρίσκονται μῆτε στὴν γῆ μῆτε στά οὐράνια. — Πιὰ εἶναι αὐτὰ ποῦ δὲν βρίσκονται μῆτε στά οὐράνια μῆτε στὴν γῆ; Γ' ἁγιολεῖψανα; ἐφώναζεν ὁ πατεράγιος ἀγριωμένος! — Ὅτι τὰ ἀληθινὰ ἁγιολεῖψανα Πατεράγιέ μου, ἀπεκρίθη ὁ φιλαλήθης, μὲν ἐκεῖνα ὁποῦ σοφίζονται ἄκοπα οἱ εὐλογημένοι πατεράγιοι, ἀπὸ κελὴν τους προαίρεσι, καὶ τὸ ἔκαμαν καινούργια νομῆ, ποιὸς νὰ λέγη τὰ παραξενώτερα! Σὰν τὰ κόκκαλα τοῦ προφήτη Ἡλία, νὰ εἰπούμε, ὁποῦ ξέρεις καὶ ἡ ἀγιοσύνη σου πῶς αὐτὸς ὁ προφήτης ἔχει ἀρπαχθῆ ὀλοζώντανος στά οὐράνια ἀπὸ τὸ πύρινο ἀμάξι. κ' εἶναι ἀδύνατο νὰ βρεθοῦν κόκκαλά του, ἐπάνω εἰς τὴν γῆ, κί ὁποῦ ἕνας πατεράγιος μολοντοῦτο, ὁποῦ φαίνεται, νὰ μὴν εἶχε διαβάσει τὴν παλαιὰ, τὰ εἶχε ἴστο κούτι του ὁ καλότυχος, καὶ ἄγριαζε τοὺς Βουλγάρους στά μέρη τῆς Φιλιππῆς καὶ Καζαρτζικιοῦ!

Σὰν τὸ φτερό τοῦ Ταξιάρχη ὁποῦ τῶχε ἄλλος πατεράγιος κί ἔκανε θαῦμα στό πουργί του μὲ ταῦτο. Σὰν τὰ φτερά τοῦ Προδρόμου, ὁποῦ ποτέ του δὲν εἶχε, καὶ τάχουν στό μοναστήρι τῆς Νιάουστας! Σὰν τὸ τομάρι τῆς Ἁγίας Τριάδας, ὁποῦ ἕνας θεϊκότατος πατεράγιος τόσερνε στά χωρικά, καὶ χῶραις τῆς Λάρισσας, ἀγιάζοντας καὶ εὐλογώντας γιὰ νὰ τὸ γιομίση φλωράκια! Σὰν τὴν οὐρὰ τοῦ ὄνου ὁποῦ ἐκαβαλήκεισε ὁ Χριστὸς Βαγιοφόρος κτλ.

Ἐδῶ ἡ γυναῖκες ἀρχίνησαν νὰ κάνουν τὸν σταυρὸ τους, καὶ οἱ ἄνδρες νὰ χαμογελᾶν. Ὁ πατεράγιος φωνάζοντας, βλασφημίας! ἀθεταῖς! ἐσηκώθηκε νὰ φύγη, μὲν ὁ φιλαλήθης πιάνοντάς τον ἀπὸ τὸ χέρι, κάθου τοῦ λέγει καὶ φεύγω ἐγὼ γιὰ νὰ μὴ σκανδαλίξεις καὶ ἡ ἀγιοσύνη σου. Σοῦ λέγω ὡστόσω μὲ θάρρος καὶ μυστικά, πῶς σὲ κάμποσα τὸ ξεφράζεται μὲ τὴν ὀλόγη, καὶ παρατραβώντας τὸ σχοινί, θέλα τὸ κόψετε! καλοξημέριωμ Πατεράγιέ μου!

Ὅσοι τῶν Κυρίων συνδρομητῶν ἐκ τῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις δὲν μᾶς ἔμβασαν εἰσέτι τὴν συνδρομὴν των, παρακαλοῦνται νὰ παραδώσωσιν αὐτὴν εἰς τοὺς Κ. Κ. Ἐπιστάτας τῶν ταχυδρομείων, παρ' ὧν θέλουν λαμβάνει καὶ τὰς ἀποδείξεις ἡμῶν.

Η ΦΟΝΙΣΣΑ.

— ❦ —

ΥΠΟ

Δ. Ν. ΒΡΑΤΣΑΝΟΥ.

— Πρὸ μιᾶς ἐβδομάδος δὲν σοὶ ἔγραψα· καὶ εἰξεύρεις διατί;

Δὲν σοὶ ἔγραψα, διότι αἴφνης, ἐν μιᾷ στιγμῇ ἰδιοτρόπου λογισμοῦ, ἀπεφάσισα ἐκδρομὴν κυνηγετικὴν πολυήμερον, καθ' ἣν ἐπεθύμησα νὰ τρέξω μόνος, μόνος ὡς τρέχει ὁ ἄνεμος, ὁ συνοικίζων διὰ τῆς πνοῆς του τὰς ἐρήμους, τὰ δάση. . . Κάλλιον ὅμως· ἡ ἐκδρομὴ ἐγένετο μετὰ τινος φίλου μου, καὶ τὴν ἱστορίαν αὐτῆς θέλω σοὶ ἐκθέσει ἐνταῦθα.

— Ἀλλὰ τί λοιπὸν ἔχεις, καλέ μου φίλε; πόθεν σοὶ ἡ τόση μελαγχολία, ἡ τόση θλίψις ἀπὸ τινος, ἐνῶ εὐρίσκεσαι ἐν μέσῳ κοινωνίας ἀνθρώπων τελοσπάντων φίλων, εἰς τὰς φιλοστόργους ἀγάλας τῶν γονέων σου, καὶ . . . καὶ ἐντούτοις βαρυθυμεῖς, ἀνιάσαι; — Ταλαίπωρος καρδία! πιστεύεις, πρὸς στιγμὴν βέβαια, ὅτι ἡ πρόνοια ἐγκατέλειπε τὸν ἄνθρωπον, διότι οἱ εὐγενεῖς πόθοι σου δὲν ἐκπληροῦνται, ἀλλὰ συντρίβονται, ὡσεὶ φιάλια μεθ' ὀρμῆς ριπτόμενα κατὰ βράχου, διότι ἡ ἀφύπνησις διασκεδάζει τὰ ἡδύτερα τῶν ὀνείρων μας εἰς πέλαγος διαφθορᾶς.

« Περὶλυπος ἡ ψυχὴ μου μέχρι θανάτου καθίσταται, — γράφεις εἰς τὴν ἀνὰ χεῖράς μου ἐπιστολήν σου, — διότι βλέπω τὰς ρυτίδας τοῦ προσώπου μου νὰ σχηματίζουσαν αὐλακας, ἐφ' ὧν διέρχονται τοῦ βίου τούτου αἱ μέριμναι, καὶ ἐπεκράθησαν τῆς ἡλικίας μου τὰ ἔτη, τὰ ὁποῖα ἀνεπαισθήτως διέτρεξα, χωρὶς τὸ γένος μου νὰ τρέξῃ πρὸς τὰς ἐλπίδας, τοὺς πόθους, τὸν προορισμὸν τοῦ τέλους· ἀλλὰ μαραίνεται, κύπτει, καταβάλλεται, ὡσεὶ στάχτις τοῦ ἀγροῦ, τοῦ ὁποῖου ὁ σπόρος ἐβρίμενος εἰς γῆν εὐφορον καὶ κλίμα ζωογόνον, ἐβλάστασε μίαν αὐγὴν τῆς ἀνοιξέως, πλανηθεὶς εἰς τῆς νυκτὸς τὴν δρόσον· κατόπιν ὅμως, ἐπῆλθεν ἡμέρα, καὶ θερμὸς ἥλιος ἀπορρόφησας πᾶσαν ἰκμάδα του, τὸ ἐμάρανε, τὸ κατέβαλε, τὸ διέφθειρεν! . . .

« Ἡ εἶναι ἀπάτη, λέγεις παρακατιῶν, ἢ τὸ ἀνθρώπινον γένος οὐδεμίαν ἔκαμε πρόοδον κατὰ βάσιν, ἐκτὸς τοῦ κατ' ἐπίδειξιν πο-

λιτισμοῦ, ὅστις ἀφομοιοῦτι μὲ τοῦ πιθήκου τὰ σκιρτήματα, καὶ τὰ ἐκλαμβανόμενα παρ' ἡμῶν μειδιάματα χαρᾶς, ἐνῶ ἐκεῖνος ἀγανακτῶν εἰς τὴν αἰχμαλωσίαν του, μυρμυρίζει φθόγγους τινὰς ἀκαταλύπτους καὶ δεικνύει τοὺς δξείς ὀδόντας του πρὸς τὸν κύριον, ὅστις τὸν κρατεῖ μετεμφισμένον, ἀλυσσόδετον, καὶ ὁτὲ μὲν διὰ τῆς μάστιγος καὶ ἄλλοτε διὰ θωπευμάτων, βιάζει αὐτὸν νὰ χορεύῃ, νὰ πηδᾷ, προσφέρων αὐτῷ συνάμα ὀλίγους καρπούς, πρὸς τοὺς ὁποίους πλανᾶται ἡ λαίμαρχος φύσις του.

Ὅποια! πικρὰ συνειδήσις τῆς ἀνθρωπίνου ἀφομοιώσεως ἐν τῷ ἐξευτελισμῷ αὐτῆς, καὶ ἐντούτοις μένει ὡς ὁ πίθηκος, τοῦ ὁποίου μόνη ἐκδίκησις εἶναι, ὁσάκις ὑπερχειλίσῃ τὸ μειδιάμα, δηλαδή ὁ θυμὸς του, νὰ δίδῃ πρὸς τὴν κύριόν του ἐν ῥάπισμα διὰ τῆς μικρᾶς του χειρὸς, καὶ ν' ἀποσπᾷ αἰφνηδῶς ἓνα βόστρυχον τῆς κόμης του. Ἀλλὰ τότε εἶναι, ὅτε ἐπέρχονται αἱ θωπείαι, αἱ προσφοραὶ, τὰ δωρήματα (ἂν δὲν γίνῃ χρῆσις τῆς μάστιγος), τὰ ὅποια ἀποδεχόμενα ἐπισφραγίζουσι βαρύτεραν καὶ αἰωνίαν τὴν αἰχμαλωσίαν του, τὴν ὁποίαν αἰσθάνεται τότε, ὅταν κορσεθῆς εἰς τὰ τόσα δωρήματα καὶ ἀποφραγῶν τὸν καρπὸν του, ἐνῶ νομίζει εἰσέτι, ὅτι ἡ ἐγγίζουσα αὐτὸν χεὶρ τὸν θωπεύει, αἰφνης εὐρίσκεται ἀλυσσόδετος, καὶ ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν του συρίζει ἡ μάστιξ, ἡ τιμωροῦσα τὰς ἀθώαδας παρεκτροπᾶς του.

Συμπεραίνων δὲ τότε λέγεις.

α Τοιοῦτος ὁ ἄνθρωπος ὡς ὑπάρχει ἐν τῇ κοινωνίᾳ, δύνασαι νὰ μοι εἴπῃς, ὅτι ἐπολιτίσθη, διότι φορεῖ μεταξωτὰ, καὶ εὐδαιμονεῖ, διότι πίνει καφὲ καὶ τρώγει ἐπὶ τραπέζης, καὶ οὐχὶ χαμαί;

Ποτὲ, μὰ ποτὲ! οὔτε ἡ ἡμετέρα ἀτάραχος καὶ ἐργατικὴ κοινωνία δὲν θέλει μὲ πείσει, ὅτι οἱ ἀδελφοὶ ἡμῶν, οἱ διεσπαρμένοι καὶ καταδικωμένοι, εὐλογοῦσι τὴν πολιτισμὸν τοῦτον εἰς τὸν θνήσκοντα ἠρωϊσμόν των ἐν τῷ μέσῳ τῶν μιαιῶν χειρῶν τῆς πολυτελείας καὶ τῆς διαφθορᾶς.

Ὡ φίλε! ὅπότεν ἡ μυστηριώδης, ἡ ἱερὰ ἐκείνη φωνὴ τὴν ὁποίαν τασάκις καὶ σὺ ἠσθάνθης νὰ φεύγῃ τῆς καρδίας σου εἰς ἓνα ὑποτρέμοντα παλμὸν, εἰς ἓνα στεναγμὸν θερμὸν, ὁσάκις ἐπαναλαμβάνεται εἰς τὸ αἰσθημαῖον στήθος μου, καὶ βλέπω μετὰ θλίψεως τὸν νωθρὸν τῆς κοινωνίας ἄνθρωπον ἀναισθητῶς νὰ πιθηκίζῃ, διὰ νὰ ἐνδύεται ὅ,τι αἱ χεῖρες του ὑφαίνουσι, καὶ νὰ τρώγῃ ὀλίγους καρπούς τοὺς ὁποίους ἡ εὐεργετικὴ φύσις γεννᾷ. Ὡ! τότε, τότε τὸ θερμὸν αἷμά μου παγώνει εἰς τὴν ζωηρὰν κυκλοφορίαν του, καὶ συνθλίβεται ἐν ἑμαυτῷ, καὶ δάκνω τὰ ὠχρὰ ἐκ τῆς ἀγανακτήσεως χεῖλη μου, διότι ὀλίγοι βλέπω νὰ αἰσθάνονται ὅ,τι αἰσθανόμεθα, οἱ δὲ πολλοὶ ὑψόνουν τοὺς ὤμους των, ἂν θελήσῃς νὰ τοῖς διαβιβάσῃς ἓνα σου λογισμὸν, καὶ διαμαρτυρούμενοι δῆθεν κατὰ τοῦ δικαίου τοῦ ἰσχυροτέρου, σοὶ μειδιῶσιν ἀθωότατα, χωρὶς νὰ ὑποπτεύωνται, ὅτι ἡ ἀθωότης αὕτη ἀπώλυται μετ' ὀλίγον ὑπὸ τῆς διαφθορᾶς, εἰς ἣν δὲν ἐρυθριῶμεν πλέον.

Αἱ! ἀφοῦ λοιπὸν οὕτως ἔχει, σοὶ ἀπαντῶ καὶ ἐγὼ, μὴ ζητῆς καὶ σὺ ὡς ἄλλος Ἄτλας ἐπὶ τῶν ἀδιασείστων ὤμων του, νὰ φέρῃς ὀλόκληρον τὸν κόσμον, διότι μόνη ἡ ἰδέα καὶ ἰδοὺ κατέβαλεν ἀπὸ τινος τὰς ἀσθενεῖς δυνάμεις σου, καὶ θρόμβοι ψυχροῦ ἰδρώτος διακοσμοῦντες τὸ ἀγνὸν μέτωπόν σου, προδίδουσι μαρτυροῦντος πυρετόν· πλὴν δὲν εἶναι ἡ ἐποχὴ, καθ' ἣν τιμῶνται οἱ μάρτυρες! Γέλα λοιπὸν, ἄς γελάσωμεν καὶ ἡμεῖς, φίλε, ἀθωότατα! ἄς περιβληθῶμεν τῆς διαφθορᾶς τὴν πορφύραν καταπνήγοντες καὶ τὸν τελευταῖον κόκκον τῆς ἐν τῇ καρδίᾳ ἡμῶν ἀρετῆς, ἀφοῦ ἡ ἀρετὴ ἀνευδότης πρέπει νὰ ὑποχωρήσῃ ἄς στήσωμεν τὸν χορὸν περὶ τὸν πικρὸν αὐτῆς νεκρὸν, καὶ ἐν τρυφαῖς καὶ κρεπάλαις, ἄς αὐτοχειριασθῶμεν, οὕτως εἰπεῖν, ἐπὶ τῶν ἐρεπίων αὐτῆς με' ἄσματα παράφορα! ἐνῶ τὸ ἡμίσεστον βλέμμα μας, θέλει ὑγραίνειν ἐν δάκρῳ θλίψεως καὶ ἐπὶ τῶν ἀποπνεόντων χειλῶν μας θέλει πλανᾶται τῆς συνειδήσεως τὸ πικρὸν μειδιάμα.

Τίς οἶδεν, ἂν τοῦ θανάτου τὸ ρίγος δὲν ἀνασείσῃ τὸν δεδοκιμασμένον λόντα, καὶ ἡ ἀνεμόφερτος χαίτη του δὲν ἀνατεινᾷ τὸν κοινωρκτὸν τῆς διαφθορᾶς, τὴν ὁποίαν ἐν μόνον ἀστράπτων βλέμμα του ἠδύνατο ν' ἀποτεφρώσῃ καὶ ὁ καταφρίνων τὴν ἀγανάκτησιν βρυχηθῆς ν' ἀποδιώξῃ μακρὰν

Μὴ λοιπὸν μελαγχολῆς, φιλόσοφέ μου, μὴ πάλιν τοσοῦτον ἐγωῖστῆς ἀναμιγνύῃς τὰ ἴδια ἐν τοῖς κοινοῖς, καὶ ζητῆς τὴν ἐκ θεμελίων παγκόσμιον ἀναμόρφωσιν, καὶ νομίζεις, ὅτι ὁ κόσμος ὅλος πάσχει, καὶ οἱ ἄγγελοι θλίβονται, διότι σὺ πάσχεις καὶ θλίβεσαι. . . . Δὲν εἶσαι μόνος, ὅστις ὑπὸ τὸ προῖσμα τῶν ἰδίων λογισμῶν διορᾶς τοῦ κόσμου τὸ σύμπλεγμα. Οὐχ ἦτον ὁμοῦς ὁ ἄνθρωπος, τὸ ἄτομον, πίπτει εἰς πρώτην, δευτέραν μέχρι καὶ δεκάτης γενεᾶς, καὶ ἡ δεκάτη πρώτη ἀνίσταται στεφανωμένη, οὐχὶ βεβαίως τῆς πρωτοπλάστου. τὰ ῥόδα, ἀλλ' ἐκεῖνα ὅσα ἐβλάστησαν τὰ κοιμητήρια τῶν μαρτύρων τῆς καὶ ἐράντισεν τὸ αἷμα αὐτῶν. . . .

Δὲν ἀρνοῦμαι μίαν ἀλήθειαν, διότι τότε ἤθελα ἀρνηθῆ ἑμαυτὸν μίαν ἀλήθειαν, ὅτι ψεῦδος ὁ κόσμος οὗτος, ψεῦδος, μὰ τὸν Θεόν! καὶ ὁ κοινωνικὸς βίος καθίσταται βάρος, αἰσθανόμεθα τὴν θλίψιν ἐντὸς αὐτοῦ, ἡ καρδία μας ζητεῖ νὰ ἀναπνεύσῃ τὴν καθαρὰν, τὴν ἐλευθερὸν ἀτμοσφαῖραν, καὶ τρέχομεν εἰς τὴν ἐξοχὴν, τρέχομεν, ὅταν δυνάμεθα νὰ χαρῶμεν ὑπὸ τὸν ἀνοικτὸν οὐρανὸν, καὶ λυπούμεθα, διότι δὲν δυνάμεθα νὰ γευθῶμεν ἐπὶ πολὺ τὴν φυσικὴν ταύτην ἐλευθερίαν καὶ ἐπιστρέφομεν κατηρεῖς, περίλυποι, ὡς ὁ κατὰδικος ἐκεῖνος, εἰς ἣν ἐδόθη ὀλιγόωρος ἄδεια νὰ ἀναπνεύσῃ.

Καὶ τίς δὲν σκιρτᾷ δὲν ζωογονεῖται εἰς τὴν θεῶν χλοερᾶς πεδιάδος, δὲν μαγεύεται εἰς τὴν ἀπόλαυσιν τῆς ἀθώας ἐν τῇ ἐξοχῇ φύσεως, ὅταν ὑπὸ τὴν σκιὰν ἐνὸς πλατάνου, μιᾶς ἰτέας, καθήμενος ἐπὶ τάπητος χλόης ὁ νοῦς καὶ τὸ βλέμμα του ἀκολουθοῦσι τοὺς ἐλεγεμῶς τοῦ φεύγοντος πρὸ τῶν ποδῶν τοῦ ῥυακείου;

Σκιρτά, μὰ τὴν μαγεϊάν! σκιρτά ἡ ψυχὴ, πάλαι ἡ καρδιὰ τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὰ σκιρτήματα τῶν ἐριφίων, τῶν ἀμνῶν τοὺς παλμούς, τὰ ὅποια τὸ βλέμμα πάντοτε πρὸ αὐτῶν, τὰ χεῖλη των ἐγγίξουν τὴν ἀθῶαν τροφήν των καὶ ἡ ἀλαλός γλῶσσα των δροσιζεται εἰς τὸ παραρρέον ψυχρὸν ὕδωρ· καὶ ἀναγνωρίζουσιν ἐξ ἐνοστίχτου τὴν εὐδαιμονίαν των, καὶ οὐδὲν φθονεῖ τοῦ ἐτέρου τὸ ἔνδυμα, τὴν ἰσχὺν ἢ τὸ κάλλος. Ἐξ ἐμφύτου τιμάται τὸ ἀνώτερον αὐτῶν, τὸ ὅποιον οὐδέποτε ἐπεβλήθη, οὐδέποτε ἐπροσπάθησε νὰ διαφθεῖρη διὰ νὰ ἀρχῇ· καὶ ἐντοῦτοις ἄρχει, καὶ τὸ ἀκολουθεῖ ὀλόκληρον ποιμνιον, καὶ ῥίπτεται ὅπου ἤθελε πέσει ὁ ὀδηγός του, ὅστις ἀγαθὸς ὡς ἐκεῖνο, οὔτε τοὺς ὀδόντας του δεικνύει, οὔτε προτείνει τὰ κέρατά του διὰ νὰ ᾔηαι σεβαστός.

Τὴν παρελθοῦσαν, εἰς τὰς στιγμάς μου ἐκεῖνας εὐραθεῖς, καθ' ἃς λογισμοί, ὡσεὶ μυγάρια ποικιλόχροα ἀνεκύκλουν ἐνώπιόν μου καὶ ἀμαυροῦντα τὴν ὄρασιν μὲ ἀπέπνηγον, ἠσθάνθη τὴν βαρυθυμίαν πλήττουσαν τὰ στήθη μου, καὶ τὴν ἀνάγκην νὰ διαχυθῶ εἰς τῆς ἐξοχῆς τὴν ἐλεύθερον, ἀτμοσφαῖραν, διότι οὐδέποτε ἄλλοτε μοὶ παρουσιάσθησαν ὀχληρότεροι τῆς κοινωνίας αἱ σχέσεις, καὶ ποτὲ δὲν μοὶ ἐφάνη τοσοῦτον στενόχωρον τὸ πολιτισμένον μου πανταλόνιον, οὐδ' ὅτε κατὰ πρῶτον ἐνεδύθη αὐτό. . . . Μόλις περὶ τὸ μεσονύκτιον κατεκλίνθη, καὶ ἤδη τρίτη εἰσήμαινεν ὥρα τῆς πρωῆς καὶ ἐντοῦτοις ἤμην ἄγρυπνος, διότι φεύγει καὶ ὁ ὕπνος τὰ διάπυρα βλέφαρα, καὶ φοβεῖται νὰ καθῆσθαι ἐκεῖ ὅπου τόσα παρίστανται φάσματα. . . . Εἰς μίαν ἰδέαν, ἠγέρθη ἐν βίᾳ καὶ ἤρπασα τὸ πυροδόλον μου, . . . Βεβχίως διὰ νὰ αὐτοχειριασθῶ, ὄχι διότι δὲν εἶχα φθάσει εἰς τὸν βαθμὸν ἐκεῖνον τῆς σκέψεως ἢ τῆς μανίας, ἀλλ' ὅπως μεταβῶ, εἰς τὸ κυνήγιον, ἴσως εἰς τὴν ἐλεύθερον πεδιάδα διώξω τὰ μυγάρια μου αὐτά, τοὺς ὀχληροὺς τῆς νεότητος λογισμούς.

Ὁ συγκάτοικός μου, διότι ἔχω καὶ συγκάτοικον, ὡς ἠξέυρεις, τὸν εὐγενῆ τὴν μορφήν καὶ τὴν ψυχὴν ἐκεῖνον νέον, τὸν ὅποιον ἐγνώρισες, ζυμωμένον καὶ τοῦτον εἰς τοῦ βίου τὰς μερίμνας, προικισμένον μὲ ζωηρότητα πολλήν τὸν ὅποιον εἶδες νὰ μειδιᾷ, καὶ ἀπορρίπτῃ πολάκις ἐς αὐριον τὰ σπουδαῖα, οὐδέποτε ὅμως ἀπορρίψαντα λόγον τιμῆς, οὐδ' ἀναίσθητον εἰς τῆς πατρίδος τὰ παθήματα.

Ὅποσαι τοιαῦται φύσεις πλανῶνται ἐν τῇ κοινωνίᾳ ἡμῶν, διότι δὲν ἔτυχον τῆς ἀγωγῆς ἐκείνης, ἧτις ἔμελλε νὰ ἀναδείξῃ ἐκάστην ἰκανότητα! . . . Ὁ συγκάτοικός μου, λόγου χάριν, ἠδύνατο νὰ γίνῃ στρατιωτικὸς οὐδέποτε ἀμφιβέβητων εἰς τὴν ἐπίθεσιν, διότι ἔχει χαρακτῆρα ἰπποτικόν τὸν ὅποιον ἤδη διαθέττων εἰς αἰσθηματικὰς διαχύσεις, ἐξοδεύει τὸν λόγον τῆς τιμῆς του, εἰς ἀντίτιμον ἐνὸς δακρυοῦ πλανηθέντος εἰς τὴν ἄκραν ὠραίου ὀφθαλμοῦ . . .

(ἀκολουθεῖ).

Ἐπάρχουσι στιγμαὶ τινες ἰσραὶ, καθ' ἃς ὁ ἄνθρωπος τελεῖ ὁ ἴδιος τὸ μνημόσυνόν του, καὶ ὡς ἀπληυθήμενος εἰς τὸ παρὸν, πνέει τὸ νεκρολίθανον ζωῆς παρελθούσης.

Εἰς μίαν τῶν ἀγίων τούτων στιγμῶν χθὲς ἔβριπτα βλέμμα εἰς σημειώσεις μου παλαιάς. Ἐν μέσῳ τούτων διέκρινα Σκιάν ἀχνίζουσαν, τὴν πρώτην ζωὴν μου, μακρόθεν νὰ μὲ χαιρετᾷ δακρυσιμένη· καὶ πρόσωπα φιλότατων ἐγγύς μου νὰ διέρχωνται καὶ νὰ σβύνουν . . .

Εἰς τούτων μάλιστα, ἐνθυμούμαι — τὸν εἶδα εἰς τὸ λυκαυγὲς τῆς ζωῆς του — εἶχε τὸ βλέμμα περιπαθὲς, τὴν ὄψιν ὠχρῶντος ἀγγέλου, καὶ εἰς συνάντησιν πρώτην ἀγάπη μᾶς συνέδεσεν αἰωνία. Φεῦ· ποίας δὲν διήλθα πλησίον του στιγμᾶς εὐφροσύνης! ὅποια δνεῖρα εὐγενῆ δὲν ἐναννοῦρισαν τὴν ψυχὴν μας, ὅποίας ὀπτασίας χρυσᾶς δὲν μᾶς ἐνέπνεεν ἡ Πατρίς!

Παρῆλθον ἔκτοτε χρόνοι. Τί ἔγινεν ὁ ἔνθους νεανίας ἐκεῖνος; πῶς δὲν ἀκούεται πλέον τὸ ἄσμα τὸ γλυκὺ τῆς φωνῆς του, καὶ διὰ τί δὲν ψάλλει ὡς ἄλλοτε·

«Καὶ θάρθοῦν νὰ μᾶς ἰδῶσι
 Ἀπ' τὰ πέρατα τῆς γῆς,
 Καὶ τὸν κόσμον θὰ θαμβώσῃ
 Ἐνα κίνημα φυλῆς;»

Φεῦ· δὲν εἰξέυρω τί ἔγινε. . . Γνωρίζει τίς τί γίνεται τὸ ἄρωμα ὅταν φεύγῃ, τὸ διαθέον ἄστρον ὅταν περνᾷ, ὁ στεναγμὸς τοῦ κύκνου ὅταν διέλθῃ; Οἴμοι! ἐράσμιε φίλε· μυστήριον ὑπῆρξεν ὁ βίος σου, μυστήριον θὰ μένη καὶ τὸνομά σου.

Ἄλλ' ὡς εἰς λάρνακα τάφου εὐρίσκει τις πολλάκις κειμήλιον ἱερὸν, ἐν μέσῳ ἀνευρίσκω τῶν σημειώσεών μου τὸ ἐφεξῆς ποίημά του. Φιλῶ τὸν χαρακτῆρα τὸν εὐγενῆ τῆς γραφῆς του, καὶ τὸ προσφέρω εἰς τὴν φιλίαν σου, ἀκριβέ μου Βρατσάνα. Δύνασαι νὰ τὸ θέσῃς ὡς στήλην μνήματος ἀγνωρίστου ἐντὸς τοῦ φύλλου σου, καὶ ὡς ἐπιγραφὴν νὰ χαραξῆς·

«Φεῦ, πόσοι δὲν ἐπίστευσαν νὰ λάμψουν αὐγὴν μίαν,
 Κ' εἰς χῶμα κείνται ἄγνωστον χωρὶς ν' ἀφήσουν μνεῖαν.»

Γ. Π. * * *

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ

Ἐκ τοῦ ποιήματος Ὁ ΗΠΕΙΡΩΤΗΣ.

Παρὰ τὴν ὄχθην κάθηται θαλάσσης βαρυδόγγου,
 Καὶ εἰς τὰς χεῖράς του ὠχρὰν τὴν κεφαλὴν ἀφίνει,
 Ἐστατικὸς, ἀκίνητος . . . ἐνῶ τοῦ πέριξ λόγγου
 Ἡ σειομένη κορυφὴ τὴν φρίκην παρεκίνει,
 Κ' εἰς βράχους θραυομένη,
 Ἐβόιζεν ἡ θάλασσα ἀγρία, βρυχωμένη.

Μὲ τοῦ πελάγουσ τὴν βοὴν, μὲ τὴν βοὴν τοῦ ὄρουσ
 Μία φωνὴ ἐγείρεται μακρὰ, μυστηριώδης
 Ἀπὸ τὰ σπλάγχνα τοῦ παντός, ἐπὶ τὰς μετεώρουσ
 Ἐκτάσεις ἀναβαίνουσα βοῶσα, θορυβώδης !
 Ἐὶν' ἄρ' ἀρά γε τῆσ φύσεωσ ὁ ὕμνοσ ὁ μεγάλοσ,
 Ἡ ὁ μὴνῶν τὴν φθορὰν τῆσ οἰκουμένησ σάλοσ ;

Εἰσ σάλον ἀπαράλλακτον τῶν αἰσθημάτων πάλη,
 Καὶ τῶν παθῶν αἱ ἄβυσσοι καὶ τοῦ νοῦσ ἡ ζᾶλη
 Συγκρούονται, συγχέονται· καὶ μόλα ταῦτα μένει
 Ἀγέρωχοσ ὁ ἄνθρωποσ· ἀγέρωχοσ πλὴν τρέμων
 Καθῶσ ἡ δρυὸσ εἰσ κερανοῦσ καὶ εἰσ πνοὴν ἀνέμων,
 Περιφρονεὶ τὴν θύελλαν πυκνὰ σαλευομένη.

Δὲν βλέπεισ εἰσ τὴν ὄψιν τοῦ τὰ στίγματα τῆσ φρίκησ
 Δὲν φέρ' εἰσ μέτωπον χλωμόν τὸν αὐλακα τοῦ χρόνου·
 Εἰσ θολωμένον ὀφθαλμόν τὴν ἔκφρασιν τοῦ πόνου
 Δὲν βλέπεισ, ἀποτέλεσμα φρικτὸν τῆσ θεῖασ δίκησ,
 Καὶ σταλαγμοὶ αἱμάτων
 Δὲν ἔβαψαν, δὲν ἔβαψαν τὰ ἴχνη τῶν βημάτων.

Τῶν αἰσθημάτων τῶν πυκνῶν τίσ ἐννοεὶ τὰσ δῖνασ ;
 Τίσ οἶδεν ἂν δὲν ἔχουσε περιλαμπεῖσ ἀκτίνασ,
 Κ' ἐκάησαν τὰ στήθη τοῦ εἰσ πύρινον ἰδέαν,
 Καὶ τέφρα τὴν καρδίαν τοῦ ἐκάλυψε τὴν νέαν ;
 Τίσ οἶδεν ἂν ἐν ὄνειρον μαγευτικῆσ ἐλπίδοσ
 Δὲν διεψεύσθη, καὶ μ' αὐτὸ ἡ τύχη τῆσ πατρίδοσ ;

Εἰσ τὸν ἀπέραντον συχνὰ ὠκεανὸν ἐκτείνει
 Μακρόν, βαθύ, περίλυπον, μυστηριώδεσ βλέμμα·
 Τὸν ἥλιον σβυμένον τὸν ἥλιον νὰ κλίνη
 Πολλάκισ εἰσ τὴν δύσιν τοῦ ἠτένισεν ἠρέμα,
 Καὶ δάκρυ χύων ἔσπευδε νὰ ἐπανεῖλθῃ πάλιν
 Εἰσ τοῦ ἐρήμου οἴκου τοῦ τὴν ἐρημον ἀγκάλην.

Πλὴν πάλιν εἰσ τὴν δύσιν τοῦ ὁ ἥλιοσ χρυσόνει
 Τὰσ κορυφὰσ τῶν γύρω τοῦ ὄρεων, καὶ ματαίωσ
 Ἡ νύξ τὴν μαύρην τῆσ σκιὰν ἐπὶ τῆσ γῆσ ἀπλόνει . . .
 Νυκτικοράκων ἡ κραυγὴ καὶ τοῦ ψυχροῦ βορέωσ
 Ὁ χιονώδεσ στρόβιλοσ τὴν φρίκην περιφέρουν,
 Πλὴν τὴν ψυχὴν σου, δυστυχῆ, ποῦ τάχα μεταφέρουν ;

Μένει ψυχρὸσ, ἀκίνητοσ καὶ σκοτεινὸσ ὡσ φάσμα·
 Ὡσ φάσμα, πλὴν τὰ φάσματα τὸ σέβασ τῶ προσφέρουν,
 Καὶ τὰ στοιχεῖα φρίσσοντα θαρβεῖσ τῶ ψάλλουν ἄσμα . . .
 Ὅταν ἀκένωτοι πηγαὶ βασιάνων μεταφέρουν
 Εἰσ δῖνασ φρίκησ τὴν ψυχὴν, εἶναι εἰκὼν γλυκεῖα
 Τῆσ φύσεωσ οἱ ὀδυρμοὶ, τοῦ τρόμου ἡ σκοτία.

Ἐν πῆδημα καὶ εἶν' αὐτόσ ! ἐν πῆδημα καὶ πάλιν·
 Ἄνασκιρτᾷ ὡσ αἰγαγοσ εἰσ τοῦσ κρημνοῦσ τῶν βράχων
 Ἀπὸ τὴν μίαν κορυφὴν τινάσσεται εἰσ ἄλλην,
 Καὶ σταματᾷ ὡσ σταματᾷ ὁ εἰσ τῶν μονομάχων,
 Ὅταν τοῦ ἀντιπάλου τοῦ καταμετρή τὸ βῆμα,
 Ἡ ὅταν εἰσ τοῦσ πόδασ τοῦ τὸν βλέπῃ ἄπνου θῦμα.

Ὁ βράχοσ κάτω σκοτεινὸσ, ἀπότομοσ· τὸ κῦμα
 Βαρυστενάζον θραύεται, κ' ἐπὶ τὰσ ἀκρωρεῖασ
 Ἄφροὶ ἐκσφενδονίζονται μετὰ βοῆσ ἀγρίας·
 Ἐν βῆμ' ἀκόμη λείπεται· ἀκόμη ἕνα βῆμα . . .
 Τὴν προσοχὴν τοῦ εἴλκυσε μακρόν, βαθύ τι ἄσμα,
 Ἡ ἔφριξεν ἰδῶν ἐκεῖ πενθηφοροῦν τι φάσμα ;

Ποῦ φέρεἰ τῶν βημάτων τοῦ τὴν ἄτακτον πορείαν,
 Καὶ τί ζητεῖ τὸ βλέμμά τοῦ εἰσ ἀχαιεῖσ ἀβύσσοσ ;
 Μὴ ἔρωτοσ μυστήριον σπαράττῃ τὴν καρδίαν,
 Καὶ μάτην ἐπροσπάθησε νὰ θραύσῃ τὰσ ἀλύσοσ ;
 Τίσ οἶδεν ; εἶναι ἄβυσσοσ τοῦ νέου ἡ καρδία,
 Εἶναι φρικτὸν μυστήριον αὐτῆσ ἡ ἱστορία.—

Πλὴν τῆσ ψυχῆσ τοῦ μεταξὺ κ' ἐκεῖνησ, ἕνα χάοσ
 Δὲν ἤνοιξεν ; εἰσ τοῦσ δρυμοῦσ καὶ εἰσ τὰσ ἀκρωρεῖασ
 Δὲν εὔρε κανέν ἄσυλον ; τὴν φρίκην ἀενάωσ
 Ἐπιζητῶν, δὲν ἐζῆσεν ἐντόσ τῆσ τρικυμῖασ ;
 Εἰσ πάγοσ, εἰσ κατακλυσμοῦσ ὁπότεν ἐκοιμήθη,
 Δὲν ἐνεκρώθη ἡ πυρὰ ἡ φλέγουσα τὰ στήθη ;

Ἡ σκέψισ καὶ ἡ βάσανοσ καὶ ἡ σκληραγωγία,
 Τὸ μῖσοσ κ' ἡ ἀποστροφή δὲν ἔγιναν τροφὴ τοῦ ;
 Καὶ ζῶντοσ μὲ καταστροφὴν καὶ ζῶντοσ μὲ θηρία
 Δὲν ἐσκληρύνθη ἀρκετὰ ἡ πύρινοσ ψυχὴ τοῦ ;
 Ἡ μήπωσ δὲν ἐζήτησεν εἰσ θέλγητρα Σειρήνων
 Νὰ σβύσῃ τὴν ἀνάμνησιν, τὴν φαντασίαν σβύνων ;

Ὁ ἄνθρωπος! τὸν κεραυνὸν καταφρονεῖ, καὶ μένει
 Ἀτάραχος εἰς τοὺς σεισμούς· φρικώδους τρικυμίας·
 Προσμειδιῶν εἰς πόλεμον αἰμοσταγῆ ἐμβαίνει·
 Παλαίει μὲ τὸν θάνατον, νικᾷ τὰς δυστυχίας,
 Καὶ βασιλεὺς ἀγέρωχος ἐπὶ τῶν ἐρειπίων,
 Τὰς πόλεις ἀνεσκεύασε, τὰς πόλεις καταλύων.

Πλὴν νὰ δεσπώσῃ δύναται τὸ αἶσθημα, τὸ πάθος,
 Τὸ κατακλύζον τὴν ψυχὴν, τὸ πυρπολοῦν τὸ πνεῦμα;
 Τὴν φλέγουσαν πυρκαϊὰν τῶν καρδιῶν τὸ βάθος
 Νὰ μηδενίσῃ δύναται τῆς σκέψεως τὸ ρεῦμα:
 Μυστήριον Προνοίας!
 Λαμάζει τὸν ἀδάμαστον ἕνα παλμὸς καρδίας.

Αἱ, ἡ καρδίκα! ἂν αὐτὴν δὲν ἐκριζώσῃς, μάτῃν
 Τὴν νάρκωσιν ἐζήτησες εἰς τὰς σκληραγωγίας.
 Ἐν βλέμμα, ἕνα κίνημα, καὶ τότε τὴν ἀπάτην
 Μὲ τρόπον ἀναγνώρισον· τῆς μαύρης σου καρδίας
 Τὰ ἔλκη καταμέτρησον καὶ τὰς οὐλὰς τῆς ψαῦσον,
 Καὶ ἂν ζητῆς τὸν θάνατον εἰς τὰ αἰσθημάτά σου,
 Νὰ θραύσῃς τὴν λατρείαν σου, καθὼς τὰ ὄνειρά σου,
 Τὴν ὑπαρξίν σου θραῦσον. —

Ὡ, μὴ ζητῆς τὰ σκοτεινὰ μυστήρια τοῦ νέου
 Ματαίως ν' ἀνιχνεύσῃς.
 Ἐπὶ τοῦ μαύρου ἵππου τοῦ τὸν εἶδες τοῦ ὠραίου,
 Ὅταν ἐπέτα κ' ἔλεγες ὅτι ζητεῖ ἐμπνεύσεις;
 Τὸν εἶδες μὲ τὰ κύματα πολλάκις νὰ παλαίσῃ;
 Τὸν εἶδες μεταξύ ληστῶν ἀτρόμητος νὰ πέσῃ;

Ποσάκις δὲν τὸν ἐκλαυσαν οἱ φίλοι του χαμένον,
 Κ' ἐξαίφνης μεταξύ χορῶν τὸν ἔβλεπαν ἐμπρὸς τῶν
 Ἐρατεινῶν, γαλήνιων, κομψὰ ἐνδεδυμένον·
 Ἦτον αὐτὸς, ὁ ἴδιος, ὁ φίλος σύντροφός των,
 Κ' ἔχυναν λόγους γλυκεροὺς τὰ εὐγλωττὰ του χεῖλη,
 Ἢ ἂν εἰσίγα, μαγικὰ τὸ βλέμμα του ὠμίλει.

ΤΟΥ ΔΙΑΒΟΛΟΥ ΤΑ ΠΗΔΗΜΑΤΑ.

— Δέσποτα, αἱ! Δέσποτα, ἔκραζε τὸ δαιμόνιον, μίαν αὐγὴν
 πρὸς τὸν γέροντα Ἀθδηρίταν, ὅστις παρὰ τὸ σύνθημα δὲν εἶχεν
 ἐγερθῆ τῆς κλίνης. ἂν καὶ τοῦ τυπογράφου τοῦ ὀ μικροῦ ποιη-
 τῶρ δὲν ἤθελε βραδύνει νὰ ρηθῆσθαι ἀπικτιῶν ὕπνῳ, ὕπνῳ πρὸς συμ-
 πλήρωσιν τῆς στοιχειοθετουμένης ἐφημερίδος του, καθὼς ἡ κυβερνητι-
 κὴ συνήθεια ζητεῖ πιστώσεις καὶ πάλιν πιστώσεις, χρηματικὰς ὅμως
 πάντοτε, πρὸς συμπλήρωσιν τῶν ἀναπληρωματικῶν· ἀλλ' ἐκτά-
 δην κείμενος μὲ χεῖλη συνεσφιγμένα, καὶ βλέμμα μὲν δειροχόμε-
 νον τῶν παχέων φλεβῶν του, ἔβλεπε διὰ τῶν ὕελων τοῦ πα-
 ραθύρου του νὰ γλυκορέγγῃ ἡ ροδοδάκτυλος αὐγὴ, ἥτις εἰς μίαν χρυ-
 σῆν τῆς πνοὴν διαχρωματίζουσα τὰ ἄμορρα, ἐδίωκε τὰ σκότῃ ἐνώ-
 πίων τῆς.

— Δέσποτα, αἱ! Δέσποτα, ἐπανελάμβανε τὸ δαιμόνιον. Ὁ γέρον
 Ἀθδηρίτης οὐδ' ἐταράσσεται, καὶ τὸ δαιμόνιον δυσαρεστηθὲν, ἐμώρφα-
 σεν, ἔλαβεν ἐν βιβλίον καὶ ἐκάθησε πρὸς τὴν ἄλλην ἄκραν τοῦ δωμα-
 τίου, ὅπου ἤρχασε νὰ τὸ φυλλομετρή, ἀφοῦ εἶδεν, ὅτι ὁ κύριός του
 δὲν εἶχεν ὄρεξιν νὰ διακόψῃ τοὺς πρωϊνοὺς ῥεμβασμούς του, ὅστις
 ἂν δὲν ἦσαν ὡς τῆς παρθένου, ἥτις προσβλέπει τὸ μέλλον αὐτῆς
 εἰς τὸ παρακρεμάμενον στηθόδεσμον ἢ τὴν πολύπτυχον αἰσθητὰ
 τῆς, ἦσαν ὅμως ἀνθρώπου, ὅστις ἐμέτρα τὸ παρελθόν του εἰς δε-
 καπέντε μέγροι τοῦδε ἐκδοθέντα Ἀθδηρικὰ φύλλα τῆς ἐφημερίδος
 του, καὶ προσέβλεπε τὸ μέλλον αὐτοῦ εἰς ὅσα ἤθελεν ἐκδόσει.

Δὲν παρῆλθον ἐλίγα στιγμαὶ, καὶ τὸ δαιμόνιον συνεταράχθη, ἀ-
 νωρθώθη, καὶ εἰς μίαν του ζωηρωτέραν κίνησιν διαφυγούσης τῆς
 οὐράς του ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ Ἀθδηρίτου ἢ ἄκρα αὐτῆς εἰσῆλθεν εἰς
 τοὺς ῥόθοντας τοῦ γέροντος καὶ τὸν ἔκαμε νὰ παρυσισθῇ τόσον ζωη-
 ρά, ὥστε καὶ τὸ δαιμόνιον ἐστράφη νὰ ἰδῆ, πλὴν τὸ βλέμμα του
 εἶχε τι παράδοξον.

— Ὑγιαίνειτε, Δέσποτα, εἶπε τὸ δαιμόνιον.
 — Εὐχαριστῶ τί εἶναι μικρὸ μου; καὶ τὰ κερατιδιά σου σείονται;
 — Τί εἶναι; εἶναι, ὅτι ἐθύμωσα, διότι αὐτὴ ἡ κυρία Πανδώ-
 ρα μὲ τὰ σωστά τῆς, καθὼς βλέπω, ἐδόθη νὰ ἐπαναφέρῃ τὴν ἡθι-

κὴν, τὴν ὁποῖαν τόσα τάγματα διαβόλων διώκουσιν ἀπὸ τινος εἰς τὸν χριστιανικὸν τοῦτον τόπον, καὶ ὁ ἰδικὸς σου Καμπούρογλους καὶ συντροφία, τῆ ἐτοιμάζουσι καὶ σκηνὰς ἐπὶ τοῦ θεάτρου, οὐχὶ βεβαίως τοῦ ἀνεγερθησομένου, διότι αὐτὸ εἶναι ἀνεγερθησόμενον πάντοτε, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ ὑπάρχοντος εἰς ὃ καθ' ἑκάστην τόσοι σοφοὶ δραματολόγοι προπαιδεύουσι τοὺς ὑποκριτὰς εἰς τὰ μεγάλα τῆς ζωῆς τῶν δράματα, τὰ ὁποῖα θὰ ᾔηται τόσα μαθήματα ἠθικῆς ἀξίας διὰ τὸν ἀγαθὸν λαὸν μας, διότι αὐτὸ εἰς λέγεται καὶ θέατρον τοῦ λαοῦ.

Τὸ πρῶτον δράμα ἤρχθη ἀπὸ τοῦδε νὰ παίζεται, εἶναι τὸ ἐπιγραφόμενον.

Ο ΧΑΡΤΟΣΗΜΟΦΑΓΟΣ! ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥΣ

ΚΑΙ ΑΙ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΑΙ ΑΜΑΡΤΙΑΙ ΤΟΥ.

Ἀποσπάσματα νομίζω τοῦ δράματος τούτου ἐδημοσιεύθησαν μέχρι τοῦδε, ἄλλως, ἂν θέλῃς πάλιν, ἄκουσε τὴν εἰσαγωγὴν, ὅταν ἐκεῖ ἐπὶ τῆς σκηνῆς παρουσιάζεται μία γραῖα μάγισσα, ἥτις θέλουσα νὰ ἐξηγήσῃ εἰς τὴν μικρὰν μαθητευομένην τῆς, τί εἶναι ὁ χαρτοσημοφάγος, ἀρχίζει διὰ τῶν ἐξῆς στίχων.

Τοῦτο εἶναι ἓνα τέρας
Σπάνιον αὐτῆς τῆς σφαίρας,
Ποῦ σὲ μιὰ χαψὰ παιδί μου
Διακόσαις χαρτοσήμου
Χιλιάδες μιὰ φορά
Ἐχαψε μὲ τὴν οὐρά.

Εἶχ' ἐξῆντα δυὸ γελέκα,
Τριαντανταοκτὼ βελάδας,
Πανταλόνια δέκα, δέκα,
Ἰποδήματα κ' ἐμβάδας
Ἀναριθμητα κι' αὐτὰ
Στὴ γραμμὴ ζευγαρωτά.

Εἶχε φράκα καὶ καπέλλα
Καὶ χεῖτῶνας ποῦταν τρέλλα,
Λαιμοδέτας καὶ μανδύλια
Θὲ νὰ εἶχεν ἕως χίλια·
Καὶ ἠπόρει ὁ καθεὶς
Πῶς ἐπλούτισεν εὐθύς.

Μόνον τοῦτα; . . . ἔχει κι' ἄλλα!
Τρώγει τοῦ πουλιοῦ τὸ γάλα,
Κι' ἀπὸ τὰ πολλὰ του πάχην,
Ἐκαμ' ἡ κοιλιά του ράχην,
Κι' ἀπὸ τὸ πολὺ φαγὶ
Σὰν ἀσκὸς θὰ ἐκραγῇ.

Ἰπουργεῖα τρυγυρίζει,
Εἰς τ' αὐτὶ τοὺς ψυθυρίζει
Πῖς, πῖς, πῖς, τοῦτα κι' ἐκεῖνα,
Γιὰ νὰ πέρνῃ κατὰ μῆνα
Ἔως χίλιας δραχμαῖς
Καὶ νὰ γράφῃ δυὸ γραμμαῖς.

Πλὴν οὐνεὶ.

— Αἱ! ἀρκεῖ, ἀρκεῖ, διότι βλέπω, ὅτι ἀπ' ἐδῶ καὶ κάτω ἀρχίζει νὰ στρέφεται: ὀλίγο εἰς τὸ πολιτικὸν, καὶ ἀπορῶ μάλιστα πῶς ἡ κυβερνήσις συγχωρεῖ νὰ παριστάνεται αὐτὴ ἡ τραγωδία. . .

— Ἀλλ' ἡ κυβέρνησις δὲν ἀναμιγνύεται ποτὲ εἰς τὰς τραγωδίας. . .

Ὁ Ἀβδηρίτης ἐσκέπτετο, ποῦ ἀναμιγνύεται λοιπὸν, ὅτε.

— Ἐκατάλαθα, ὑπέλαβε τὸ δαιμόνιον πάλιν, ἡ πολιτικὴ, ὁ πολιτικὸς, τὸ πολιτικὸν μοῦ κλείουν τὸ στόμα' ἐπαναλαμβάνω λοιπὸν καὶ ἐγὼ τὴν σειρὰν τῆς ὀμιλίας μου.

Προχθὲς μάλιστα, ᾗθελα νὰ εἶπω, διὰ νὰ δώτῃ ὁ ἄξιος ὑποκριτὴς τὴν πιστὴν εἰκόνα τοῦ καταδικωμένου ἀπὸ συναλλαγματικὰς ἀμαρτίας, ὅτινες μεταμορφοῦνται εἰς κλητῆρας δικαστικῶν καὶ ποινῆ- τῶν, ἐκρύβῃ ἐπὶ τρεῖς ὀλοκλήρους ἡμέρας καὶ νύκτας εἰς τοῦ θεά- τρου τὰ ὑπόγεια, καὶ μόνον τοῦ τροφῆν ὁ ταλαίπωρος εἶχεν ἡμισίαν δωδεκάδα—φιάλας σαμπάνια—καὶ ὀλίγα πιτνὰ ἄγρια. Αἱ, τί νὰ γίνῃ πρέπει νὰ μοχθήσῃ τις διὰ τὴν ἀρετὴν, καὶ ἡ ἐπιτυχία θὰ στεφανώσῃ πλέον μίαν ἡμέραν τὴν γαστέρα του, τοῦλάχιστον, ὅσον ἀχά- ριστον καὶ ἂν ὑποθέσῃς ἓνα κοινόν.

— Αἱ! βέβαια τί νὰ κάμῃ καὶ αὐτὸς ὁ ταλαίπωρος; τρέχει ἐπά- νω, τρέχει κάτω, ἐφ' ἀμάξης ὅμως πάντοτε, λαμβάνει χρήματα, σπαταλᾷ χρήματα, ἀπ' ἐδῶ, ἀπ' ἐκεῖ, ἐντάλματα, βοήθειαι δὲν εἰ- ζεύρω πῶς καὶ ἄλλα τι . . . ἐντούτοις μῶλους τοὺς μόχθους

Ἰγυεῖς πολὺ καλά,

Καὶ χονδραίνει καὶ παχαίνει, εἶναι κόκκινος πολλὰ.

Καθὼς εἰς τὴν κωμωδίαν τοῦ Μολλιέρου λέγεται, περὶ τοῦ Ταρ- τούρου.

— Ὁ πτωχός! λοιπὸν ἂς ἐπιφωνήσω καὶ ἐγὼ πρὸς ἀκριβῆ πα- ρωδίαν τῆς κωμωδίας, ἥτις ἀπὸ τινος παίζεται καὶ ἐκτὸς τοῦ θεάτρου.

— Πολλὰ σωστά, Δέσποτά μου, ἀλλ' ἰδὲ τί εἶναι ὁ διάβολος!

εξεθύμωσα, φαίνεται, απέναντι τῆς ἀγαθῆς Πανδώρας, διότι ἐνῶ εἶχα τόσον θυμὸν πρὸς τὴν κακόζηλον αὐτὴν παιδαγωγὸν, ὥστε ἤμην ἔτοιμος νὰ τῆς προσκολλήσω ἓνα ράπισμα ἠχητικώτατον, χωρὶς νὰ ἀμφιβάλλω, ὅτι ἡ τρυφερά μου χεὶρ θὰ τῆς ἀπέσπα τοὺς δύω ἐναπομένοντας σκληροὺς δόντας τῆς, τῶρα μοὶ ἔρχεται ὄρεξις νὰ τῆ προσφέρω τὸ γλυκύτερον φίλημα.

— Τῷ ὄντι, τί εἶναι ὁ διάδολος ! Μὰ τί εἶχες ἀλήθεια ;

— Τί εἶχα ; τί ἀνεγίνωσκα νὰ μὲ ἐρωτήσης εἰς τὸ τελευταῖον αὐτῆς φυλλάδιον.

— Λοιπὸν, τί ἀνεγίνωσκες .

— Ἄκουσε.

« Ἴδου καὶ ἕτερος τρόπος τοῦ κλέπτειν » — γράφει ἡ γραῖα αὐτὴ φαναρίτισσα, καὶ ἀμέσως ἀρχίζει νὰ διηγῆται πρὸς ἠθικὴν μόρφωσιν τῶν τρυφερῶν καρδιῶν τῶν ἀναγκαστῶν τῆς, νέον τρόπον τοῦ κλέπτειν, ὡς ἂν μᾶς ἔλεγεν τὸ σοφὸν αὐτὸ σύγγραμμα — ἴδου καὶ ἕτερος τρόπος τοῦ καθιστᾶν ἀγαθὸς πολίτας, ἐνῶ τόσοις ἄλλοις τρόποις διαφθορᾶς μᾶς ἐδίδαξαν ἡ ξενικὴ σπεῖρα εἰς ἣν ἀνήκει, καὶ μᾶς πωλῆ καθ' ἑκάστην ἐκ τοῦ μονοπωλείου τῆς .

— Εὖγε ! δαιμόνιον, ἀλλὰ πηδῆματα ;

— Αἱ ! πηδῆματα, αὐριον.

Δ. Ν. ΒΡΑΤΣΑΝΟΣ.

Ο ΣΥΝΟΙΚΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΨΑΡΙΑΝΩΝ.

Καὶ τίνος ἡ καρδία δὲν συγκινεῖται ; τίνος Ψαριανοῦ ἢ ψυχῆ δὲν σκιρτᾷ εἰς τὸ γλυκὺ τῆς πατρίδος ὄνομα ;

Τὸ φίλημα τῆς ἀγάπης δίδουσιν ἀλλήλοις σήμερον οἱ Ψαριανοὶ, καὶ σφίγγοντες τὰς χεῖρας — ἄγωμεν, ἄγωμεν, ἐπιφωνοῦσι τὰ σεβαστὰ τοῦ ἀγῶνος λείψανα ἄγωμεν ἀδελφοί, πρὸς τὴν πατρίδα, ἐκεῖ κάτω εἰς τὰ — Νέα Ψαρά ! Ἐκεῖ τοῦλάχιστον μεταξὺ τῶν συγγενῶν, τῶν ἀδελφῶν μας, θὰ ἐναποθέσωμεν ἐντὸς σπιθαμῆς γῆς ἰδικῆς μας, τὸ κατάγηρον αὐτὸ σῶμα, τὸ ὁποῖον ἡ δόξα τῆς πεσοῦσης τότε πατρίδος ἡμῶν δὲν ἐδέχθη θυσίαν ἢ δλοκαύτωμα.

Ἀκολουθεῖ εἰς τὴν φωνὴν ταύτην ἡ φιλελεύθερος νέε γενεά, καὶ ἂν δὲν ἔχη νὰ καυχᾶται εἰς ἀνδραγαθίας, προσφέρει ὅμως τὸν βραχίονα αὐτῆς εἰς τὸ ἀσθενὲς γῆρας, καὶ ὀδηγεῖ τοὺς Βελισσαρίουσ αὐτοὺς τοῦ ἀγῶνος, ἐκεῖ ὅπου ὑπόσχεται νὰ ὑπερασπίσῃ τὴν κόνιν τῶν νεκρῶν αὐτῶν μὲ τὸν σταυρὸν εἰς τὰς χεῖρας, καὶ νὰ πίπτῃ προφέρουσα τὸ ὄνομα τῆς ἐλευθερίας, τὴν ὁποίαν ἐκληρονόμησε.

Συμπολιταί !

Τέκνον καὶ ἐγὼ τῆς ἐνδόξου φυλῆς σας, τσοῦκι, ἐδάκρυτα μαθητάριον ἔτι τῶν σχολείων, εἰς τὰ τόσα παθήματα τῶν πατέρων μου, καὶ ἐθλίβην εἰς τὴν καταστροφὴν τῆς πατρίδος, καθ' ἣν ἀπὸ νεπίου μέγχι γέροντος, ὅλοι ἔλαβον τὸν θάνατον τὸν ὁποῖον δὲν ἔβουλον καὶ ἡ καρδία μου . . . ὦ ! ἡ καρδία μου συντριβέτο μέχρι θανάτου, ὅταν μίχ ἡ καρδία ἐνὸς μαρτύρου, ἐβόλα νὰ τείνῃ χεῖρα, ψωμοζῆτοισα νὰ θρέψῃ τὰ δύω, τὰ τέσσαρά τῆς ἄρσενά, τὰ ὅποια με τρυφᾶς σάρκα ἐκολλήθησαν κατόπισθεν κλαυθμυζόντα, διότι δὲν εἶχον ἢ ταλαιπωροσ, ὅτε ἔβον νὰ τὰ θρέψῃ, ὅτε ἐνδύμῃ, ὅτε καλύθῃ νὰ θέσῃ αὐτὰ ὑπὸ τὴν σκέπην τῆς.

Πλὴν καὶ ποσικὸς μεστὸς τῆς μνήμης μου τῶν μεγάλων κατορθωμάτων τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος δὲν ἐκείρτησα ἀπὸ χαρῆν, δὲν ἐκαυχῆθην, ὅτι ἦμην Ψαριανός, ὅταν εἶδα τῆς μεγάλης Γαλλίας ὁ Βερνάνζερὸς νὰ ἐξομῆ τὰ κατορθώματα σας, ὁ θεῖος Σαλομὸς νὰ βίπτῃ ἀνθη καὶ ὁ πῶν ἐχρῆθη τὴ σῆμα σας, καὶ ὁ Βέρων τῆς κραταιῆς Ἀγγλίας νὰ βάλῃ τὴν δόξαν σας, εἰς μίαν δὲ εἰκόνα τῆς ποικτικῆς λύρας τῆς ἑμπνευσμένης αὐτῆς τραῖδος ἔβόλα, ὅτι καὶ ἡ πατρίς μου ἐγένετο σαρματιστοκλειεῖ καὶ Καίμωνια, προσαναγκάσας τοὺς κλάδους τῆς ἰσοκτικῆς μαρτυρίας των εἰς τὴν μερική σπέρσαν τῆς κοινῆς δόξης.

Πλὴν ἐνῶ πανταχόσε τρυφῶσε ἡμεῖς Ψαριανός, καὶ τὸ ὄνομά του ἔβουρον ὁ ἄναμος καὶ τὰ κήματα μεθ' ὧν ἐπαύλειον, ὁ Ψαριανός ἐν τούτοις ἐλατρώσει τὸν Ψαριανόν καὶ ὁ συγγενὴς δὲν ἐγνωρίζε πλέον τὸν συγγενή, διότι ποῦ μὲν ὁ εἷς, ποῦ δὲ ὁ ἄλλος διασπαρμένοι καὶ ἄσπεγοι, ἐξέβροθσαν εἰς τὰ παλῆγη ζιτοῦντες, πάλιν εἰς τῆς εἶνας παραλίεσ τῶν ἔβον, τὰ πλοῦστα, ὅσα ἐθυσίασαν.

Συνέβη τότε καὶ εἰς τὴν θέαν καταλείκου προτομῆς ἡ καρδία μου νὰ σκιρτήσῃ, καθότι δὲ ἀνεύρητον ἐκείρτησε τὴ ψυχὴν μου, ὅταν τὸ γοργὸν βλέμμα καὶ ἡ εὐζωνὸς κίνησις τοῦ περκαλοῦσιντος αὐτῆν νεανία με ἀντικρίσῃ, δίνουσι δὲ, ἥτις διατρέχον, ὡς ἡ κίνησις τοῦ ἀγαπῶντος μου, μὲν ἀκίσειν πρὸς αὐτοὺς ἡ ὄψις ἀμειψιέρων ἡμεῖς ἡμεῖς ἀνακουμένη καὶ ὁ τόπος αὐτῆς ἐπρόδοσε τὴν Νεκροκόνιν. Ἐγὼ καὶ ἐνῶ συγγενεῖς εἶπα, τῶν ὁποῖους μόνον κατ' ὄνομα γνωρίζω καὶ ὁτινας λαίπρουν εἰς τὰ ξένα, ἢς ἐρωτήσω, ἂν τοὺς συναντήσῃ, ἂν τοὺς εἶδον.

Φαντασθῆτε ἂν ἐδάκρυτα, ἂν ἡ ψυχὴ μου ἐθλίβῃ, ὅταν ἔκουσα ὅτι ὁ εἷς ἦτο θεῖος μου, ὁ ἄλλος ἐξ ἀδελφῶν μου .

Ὅ! διατίθῃ δικαί νὰ μὲν ἔχωμεν ὅθεν πατρίδα, εἶπα τότε

Αἰ! ἴδου σήμερον ἔρχεσθε, συμπολιταί, ἔρχεσθε ἀποραυστικῶς νὰ κατοικήσῃτε τὴν ἑσπερίαν, τὰ — Νέα Ψαρά — μὴ λοιπὸν βραδύνατε, μὰ ! ἐκπύροισατο τὸ ἔργον τῶν εὐχῶν μας τείνατε γείνα βοηθῆτε εἰς τοὺς ἀπύοντες, ποῦ καὶ ἐκποῦσε δάσκατε μίαν καλύθῃν εἰς τὰ τέκνα σας, καὶ τὸ πλοῦτον ἀναστῆναι μετ' ἡμῶν τὸ ὅποσον ἕλκοντες ἀπὸ

γείρει εἰς τὴν μνήμην τῶν ὑπὲρ ἐλευθερίας πεσόντων, θέλει εἶσθαι ἐκείνων, οἵτινες ὑπῆρξαν οἱ συνοικισταὶ τῆς νέας ταύτης Πατρίδος μας.

Νέος ἐγὼ καὶ ἄπορος μὴ ἔχων τί νὰ συνεισφέρω εἰς κατάρτισιν καὶ εὐπρεπισμὸν τοῦ ἀρτισυστάτου δήμου μας, προσφέρω τὴν στήλην ταύτην τῆς ἐφημερίδος μου εἰς τὴν ἐξῆς ἀγγελίαν, ἀπευθυνομένην πρὸς τοὺς ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος πατριώτας, οἵτινες πρόσφερουσι καθ' ἑκάστην τὸν ὄβολόν των εἰς πρᾶξ εὐγενῆ δωρήματα κοσμοῦντα τὴν πρωτεύουσαν τοῦ βασιλείου.

ΠΑΤΡΙΩΤΑΙ !

Ἐντολὴν ἔχω νὰ σᾶς ἀναγγείλω, ὅτι οἱ Ψαριανοὶ συνοικίζονται καὶ τὴν ἱστορικὴν Ἑρέτριαν μετονομάζουσι, Νέα Ψαρά.

Οἱ συμπυροπολισταὶ τοῦ Κανάρη, οἱ περισωθέντες ἐκεῖνοι ἀετοί, τῶν ὁποίων τὸ βλέμμα δὲν ἔθαμβοῦτο εἰς τὴν λάμψιν τῆς πυρκαϊᾶς τὴν ὁποίαν ὁ θαυλὸς των ἤναπτεν εἰς τοῦ ἐχθροῦ τὰ ξύλινα τεῖχη, ἔρχονται σήμερον νὰ στήσωσι μίαν φωλεάν, μίαν καλύβην, εἰς ἣν νὰ ἐναπαθέσωσι τὰ τέκνα των.

Ἡ καρδία σας βεβαίως θέλει σκιρτήσῃ ἀπὸ χαρὰν, εἰς τὴν εἶδησιν τοῦ συνοικισμοῦ τούτου, καθὼς ἐθλίβῃ ἀπὸ πόνον, ὅταν τότε εἰς τὰς ἀγιασμένας ἐκεῖνας ἡμέρας ἠκούσθῃ ἡ καταστροφή των.

Τότε καὶ Ἕλληνες, καὶ φιλέλληνες προσεφέρατε, πατριώται ! τὸν ἕνα χειτῶνα σας διὰ τὸ γυμνὸν Ψαριανόν, σήμερον προσφέρατε, ὅτε τὸν ὄβολόν σας εἰς τὴν νέαν γενεάν, πρὸς σύστασιν βιβλιοθήκης διὰ τὸ ἀρτιγενῆ δῆμον τῶν Ψαριανῶν, καὶ ἡ εὐγνωμοσύνη των τέκνων των θέλει εἶσθαι ἴση τῆς εὐγνωμοσύνης των πατέρων, ὅταν μίαν ἡμέραν ἐγκύπτοντα εἰς τὰ ἄξια συγγράμματα, τὰ ὁποῖα τοῖς προσφέρετε ἀναγινώσκουσιν ἐπὶ κεφαλῆς χρυσοῖς γράμμασιν, ὅτι ὁ δεῖνα πατριώτης ἐδωρήσατο.

Καὶ διὰ τῆς ἐφημερίδος ταύτης ἐκάστοτε δημοσιευόμενα τὰ ὀνόματα τῶν δωρητῶν, καὶ τὸ βιβλίον ἐκεῖνο ὑπερ ἀπέστειλον ἡμῖν, θέλει εἶσθαι δειγμα τῆς εὐγενοῦς προσφορᾶς των.

Δ. Ν. ΒΡΑΤΖΑΝΟΣ.

Ὅσοι τῶν Κυρίων συνδρομητῶν ἐκ τῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις δὲν μᾶς ἔμβασαν εἰσέτι τὴν συνδρομὴν των, παρακαλοῦνται νὰ παραδώσωσιν αὐτὴν εἰς τοὺς Κ. Κ. Ἐπιστάτας τῶν ταχυδρομείων, παρ' ὧν θέλουσιν λαμβάνει καὶ τὰς ἀποδείξεις ἡμῶν.

Η ΦΟΝΙΣΣΑ.

110

Δ. Ν. ΒΡΑΤΖΑΝΟΥ.

(συνέχεια ἴδε ἀριθ. φυλ. 16.)

Τέλος, αὐτὸς μὲν ἡδύνατο τοῦτο, ἕτερος ἄλλο, καὶ διὰ νὰ μὴ προσ-
θῆσω τι περὶ σοῦ καὶ ἐμοῦ διαψεύδων οὕτω τὸν μύθον τοῦ Αἰσώπου
περὶ τοῦ δισσάρχου ὃν ἕκαστος φέρει — ὁ συγκατάδικός μου αὐτός,
ὅστις καὶ ἐν τῇ μελαγχολίᾳ του μειδιᾷ, ἀκούσας τοῦ διευθετουμέ-
πυροβόλου τὸν θόρυβον ἠγέρθη ἐντρομος, εἰξεύρων, ὅτι ἀπὸ τινος στο-
χασμοὶ ἀπελπιστικοὶ μὲ παρέφερον καὶ ὤρμησε νὰ ἀρπάσῃ τὸ ὄπλον,
κράζων.

— Ἀθεόφοβε ! τί κάμνεις ;

Ἡ ὄρμη καὶ ἡ γοργὸς φωνὴ του μὲ συνετάρραξεν ἐπίστευσα, ὅτι
ὄνειρεύεται, καὶ ἠτένισα ἐπ' αὐτοῦ βλέμμα ἐρεύνης, χωρὶς ὅμως νὰ
ἀφίνω τὸ ὄπλον, φοβηθεὶς καὶ ἐγὼ μὴ ἤθελε συμβῆ κανὲν παρατρά-
γωδον, καθόσον ἦτο πλήρης.

Τότε δὴ ἐπαίχθη μεταξὺ ἡμῶν σικνὴ κωμικωπάτη καὶ ἐν τῇ ἐν-
δυμασίᾳ, καθὼς καὶ ἐν τῇ προσωπεῖῳ ἢ ἕκαστος ἔφερεν.

Ἐἴμεθα μὲ τὰ νυκτικὰ μας, ἐντὸς λίαν περιορισμένου δωματίου,
ὡς δύο πίθηκοι ἐντὸς κλωβοῦ, καὶ μὲ ὀρθαλμοὺς ἐξωγκωμένους δι-
φιλονεικοῦμεν μετὰ πάθους εἰς τὸ ὄχρον φέγγος τῆς κηρολαμπάδος,
τίς νὰ γίνῃ κάτοχος τοῦ ὄπλου, χωρὶς νὰ προσφέρωμεν οὔτε λέξιν
ἐπαλαίωμεν μόνον καὶ ἐξηγησιούμεθα, γογγύζοντες μετὰ πείσματος
εἰς πᾶσαν ἐκ μέρους τοῦ ἑτέρου ἀντίστασιν, καὶ ἐπίπτομεν μεθ' ὀρ-
μῆς ἀπὸ τῆς μιᾶς εἰς τὴν ἄλλην ἄκραν τῆς κλίνης, τὴν ὁποίαν ἐπὶ
τέλους καὶ ἀνετρέψαμεν.

— Ὁ ἡσυχάσης τέλος ! ἀρκαλύχτην ὁ συγκατάδικός μου ἀσθμαίνων.

— Ὁ ἄξυπνός σου ! ἐφύλασσε ἑσέ, ὅχι ἀληγοῦτερον

- Μὰ τὴν ἀλήθειαν, δὲν εἰςέρω τὶς τῶν δύο μας κοιμάται.
- Αἱ! ἄρες λοιπὸν τὸ πυρόβαλον, καὶ ἄς εἰξετάσωμεν τίς εἶναι ὁ κοιμώμενος.
- Ὅχι, ἄρες το καὶ σὺ.
- Μὰ τί τὸ θέλεις;
- Πλὴν καὶ σὺ τί τὸ θέλεις; ἐγὼ τοῦλάχιστον θὰ ὑπάγω εἰς τὸ κυνήγιον.

— Εἰς τὸ κυνήγιον; εἶπε, καὶ ἐστήριξεν ἐπ' ἐμοὶ βλέμμα ἀνακριτικόν. Βεβαίως, τὸ ἦθος μου ὠμίλησεν εὐγλωττότερον ἐμοῦ, διότι ἀμέσως τὸν εἶδα νὰ ἀρήσῃ τὸ πυρόβαλον καὶ νὰ βροθῇ εἰς τὰς ἀγκάλας μου ἀσπαζόμενός με καὶ κελῶν.

Συγγνώμην! φίλε μου, συγγνώμην τότε καὶ ἐγὼ εἰς τὸ κυνήγιον. Διὰ τὸν δὲν ἐλάλησεν, ἀλλὰ μὲ ἄρσασεν νὰ παλιῶμαι μετὰ σοῦ, καὶ ὁ λογισμὸς μου νὰ ἦναι φοβερός, ὅσοι φοβερόν εἶναι ἀπὸ τὸ ὕπνον;

Ἐνόησα τὸν φοβερόν λογισμὸν σου, καὶ χωρὶς ν' ἀπαντήσω διαζώσας, ἐν βλέμμα καὶ ἐν μειδιᾶσα πικρῶν ἐπὶ τὰς ἄρας τῶν χειλέων, ἤρσασεν νὰ ἐπιβεβαιώσῃ τὸν ἀληθῆ σκοπὸν, καὶ νὰ δείξῃ τὸν περιφρόνησίν μου, δι' ἀπείρητον ἐρ' ἢς τιστῆς ἐπαίρηθαι, καὶ ἡ συνείδησις ἀπέβριψε μετ' ἀποστρέφας.

— Λοιπὸν, μὲ λέγεις, εἰμὶνὰ διὰ τὸ κυνήγιον ἀλλὰ ποῦ, εἰς τί μέρος θὰ ὑπάγωμεν.

— Εἰςέρω καὶ ἐγὼ, ὅπου.

— Ὅχι ὅπου. ἀλλ' ἐγὼ οἶον ἰδέω, τήμερον εἶναι ἡμέρα πέμπτη τῆς ἐβδομάδος, κέρων τὴν πρώτην ἀναχωρεῖ τὴ ἀτμόπλοιον διὰ Καλαμάκιον, μεταβαλίνομεν ἐκεῖ, καὶ ἐκεῖθεν κινουμένους ἀπὸ χωρίου εἰς χωρίον, φθάσωμεν εἰς ἐκεῖνο, ὅπου ὁ γνωστός φίλος μᾶς ἐκάλει προχθὲς νὰ δεύωμεν παρ' αὐτοῦ εἰς τὴν ἡμέραν. — Ὁ Σεπτέμβριος μὲν, μάλιστα εἰς τὰς ἀρχάς του, ἔχει γλυκαῖον τὴν πρῶτην καὶ τῆς ἐσπέρας του ἡ δούτος θέλει μᾶς ζῶοντάσαι, ὅταν διαρχόμενοι τὴν μαγευτικὴν παραλίαν τῆς Κορινθίας μετὰ κἀλλῶν δειπνῶν χειρώμεθα τὸν κηχερόν οὐρανόν, ἀναπαύομενοι εἰς τὸ ὑπαίθριον ὡς στρατιῶται ὀδωπόροι. Τί λέγεις;

— Μὰ τὴν ἀλήθειαν, ἀσπαζομαι τὴν ἰδέαν σου, ὅτι θέλω, κί-σθάνομαι τὴν ἀπόλυτον ἀνάγκην τῆς περιπλανήσεως ἀλλὰ νὰ ἀναμῆναι τις μέχρι τῆς αὔριου. . . . Πῶς θὰ διεῖλον παλιν τις μὲν ἐλόκληρον ἡμέραν.

— Αἱ, ὀλόκληρον ἡμέραν! τί εἶναι μία ἡμέρα; μέχρις οὗ προσητοιμασθώμεν, διότι βεβαίως δὲν θὰ ἀπέλωμεν, με ὅσα ἐρόδια ἔχομεν, διότι πιστεύω, ὅτι ἡ περιτολή μου δὲν ζυγίζει πλεοντερον τοῦ βάρους τῆς — ἐστὶς ἂν τὰ πυρόβια μας, ἢ ἢς ἔχομεν νὰ τὰ μεταχειρισθώμεν, μετεβάλλων φίσιν, καὶ ἀκολουθούσας τὴν σφαιρὴν, σφαιροβολῶν διὰ τοῦ ἀνέμου. — Ἐπειτα, ἐπειδὴ πρόκειται ν' ἀπουσιάζωμεν ἐπὶ τινος ἡμέρας, θὰ γράψω εἰς τοὺς γοναίς σου, καὶ ἰδοὺ ὅρασι τὰς ἡμέρας δὲν ἴσθηται ὁ πλοῦς σου. Εἰρημῶς νὰ καταβῶ-

μεν ἄρ' ἐσπέρας εἰς Παιρικὴν δὲν εἶναι ἰδέα ἀτυχῆς. εἰς τὴν ξηνοδοχεῖα, ὅσοι ἄθλια καὶ ἂν ἦναι, πάντοτε εἰς τὰς παρεκκλήσεις τοῦ ἀναχωρητοῦ βλέπει τις φρονησιμῶς τινὰς, μεθ' ὧν εἰδῆται σιγῆ καὶ παρῆγονται ἀκαταλόγηστοι, καὶ τόσα καὶ τόσα.

— Ἐπίσθην, ὄχι μὰ τὴν ἀλήθειαν, εἰς τὸν εὐχαιρῶτατον σου, ἀλλ' εἰς τὴν ἀνάγκην.

— Ἀρκεῖ σοὶ ἐπίσθην.

— Λοιπὸν τόσα τί κάνομεν; ἡ ὄρα εἶναι τετάρτη Μ. Μ. καὶ σχεδὸν γκακογεράζει, εἶναι ὁ ἀντικτῆρα ὄρα νὰ γράψῃ τις. καθόσον πρέπει νὰ γράψω εἰς ἅπαντας, καὶ πᾶσι τὸν γνωστόν σοι φίλον μου.

— Γράψα, γράψα! ἔγω καὶ ἐγὼ τί νὰ κάμω εἰς οὗ γονῆ ἡμέρα καὶ χωρὶς δεύτερον νὰ προσθέτῃ ἐξήρηθαι εἰς τὴν κλῆρον σου.

Ὅταν ἔγρηθῃ ἡμεῖς ἐναντὶ ὄρα τῆς πρώτης, καὶ ἐγὼ εἶχα γράψαι εἰς ἐπιτελεμέναις ἐπιστολάς, καὶ μόνον, σὲ, εἶχα παραλείψει. Ἄλλως τε ἐπιτελεμέναις πάντοτε, νὰ σοὶ γράψω εἰς Παιρικῆς τὴν ἐσπέραν τῆς ἀναχωρήσεώς μου ἀλλ' ἰδοὺ ποῦ, ἀλλὰ μὲν ἐγὼ, ἀλλὰ δὲ τὸ μέρος ἔστειλεν ἐπιπέδον.

Κίονα ὄρα εἰς ἐσπέραν τοῦ Σεπτεμβρίου, καὶ ἂν δύναιται εἰπέ μοι, ὅτι ὁ ἔθλιωτος δὲν εἶναι φίλος ἐκαστοῦ καὶ ἐκ τῆς ἀρετῆς του ταύτης ἔχουρήσκει μὲτα ἀναπαύσεως, ὅτι τὴν ἀναξίαν λόγου χάριν, ἐρ' ἢς ἐγὼ καὶ ὁ φίλος μου καταρχομένη βιβλιόματτον τὴν Παιρικῆν. ἂν ἀναδέχομαι νὰ σοὶ περιγραφῶ τὸ Παιρικὸν τὴν ἰδὸν, διότι εἰς τὴν ἡμέραν, ὅτι αὐτὰ δὲν κατασκευάσθη δι' ἀνάξια, ἀλλὰ διὰ νὰ ἐδείξουν κἀκείνοι, αὐτοὶ ἔχουσι μαλακὰς τοὺς πασσάλους διὰ τοῦτο ἂν μὲν εἶναι ἔξαρσις νέρα κινουμένους εἶναι ἰκανὰ νὰ σὲ καταθέψωσιν εἰς δύο μέτρων βάθος, καὶ ὁ ἀρχιτέκτων κίονος Πιττάκιος ἀνακαίπων ἂν ἡμέταν, δύναιται νὰ σὲ πασιεύσῃ ὡς μοῦσαν. ἂν ὑπερσθῆ ἡ φράξις καλλῆς, πᾶντοτε εἰς πᾶντοτε πᾶντο ἀρχιτέκτωνος — ἐπὶ ἰδὸν μὲν ἔχουσι, ἐκεῖ ἰάκκος ἀναρῶνται κίονος, διότι οἱ εὐλογημένοι τότε γκακοκαίθησαν τὸ πρῶτον αὐτῶν στρόβυλον ἀπὸ θάμνους καὶ φθῆρα νὰ τὴν κατὰ φραξίται, νὰ κατασκευάσῃ αὐτὰ μίαν ἡμέραν καὶ νὰ βυθίζωμεν ἐπὶ γῆρας ἄλλο βῆμας ὁ πλοῦτος τοῦ ἔθνους δὲν ἐβλάθη τὴν ἰδέαν ἀκαίθησαν τῆς ἀνακαίθησεως ὀδοῦ, καὶ ἰδοὺ ἔμοι, φράξις ἀπὸ κἀκείνου, καὶ ἂναι τῆς γλῶσσης, τὴν ὅποιαν οἱ γκακοκαίθησαν ἀναρῶνται δὲν ἔχουσι νὰ βλάθησῃ δειδροστιγῆς ἐνθῆν, καὶ ἐνθῆν τοσόντο πικρὸς εἰς πολλὰ μέρη, ὅσοις ὀλόκληρα παίρναι μαρμάκων σκίζόνται ἐν οἷα ἡμεῖς, ὅτι καὶ μάλιστα σήμερον ἀκόμη ἐρῶντοσιν νὰ οὐτείσωσιν δὲ ἂν χωρὶς νὰ τὰ περιποιεῖνται, διότι εἰς τὸν οἶον οἱ διέπονται, ὅτι ὁ τοσόντο εἶναι παρῆγονται, καὶ μέχρι τοῦδε οὐ μόνον ἐβλάθησῃ καὶ ἀεὶ ἀεὶ ἀεὶ. ἔστιν τῆς συνδρομῆς αὐτῶν, ἀλλὰ καὶ βουκαρχομένη, καὶ τέχνης, καὶ πηγῆς καλοῦς ἀνέδειξεν εἰς πάντα ἀλάθη κἀκείνου, ὁ παρῆγονται αὐτὸς τόπος...

Λοιπὸν, εἰς οὗ σοὶ εἶπον τὰ ὀλόγα ταῦτα, ἂν δὲν ἐφθάσαμεν εἰς τὴν Παιρικῆν, τοῦλάχιστον εἰμὶνὰ εἰς τὸν πρῶτον σταθμὸν ἢ τοῦς

σταθμούς, αν θέλεις, διότι τόσα πολλά παραπήγματα εστήθησαν εκεί, ώστε όμοιάζουν τούς ιστούς της άράχνης της παραμενούσης τήν διάβασιν μιᾶς μυίας· ἀλλ' αν χορταίνουσι οἱ κύνες με τὰς μυίας, δύνασαι νά πιστεύσης, ὅτι καί οἱ κακάτουχοι αὐτοὶ καλυθαπῆκται, δύναται πωλοῦντες τὸ λουκούμι καὶ τὴν βακίαν πῶν, νά κερδίσουσι καὶ μόνον τὸν ξηρὸν ἄρτον τῆς ἡμέρας αὐτῶν· ἀπὸ τῶν τῶρα νά διαθρέψουσι καὶ οἰκογένειαν, αν τυχοῦν ἔχουσι, καὶ νά ἐνθουθώσιν· Ἀλλ' ἐπὶ τούτου τίς δύναται νά προσάψῃ μῶμον εἰς μίαν κυβέρνησιν; τῶν ἐκνηρῶν τὰ ἐπαγγέλματα εἶναι ἀκαταλόγηστα, κατὰ τι ἐν χρῆσει συνταγματικὸν πολίτευμα, διότι θέλει καὶ ἡ ἀστυνομία τοὺς κατασκόπους τῆς καὶ τοὺς σταθμούς τῶν ὑπηρετῶν τῆς μίᾳ κυβέρνησις.

Εἰς τὸ φιλομειδῆς τοῦ Κατζαροῦ (ἐνὸς τῶν βακοπωλητῶν, τὸν ὁποῖον ἐγνώρισες ἄλλοτε ἀμαξηλάτην) καὶ τὰς ὑποχρεωτικὰς προσφωνήσεις τῆς ξανθῆς ἐκείνης, καὶ τὴν ἀσφουσιογνωμίαν.

— Τί ἀγαπάτε, κύριοι; θέλετε κανένα λουκούμακι, βακάκι, σουμάδα κλπ. ἔχω ὠραία — ἐδεχθῆμεν νά προσφωσῶμεν τὰ δύο ἡμισυ δεκάλεπτά μας εἰς ἀντίτιμον δύο ποτῶν, καὶ τοῦ ἀμαξηλάτου τρίτον, διότι αὐτὸ πλέον καθιερώθη, καὶ σὺ αν δὲν τὸ ἔχῃς κατὰ νοῦν, ὁ ἀστείος ἐκεῖνος παντοπώλης, ἀπελπισθεὶς τοῦ νά κεντήσῃ τὴν ἰδικήν σου ὄρεξιν διὰ τῆς ἀπαριθμήσεως τῶν ὠραίων του . . . προσθέττει ἐπὶ τέλους:

— Αὐθέντη; νά κερᾶσωμεν τὸν ἀμαξᾶ; ἢ πολλάκις χωρὶς νά σ' ἐρωτήσῃ τὸν κυρῶ, καὶ μόνον καθ' ἣν στιγμήν θά κινήσῃ ἡ ἀμαξα.

— Μίαν πεντάραν, αν ἀγαπάτε αὐθέντη; διὰ τὸ βακί, ἢ τὸ κρασί τοῦ ἀμαξᾶ, σοὶ λέγει μετὰ πολλῆς ἀφροφροσύνης. Ἐντούτοις γέλᾶς καὶ τὴν πληρώνεις.

Ἰδοὺ τέλος μετὰ τριῶν τετάρτων ὁδοπορίαν, ἐφθάσαμεν εἰς Πειραιᾶ, καὶ ἐννοεῖται, ὅτι τὸ ξενοδοχεῖον τοῦ Τζελέπη, τὸ ὁποῖον εἶναι τὸ καταφύγιον τῶν ταξιδιωτῶν, ἀφ' ἧς ἐκτίσθη ὁ Πειραιεύς, αὐτὸ ἐχρησίμευσε καὶ δι' ἡμᾶς, οὐχὶ καταφύγιον, ἀλλ' ἀπλῶς θέσις ἐνθα ἐναποθέσαμεν ὅλην μας τὴν ἀποσκευὴν, καὶ ἠτοιμάσθημεν νά διανυκτερεύσωμεν ἰποτικῶς, δηλαδὴ συνένδυτοι εἰς μίαν γωνίαν, διότι πέντε δωμάτια ἔχει, ἐξ ὧν, καὶ τὰ πέντε ἦσαν πλήρη.

Ἰπομονή! ὁ ταξιδιωτῆς ἔχει τὴν ἀρετὴν νά μένῃ εὐχαριστημένος εἰς ὅ,τι τύχοι, ἀφοῦ βεβαιώθῃ, ὅτι δὲν εἶναι δυνατόν νά ἔχῃ καλύτερον.

— Λοιπὸν, φίλτατε Τζελέπη, αὐτὴ ἡ γωνία τοῦ σοφᾶ σου εἶναι δι' ἡμᾶς, καθὼς καταλαμβάνεις, καὶ ἰδοὺ ρίπτομεν τὴν κάπα μας εἰς σημεῖον κατοχῆς· φρόντισε τῶρα νά μας δώσης φαγί, ἢ κάλλιον νά προτοιμάσης ὀλίγα ψάρια διὰ δύο ἀνδρας, καθὼς βλέπεις, καὶ ἡ φιάλη τὸ κρασί σου νά ἦναι ἄδολο, αν δὲν θέλῃς νά ὀλιγοστεύσῃ τὸ ποίμνιον τῶν κορέων σου, τὸ ὁποῖον θά βόσκη, ἐνῶ ἡμεῖς θά κοιμώμεθα. Αὐτὰ εἶπομεν, καὶ ὁ χαριέστατος αὐτὸς ξενοδόχος μειδιά-

σας μὲν φιλαρέσκως ἀπῆλθε μετὰ τὴν πεποίθησιν, ὅτι μᾶς ὑπερέωσε.

Καὶ τῶ ὄντι μᾶς ὑπερέωσε! ἀλλὰ γενικὸς κανὼν μιᾶς νυκτός.
 « Τὸ ξενοδοχεῖον τοῦ Κυρίου Τζελέπη εἶναι τὸ καλύτερον τοῦ Πειραιῶς, ἐνὸς δὲν ὑπάρχει δεύτερον. Ἐχει θεῖα φαγητὰ διὰ τὸν πειρῶντα, καὶ κλίτην διὰ τὸν κατάκοπον ταξιδιωτῆν μαγευτικῆν ».

Καὶ μὲν ἐξείρεσιν, ὅμως, ἐπέτρεψόν μοι εἰς τὸν γενικὸν τοῦτον κανὼνα.

« Τρῶγε μόνον ἐχθεὶς ὀπτοῦς, τοὺς ὁποίους ὁ ἴδιος ἠγόρασε, καὶ μὴ βίπτουσαι εἰς τὴν κλίτην, ἃν δὲν αἰσθανθῆς, ἐνῶ κενόνη τὴν πλήρη εἶσθε γιάλην σου, ὅτι ἡ ὀμορφὴ τοῦ ξενοδοχείου στρέφεται ».

— Καὶ τῶρα, τί κἀνομεν; λέγω πρὸς τὸν φίλον ἐλίγον κυθροπάζιον, ὅταν ἐγερθέντες πολλὰ πρῶτ, ἴδομεν, ὅτι τὸ ἀτμοκίνητον, τὸ ὁποῖον ἐμελλε νά μεταφέρῃ ἡμᾶς εἰς Καλαμάκιον, δὲν εὑρίσκατο εἰς τὸν λιμένα εἰσέτι, ἐνῶ ἡ ὠρα τῆς ἀναχωρήσεώς του προέβαινε.

Τῶρα, διασκεδάζομεν, μοὶ ἀπεκρίθη ἀθώοτατα. — Ἄς ζητήσωμεν καρῆ, καὶ ἀκολούθως βλέπομεν. Ἐννοεῖς ὅμως, ὅτι, ἐπειδὴ ὁ σκοπὸς μας εἶναι νά διασκεδάσωμεν, πρέπει, πᾶν ὅ,τι ἤθελε μᾶς παρουσιασθῆ νά τὸ βίπτωμεν εἰς τὸν σάκκον τῆς διασκεδάσεως. Εἶδὲ καὶ ἀρχίσωμεν, νά μελαγχολῶμεν, κάλλιον ἔχω νά στραφῶμεν ὀπίσω, κηθῶσον μάλιστα εἰμῶθα δύο.

Τὸ σπουδαῖον ἦθος τοῦ φίλου μου, ἐννοεῖς, μετ' ἔλαμε νά γελᾶσω εἰς τὰ ἀξιώματά του αὐτὰ, καὶ τὴ ἀληθείαν τὰ ἠσπάσθη ὡς αν ἐν τῇ διασκεδάσει ὑπῆρχεν ἡ διασκεδασίς.

— ὦ! καλημέρα σας, κύριε Πρόεδρε, ἦτον ἡ πρώτη προσφώνησις τὴν ὁποῖαν ἀπέθουνα ἅμα ἐξερχόμενος τοῦ ξενοδοχείου.

— Καλημέρα σας, κύριοι, καὶ διὰ ποῦ; εἶσθε ταξιδιωταί;

— ὦ, βέβαια μέχρι Κορίνθου.

— Τότε λοιπὸν συνταξιδιωταί, ἀλλὰ τὸ ἀτμόπλοιον οὔτε φαίνεται, καὶ καθὼς καταλαμβάνω θά διημερεύσωμεν εἰς Πειραιᾶ, πλὴν ὑπομονή. Καὶ ποῦ ὑπάγεται τῶρα; αν με συγχωρῆται νά σᾶς ἐρωτήσω.

— Νά διασκεδάσωμεν, κύριε Πρόεδρε.

ὦ; καλὴ ἰδέα — ma foi — ἀλλὰ πῶς;

Τότε ἐστράφη πρὸς τὸν φίλον μου, ὅστις ἐσφύριζε μετὰ τὰ γέλια, τὸ θριαμβευτικὸν ἦμας τοῦ μελοδράματος — Τροβατόρι — καὶ ἐστήριξεν ἐπ' αὐτοῦ βλέμμα ἀνυπόμονον.

(ἀκολουθεῖ).

Ακούσατε τὸν πάσχοντα καὶ τὸν ἀγωνιῶντα,
 Ἀπὸ τῆς Εὐας τὴν φυλὴν ἀνήκουστα παθόντα.
 Μὴ τὰς πιστεύετε, καὶ μὴ προσφέρετε θυσίαν
 Εἰς γυναικείαν καλλονὴν ψυχὴν ἐνθουσιώδη·
 Εἶναι Σειρήνες, ψάλλουσαι ἀπάτης μελωδίαν,
 Κ' ἐγκλείουν δολιχῆριον τὰ ἄνθη τὰ εὐώδη.

Ὡ σεῖς, ὅσοι ὑπὲρ αὐτῶν τολμάτε νὰ λαλήτε,
 Τὸ φύλον τὸ ἀξένωτον ὀλίγον σεβασθῆτε.
 Τί ἐντροπὴ πρὸ γυναικὸς νὰ κλίνη τὸν αὐχέν·
 Ὁ ῥίπτων βλέμμα ἀπειλῆς κ' εἰς τ' Οὐρανοῦ τὰ ὕψη
 Ὁ ἐξελέγγων τοῦ Θεοῦ τὰ ἔργα ἕνα ἕνα,
 Τὴν ἀνδρικήν του κεφαλὴν δουλοπρεπῶς νὰ κύψῃ!

Μ' αἰσχύνειν εἰς τὸ παρελθὸν τὸ βλέμμα μου βυθίζω,
 Κ' ἐρυθριῶν τὴν ἀγνοίαν τὴν πρὶν ἀναγνωρίζω.
 Ἀλλ' ἤδη τὴν αἰσχύνην μου εἰς πάντας φανερόνων,
 Ἐκπλύνω τὸ ἀμάρτημα, τὸ στῆθος διασχίζω,
 Καὶ τὴν καρδίαν σπαίρουσαν καὶ πλήρη ἐκρίζωνων,
 Εἰς κολυμβήθραν παγετοῦ καὶ μίσους τὴν βαπτίζω.

Θριάμβου ψάλε ἄσματα, ψυχὴ μου ἐλευθέρα,
 Καὶ πνεῦσον ὑπερήφανος ἀδούλωτον ἀέρα.
 Εἰς ἑκάτην τεμάχια ἡ χεὶρ ἡ ἀνδρική μου
 Ἐσύντριψε τὰ εὐτελῆ καὶ μισητὰ δεσμά των,
 Κ' εἰς μίσους εἶδον ἀστραπὴν φαειροὶ οἱ ὀφθαλμοί μου
 Εἰς τὰς ὠχρὰς των παρειὰς θεορῶν τὰ δάκρυά των.

Ακούσατε τὸν πάσχοντα, καὶ ὁ καθείς ἄς μάθῃ
 Προνομιούχα, ἄγνωστα καὶ κολασμένων πάθη.
 Ὡς ἀγαποῦν οἱ μάρτυρες τῶν οὐρανῶν τὸ χροῖμα,
 Ὡς ἀγαποῦν τὰ Χερουβείμ τὸν Πλάστην, ἀγαποῦσα,
 Ρεμβάζων ἐνατένιζα τὸ καστανὸν τῆς ὄμμου,
 Καὶ τὴν μορφὴν τῆς μ' εὐλαβῆ σιγὴν ἐθεωροῦσα!

Ναὶ ἐνθουμούμαι· ἄφρατε μίαν φορὰν ἀκόμα
 Τοῦ ἔρωτός μου ν' ἀσπαθῶ τὸ νεκρωμένον πτώμα,
 Καὶ τὴν πικρὰν κηδεῖαν τοῦ πενθῶν ν' ἀκολουθήσω·
 Ἀφῆτε εἰς τὸ μνημά του τὸ ταπεινὸν ἐπάνω
 Ὅποσα μὲ ὑπέσχετο νὰ τὸν ὑπεθυμίσω,
 Καὶ φίλον ἀποχαιρετῶν ἀρχαῖον ν' ἀποθάνω.

« Σὲ ἀγαπῶ » μοι ἔλεγεν ἡ κόρη τῆς ἀπάτης
 Κ' εἰς στόνους διεκόπτετο γλυκεῖς ἡ λαλιά της,
 Καὶ ἔκλινε θωπευτικῶς, γλυκὰ συγχινημένη,
 Τὸ νεαρόν της μέτωπον ὠχρὸν καὶ τεθλιμμένον·
 Καὶ ἡ πλουσία κόμη τῆς ἀτάκτως ἀφημένη,
 Ἐκάλυπτε τὸν ἔραστήν τὸν ἐξηπατημένον.

Κ' εἰς ὄλα ταῦτα ἀγενὴς ὑπῆρχε προδοσία,
 Ἀνηλεῶς ἐμπαιζετο ἡ νέα μου καρδία,
 Καὶ δὲν ἠσθάνετο οὐδὲν, ὅτε Σαπφῶ πυρίνη,
 Τρικυμιώδους ἔρωτος ἀνέπνεε τὰ μύρα,
 Ὅτε ὡς ἄγγελος ἀγνὸς πλησίον μου ἐθρήνη,
 Καὶ ἐβλίβε τὴν χεῖρά μου εἰς τὴν ἀβρὰν τῆς χεῖρα!

Κλίνετε γόνυ, σκοτεινοὶ τοῦ ἔδου δορυφόροι,
 Φιλήσατε τὴν χεῖρά της μὲ σέβας ἑωσφόροι.
 Μία γυνὴ εἰς τὴν ἰσχὺν σὰς ὑπερβαίνει ὄλους,
 Καὶ ψεύδεται ἐντελέστερα τοῦ ἀρχηγοῦ σας μόνη!
 Ἐκλέξατέ τὴν ἀνασσαὶν εἰς τοὺς σκληροὺς σας δόλους,
 Καὶ πρὸ αὐτῆς ἡ ἀλαζῶν ἄς κλίνη Περσεφόνη.

ΤΟΥ ΔΙΑΒΟΛΟΥ ΤΑ ΠΗΔΗΜΑΤΑ.

— Αϊ! Δέσποτα, τοῦ, τοῦ, τοῦ! μπου, μπου, μπου!

— Τί εἶναι πονηρέ μου; τί ἔχεις;

— Τί ἔχω, καί τί νά μὴν ἔχω, ὅπου κάλλιον εἶχα νά πέσω νεκρός εἰς τὴν γῆν (τοῦ, τοῦ, τοῦ, κρύο! . .) ἢ τοῦλάχιστον ἀφοῦ ἔπεσα, νά μ' ἐξρίπτειν ὁ διάβολός μου εἰς χεῖρας ἑνὸς ὑπουργοῦ, (μπου, μπου, κρύο, κρύο!) . . . καὶ τὸ δαιμόνιον λέγον ταῦτα ἐπὶ δά μορφάζων κωμικώτατα.

Ὁ Ἀβδηρίτης ἐνάγχασε.

— Βέβαια γελᾷς, ἡ εὐγενεία σου, ἀλλ' ἐγὼ ἐπάγωσα ἀπὸ τὸ κρύο καὶ κάπα δὲν ἔχω· καὶ καθὼς καταλαμβάνω σκοπὸν δὲν ἔχεις νά μ' ἀγοράσῃς τὸν ἐφρετινὸν χειμῶνα.

— Αἶ, δὲ καλότυχο καὶ σὺ, ἀπὸ τοῦδε κλέγεις, ἃς ἦναι καλὰ οἱ συνδρομηταὶ μ.κ., εἰσέτι δὲν εἰσπραξάμεν, οὔτε τῆς πρώτης τριμηναίας τὸ ἀντίτιμον, ἀπὸ τοῦς πολλοῦς, λοιπὸν καταλαμβάνεις, ὅτι ἔχομεν νά λαμβάνωμεν τόσα.

— Ὅσα καὶ τὸ δημόσιον ταμεῖον καθυστερήματα, δηλαδή ἔχομεν καὶ ἡμεῖς εἰσπρακτέα.

— Βέβαια!

— Αἶ! ἐκατάλαβα λοιπὸν τί κάπα θὰ φορέσω, ἂν περιμένω νά συναζῆς τὰ καθυστεροῦμένα σου. Ἐνῶ ἂν ἤμην εἰς χεῖρας ἑνὸς ὑπουργοῦ, ἐν ἔνταλμα ἐπ' ὀνόματί μου, ὅπως καὶ ἐπ' ὀνόματι τοῦ συντάκτου τῆς ἐλπίδος, ἢ τῆς Ἀνατολῆς· μία κάπα καὶ τὸ καλὸν σου δαιμόνιον ἀπὸ ταις καλαῖς. Ἄκουσε ἀλήθεια δὲν εἶμαι καὶ ἐγὼ ὁ ἡμισυς συντάκτης τῆς ἐφημερίδος σου;

— Αἶ, καὶ ἂν ἦσαι;

— Αἶ! καὶ ἂν ἦμαι, τότε θέλω νά πωλήσω τὸ μέρος μου, νά γίνω ὑπουργικός.

— Ὑπουργικός; ὑποθέτω διὰ μίαν στιγμήν, ὅτι ἐγίνατε, κύριε ἡμισυ συντάκτα, καὶ ὑπουργικός, τί θὰ κερδίσετε παρακαλῶ;

— Τί θὰ κερδήσω; Ἄκουσε, πλὴν μὴ εἰρωνίας· πρῶτον καὶ κύριον κάπα, καθὼς ὁ συντάκτης τῆς Ἐλπίδος οἰκόπεδα, τῆς Ἀνατολῆς χρυσᾷ μαστίγια ὁ Καμπούρογλου κοιλίαν καί.

λοιπὸν δεύτερον, ἤθελα χεῖρας τὴν εὐνοίαν τοῦ κυρίου εἰσαγγελέω, ὅστις ἐνῶ ἄλλοτε ἦτο φίλος μου, σήμερον ὅμως . . . ἔχει κοκκίδας· τρίτον, ἤθελα ἔχει μίαν ψῆρον εἰς τὰ ὑπουργικὰ συμβούλια, καθὼς καὶ τινες ἄλλοι. . . ψῆρος, ἥτις ἂν καὶ θὰ ἐλέγετο ἡ ψῆρος τοῦ διαβόλου, πάντοτε ὅμως ἤθελεν εἶσθαι σεβαστή· καὶ ἐνώπιον αὐτῆς, ὅπως ἐνώπιον τῆς πονηρῆς γραφίδος τοῦ συντάκτου τοῦ Αἰῶνος, ἤθελεν κῆπτει αἱ ἀποθεματικαὶ δραχμαὶ τοῦ ταμείου μας, καὶ κύλα, κύλα, εἰς τὴν κορβανὰ μου. ὅπως καὶ αἱ τοῦ κλήρου εἰς τὴν ἰδικὸν του, ἤθελεν ἐντὸς ὀλίγου τῷ δώσει τὸ σχῆμα τῆς σεβαστῆς κοιλίας τοῦ καμπούρογλου, καὶ κατόπιν ἐδιδέτομεν ἂν μοὶ ἐνπειστεύοντο καὶ τῆς καρδίας των τὸ ἀντικλεῖδι, ὅπως καὶ τοῦ ταμείου (ὄχι βέβαια τοῦ κεντρικοῦ, ἀλλὰ τοῦ ἰδικιτέρου) καὶ τί τιμῆ, τί τιμῆ τότε δι' ἑνα διάβολον ὑπουργικόν.

— Καὶ ἀλλὰ νομίζεις, ὅτι εἶναι εὐκόλον νά εἶπῃ τις—εἶμαι ὑπουργικός, — διὰ νά κερδίσῃ ὅλα αὐτὰ.

— Ὅχι ἂν, εἰπέ πῶς εἶναι καὶ δύσκολον· τώρα μὲ κάμνεις καὶ τὸ ἐπαναλαμβάνω τοῦλάχιστον ἑκατοντάκις ἐνώπιόν σου ἀπνευστί, χωρὶς οὔτε νά βῆξω, οὔτε νά ἐρυθριάσω.

Ναί, πλὴν δὲν ἀρκεῖ νά τὸ εἶπῃς, πρέπει νά δώσῃς καὶ δείγματα τῆς ὑπουργικότητός σου, δηλαδή νά γράψῃς ὑπουργικὰ, νά λαλῆς ὑπουργικὰ.

— Ἢ, αὐτὰ δὲ τὸ νά γράψῃ τις ὑπουργικὰ εἶναι τὸ ἀπλούστερον, τὸ εὐκολότερον πράγμα ἀρκεῖ ὀλίγα μόνον νά εἰξεύρῃ γράμματα, διότι τὰ ἐπιλοιπα τὰ προσθέττει ἡ ἔννοια τῆς λέξεως ὑπουργικός! . . . Τὸ νά λέγῃ ὅμως δὲν ἤξεύρω, ἀλλὰ νομίζω, ὅτι πρὸ πάντων χρειάζεται σοβαρότης καὶ ἀξιοπρέπεια, νά ἀνοικοκλείῃς ὀλίγον τοὺς ὀφθαλμούς σου, ποτὲ νά μὴ τελειώῃς μίαν φράσιν, ἀλλὰ πάντοτε νά τὴν διακόπτῃς μὲ ἓν σου μειδίσμα, ὅτε μὲν πονηρὸν, ὅτε δὲ πάλιν ἀθωώτατον ὅσον δίδεται.

— Ἔτσι αἶ! καὶ ἃς ακούσωμεν παρακαλῶ πῶς ἠδύνασο νά γράψῃς, εὐφρεστάτῃ μου, καὶ κατόπιν θὰ ἰδῶ τὴν εὐστροφίαν τῆς γλώσσης καὶ τὰ πονηρὰ μειδίσματα ἢ τὰς ἀθωότητάς σου.

— Ἄκουσε λοιπὸν, εἶπε τὸ δαιμόνιον, καὶ ἔλαβε θέσιν ἐφημεριδογράφου ὑπουργικοῦ, δηλαδή ὕψωσε τὰς ὄφρες καὶ ἐνεδύθη πορφυροῦν κοιτωρίτην, ἤγουν συλλαγματικόν, καὶ θέσας χάρτην καὶ γραφίδα ἐνώπιόν του, ἔλεγε, προσποιούμενος διθῆν, ὅτι γράφει.

Συμπολιταί!

Δὲν εἶμαι ὑπουργικός, μὰ τὴν Πατρίδα! μισῶ μάλιστα τοὺς ἀνικάνους ὑπουργούς, τοὺς νεθρούς, τοὺς ξενοφρονοῦντας, τοὺς οἴηματίας, ἐκείνους οἵτινες διὰ νά λέγονται ὑπουργοί, κατέχουν τὸν ὑπουργὸν τὰς θέσεις, καὶ κάμνουν τὸν λαὸν νά πτωχολῆν διὰ νά πλουτίσουν αὐτοὶ, δόξης. Εἶμαι πατριώτης, καὶ πατριώτης μὰ τὴν πατρίδα! ἐξ ἐκείνων οἵτινες θάρουν κοκκίδια. Εἶμαι ἔτοιμος νά βρῶ πρῶτος ἐγὼ, εἰς γαλλὴν καὶ ὅξος τὸν δημοσιογραφικὸν κάλαμόν μου, καὶ

κρυχθῶ ὑπὲρ τοῦ πάσχοντος λαοῦ, ἂν μόνον ἐννοήσω, ὅτι ἡ ἐσωτερικὴ κυβέρνησις παρέλυσε, δὲν εἶναι ἱκανὴ νὰ διορίσῃ οὔτε ἓνα ἔπαρχον Θήρας· ἂν πεισθῶ, ὅτι ἐν γνώσει διατηρεῖ τὴν διεύθυνσιν τῆς ἀστυνομίας, ἥτις ἀπὸ τινος κατέστη τὸ θέατρον καὶ ἡ διασκεδάσις τοῦ κοινοῦ τῆς πρωτεύουσας, ὅτι καὶ πεινώμεν εἰς τὴν πρωτεύουσαν καὶ διψῶμεν, καὶ τελοσπάντων ὅσα κακὰ συμβαίνουσι γενικῶς εἰς τὸν τόπον εἶναι αἰτία ἢ κακὴ ἐσωτερικὴ κυβέρνησις.

Πλὴν μὰ τὴν Πατρίδα! ἔχω ἀρχὰς καὶ πεποιθήσιν, ὅτι ἐκεῖνος ὅστις ἀναδέχεται νὰ φέρῃ ὡς ἡ κάμηλος τὸ βάρος ὀλόκληρον ἐνὸς ὑπουργείου, πρέπει νὰ ᾔναι ἱκανὸς καὶ τίμιος πολίτης, μὲ αἰσθήματα ἑλληνικά, καὶ ἀδιάφορον εἰς τί ἔνδυμα (πολιτικὸν πάντοτε) τὰ περικλείει. . . ! Λοιπὸν ἐστὲ βέβαιοι, συμπολίται, ὅτι ἔχετε ἐν ἔμοι ἓναν Ἄργον πολυόμματον, ἄγρυπνον φύλακα τοῦ Συντάγματός σας καὶ ἅμα ἰδῶ, ὅτι ἐν φύλλον, μία κεραία ἐκ τοῦ χάρτου αὐτοῦ ἐρρίφθη ἔξω.

— Πατριῶται! Θὰ κράξω, τὸ σύνταγμα ὀλόκληρον καταστρέφεται, κάτω τὸ ἀνίκανον τὸ ξενόφρον ὑπουργεῖον! καὶ μὰ τὴν πατρίδα! σήμερον γελᾶτε, ἀλλ' αὔριον θὰ κλαύσετε, διότι. . .

— Εὐγε! δαιμόνιον.

— Ἄφες δὲ ν' ἀκούσῃς καὶ τὸ διότι! — Διότι ἐν ὑπουργεῖον τὸ ὅποιον ἐκφυλλίζει καὶ τὰ 405 ἱερὰ ἄρθρα τοῦ συντάγματος, ἐπόμενον καὶ ἡ ἐσωτερικὴ διοίκησις του νὰ ᾔναι παράλυτος καὶ διεσθαρμένη.

— 'Ἡ δικαιοσύνη του ἀγρία καὶ μεροληπτικὴ'

— Τὰ Οἰκονομικά του, ἐμβάτε σκύλοι ἀλέσετε καὶ ἀλεστικά μὴ δώσετε.

— Τὰ Ναυτικά του πληξάυραι, καθ' ὅλην τὴν σημασίαν τῆς λέξεως.

— 'Ἡ παιδεία του Παπάδες καὶ Καλόγηροι. Πλὴν τὸ σημερινὸν ὑπουργεῖον μὰ τὴν Πατρίδα. . .

— Αἱ! ἀρκεῖ, ἄφες τὸ σημερινὸν ὑπουργεῖον καὶ τὴν Πατρίδα, νὰ κυβερνᾷ καὶ νὰ κυβερνᾶται ἐλεύθερα· δὲν θέλω νὰ προσθέσῃς, οὔτε ν' ἀφαιρέσῃς ἐν ἰῶτα.

— Πλὴν μίαν παραβολὴν, παρακαλῶ.

— Ἄς λείπουν αἱ παραβολαὶ, παρακαλῶ, καὶ ὁμολογῶ, ὅτι εἶσαι θαῦμα δι' ὑπουργικὴς ἐφημεριδογράφος, ἀλλ' ἡ κάπα τὴν ὁποίαν θὰ κερδίσῃς ἐκ τῆς ὑπουργικότητός σου, κάμνεις καλὰ, χωρὶς ἀμφιβολίαν, νὰ τὴν ἀφιερῶς εἰς ἐν ἀπὸ τὰ κενὰ δωμάτια τοῦ σκιεροῦ Μενδρεσέ διὰ νὰ μὴ κοπιᾷς καὶ τὴν σύρῃς μαζὺ σου.

— Ἐκατάλαθα, αἱ προλήψεις σου, προλήψεις πάντοτε.

— Διότι αὐτὰ βέβαια τὰ ὑπουργικά σου ἄρθρα, τὰ φοβερά, θὰ τὰ δημοσιεύσῃς εἰς τὸν 'Αβδηρίτην;

— Ἐννοεῖται!

— Λοιπὸν, ἀφοῦ ἐννοεῖται, μάθε ἀνόητο, ὅτι ἡ σημερινὴ πολιτικὴ. . .

— Μὲ συγχωρεῖς, Δέσποτα, εἰπὲ ὅ,τι θέλεις, ἀλλὰ μὴ ἀναφέρῃς σὲ παρακαλῶ — πολιτικὴ — αὐτὴ εἶναι ἡ συμφωνία μας.

— Καλό. — Λοιπὸν σήμερον, μόλις θελήσῃ τις νὰ βίψῃ μίαν μόνην

φράσιν, εἰς ἔπαινον τῶν κυρίων ὑπουργῶν, ἀρκεῖ αὕτη νὰ δημοσιευθῇ εἰς ἐφημερίδα μὴ χαίρουσαν τὴν ἐμπιστοσύνην τῆς Κυβερνήσεως, καὶ ἰδοὺ τὸ φύλλον θεωρεῖται ἐπιλήψιμον καὶ κατάχεται· γολομανοῦσιν οἱ κύριοι ὑπουργοὶ καὶ ὁ τύπος ὁ ταλαίπωρος ὁ θέλων νὰ πανηγυρίσῃ τὰς αὐτῶν ἐξοχότητας ὑφίσταται τοῦ *Αιναρίου τὰ βύσανα*.

— Μὰ τί ἀνάθεμα! λοιπὸν, δὲν ἠξέουρον οἱ κύριοι τυποδιῶκται, ὅτι μία ἐφημερίς ἐκδίδεται τίποις, καὶ ὁ τύπος εἶναι ἐλεύθερος. . .

— Μάλιστα! τὸ ἐξέουρον, πλὴν ὡς ἔλαγε εἰς ποτε ποιητῆς!

Εἶν ἐλεύθερος ὁ τύπος φθάνει μόνον νὰ μὴ γράψῃς!

— Τότε λοιπὸν, μήτε νὰ λαλήσῃ ὑπουργικὰ δὲν μ' ἔρχεται ὄρεξις.

— Ὅχι δὲ, ἐπεθύμουν νὰ σ' ἀκούσω.

— Ἰδοὺ, λόγου χάριν ἐνδύομαι, ὅχι βέβαια ἀγνώριστα ὡς οἱ κατὰσκοποι τῆς Ἀστυνομίας, ἀλλ' ἀπλῶς στολὴν ἐνὸς ἰδιώτου ἀνεξαρτήτου, διότι εἰξέουρις, ὅτι οἱ ἀνεξάρτητοι ἐν καταστάσει εἶναι οἱ μᾶλλον ὑπουργολάτραι, χαμερπεῖς, κόλακες, εἰς ὅλας πάντοτε τὰς κυβερνήσεις καὶ τὰ ἔθνη, μόνος δὲ ὁ ἐργατικὸς λαὸς γεννᾷ ἀνεξαρτησίαν χαρακτηῖρος. Λοιπὸν εἰσέρχομαι εἰς τι καφφενεῖον, ξενοδοχεῖον ἢ εἰς συναναστροφὴν τινα, δὲν φορῶ ὅμως ποτὲ χειρόκτια, οὔτε πῖλον ὑψηλόν, ἀλλ' ἐνδύομαι ταπεινά, διότι ἐνῶ ὅλος ὁ κόσμος γνωρίζει, ὅτι εἶμαι ὁ τᾶδε κτηματίας, ὁ γερονσιαστής, ὁ στρατηγός, ἐντούτοις μισεῖ ὁ Ἕλληνας τὰς ἐπιδείξεις καὶ περιφρονεῖ τὰς ἀριστοκρατικὰς ἔξεις· ἐπομένως ἐν τῇ παπεινοφροσύνῃ καὶ ὁ λόγος σου ἔχει κύρος, καὶ ὅλοι λέγουσιν, τὸ εἶπεν ὁ τᾶδες. . . ὅστις εἶναι ἀνεξάρτητος, οὔτε θέσσις θέλει, οὔτε ἀνάγκην ἔχει νὰ κολακεύσῃ.

— Πλὴν δὲν μὰς εἶπες, τί θὰ λέγῃ ὁ τᾶδες, ἢ σὺ ὁ μετεμπερισμένως ὑπουργικός.

— Θὰ λέγω, — πρὸς ἐκεῖνους βέβαια οἵτινες εἶναι ἀντιπολιτευόμενοι, καὶ ὁ εἰς λέγει τὸ μακρὺ του καὶ ὁ ἄλλος τὸ κοντό του, ὅτι — κύριοι τζαμπουνᾶται, μὲ συμπάθειο, — καὶ σὰς τὸ λέγω, ἐγὼ ὅστις δὲν ἔχω κάμμίαν ἀνάγκην, μὲ συμπάθειο, νὰ κολακεύσω οὔτε ὑπουργούς, οὔτε ὑπαλλήλους· εἶμαι ἀνεξάρτητος πολίτης καὶ ζῶ μὲ τὸν ἰδῶτα τοῦ προσώπου μου· ἀλλὰ, ἡ ἀλήθεια, εἶναι πάντοτε ἀλήθεια, καὶ ἀπὸ τοὺς νῦν ὑπουργούς ἱκανοτέρους δὲν ἴδομεν.

— ὦ! ὦ! θὰ φωνάζουν ὅλοι, τοὺς τέτοιους τοὺς τέτοιους. . . διότι, ἂν ἀκούσῃς, ὅλος ὁ κόσμος κατακραυγάζει ἐναντίον αὐτῶν. Ἀλλὰ — μὴ τζαμπουνᾶτε, — θὰ τοῖς λέγω ἐγὼ, μὲ τὸ φλέγμα ἀνεξαρτήτου πολίτου, διότι τὸ ἔθνος αὐτὸ καὶ τὸν Ἀριστείδην, τὸν δίκαιον ἐξωστράχισεν ἄλλοτε, καὶ τὸν μακαρίτην Καποδίστριαν, τὸν καλὸν ἐκεῖνον ἄνθρωπον, ἐφόνευσεν ἀκόμη χθὲς — τέτοιον εἴμεθα ἡμεῖς· ποτὲ δὲν μὰς ἀρέσει τίποτε· — οἱ νεοτερισμοὶ εἶναι ἡ ζωὴ μας, τὸ ὄπλον ἡ ἠρησκεία μας.

Εἰς ταῦτα τὰ γενικά, (τὰ ὅποια ἐγὼ ρίπτω μετρημένα,) θὰ ἰδῆς ὅτι τζιμουδιὰ, μή-τε λέξιν δὲν θὰ προφέρῃ τις, ἀλλὰ θὰ κρεμάσουν δύο σπιθαμαῖς μούτρο, καὶ μόνον οἱ ῥόθωνές των θὰ ἀνοικοκλείουν — τότε προσθέτω — δὲν σὰς ἀρέσουν οἱ ὑπουργοὶ ; εἶναι ἀνίκανοι ; ἄς λείψουν, καὶ τότε βλέπομεν· τότε θὰ αἰσθανθῆτε τὴν ἔλλειψίν των. Καὶ ἰδοὺ ἐν παράδειγμα πρόσφατον· ἡ σταφίς μέχρι τῆς χθὲς ἐδίδε τὰς μεγαλητέρας ἐλπίδας εὐφορίας, μόλις ὁ Κύριος ὑπουργὸς τῶν Οἰκονομικῶν ἔλλειψεν τῆς θέσεώς του, μεταβὰς εἰς ἄδειαν, καὶ ἀμέσως βροχή, χειμῶν, κατακλισμός, καὶ ὁ σταφιδοκαρπὸς χάνεται ἂν ὁ κύριος ὑπουργὸς δὲν σπεύσῃ νὰ φθάσῃ εἰς τὴν θέσιν του. — Ἐν αὐτῷ κύριοι, — ἄλλο· ὁ κύριος ἐπὶ τῆς παιδείας ὑπουργὸς δὲν σὰς ἀρέσκει, εἶναι ἀκατάλληλος, εἶναι . . . μολονότι δὲν ἤξεύρω τίς τῶν συναδελφῶν του, μὰ τὴν ἀλήθειαν ! εἶναι καταλληλότερος, ἐκτὸς τοῦ κυρίου ἐπὶ τῶν ἐξωτερικῶν ὑπουργοῦ, ὅστις εἰξεύρει γράμματα εἰξεύρει καὶ ὀλίγην ποίησιν· μολαταῦτα, μεταξὺ των ὄλοι οἱ ὑπουργοὶ ἀνεγνώρισαν, ὅτι αὐτὸς ἴκαναί νὰ δεχθῆ τὸ βᾶρος δύο ὑπουργείων, καὶ ἰδοὺ καθ' ἑκάστην, βλέπετε, ὅτι πολλὰ εὐμορφα δόξα σοι ὁ Θεός, ὑπογράφει ὅλα τὰ ἔγγραφα ἀμφοτέρων τῶν ὑπουργείων μέχρι καὶ τῶν σχεδίων.

Μὲ τοιαῦτα λοιπὸν ἐπιχειρήματα, κύριε Ἀθῆνῆιτα, καὶ ἡ ἰδέα ὅτι εἶμαι πολίτης ἀνεξάρτητος, θὰ βλέπῃς νομίζω, ἔναν ἑνα νὰ φεύγῃ ἀπὸ σιμά μου ὑπουργικώτατος !

— Θαῦμα, μὰ τὴν Πατρίδα ! ἀλλὰ λησμονεῖς, καθὼς βλέπω, ὅτι εἶσαι αἰχμάλωτός μου, καὶ πρέπει νὰ πηδᾷς. Τὰ πηδήματά σου θέλουν οἱ ἀναγνώσται, αὐτὰ σὲ προστάζω. Ἐμπρὸς λοιπὸν, εἰς τὴν Σύρον, ὅμως πρόσχε νὰ ἦσαι ἄβρὸς ὡς τὸ γάλα, καὶ γλυκὺς ὡς τὸ μέλι· μὴν ἀκούσω παράπονον, διότι μὰ τὴν φιλίαν μας ! σὲ παραδίδω εἰς χεῖρας τῆς Ἀστυνομίας, ὅχι βέβαια τῆς Συριανῆς, διότι ἐκείνη δὲν εὐκαιρεῖ, τὴν ἡμέραν κοιμάται, τὴν νύκτα διασκεδάζει, ὡς ἄνθρωπος, ἀλλὰ τῆς ἡμετέρας, καὶ ἐννοεῖς, ὅτι εἰς ἐν δευτερόλεπτον δὲν ἔχεις οὔτε οὐραν, οὔτε ὄνοχας οὔτε . . . !

— Ἄ ! ἔκραξε τὸ δαιμόνιον, ἐβρίγησε σπασποδικῶς καὶ ἐπήδησε μέχρι Σύρου, ἐνθυμηθὲν τὸ ἄκουσμα τοῦ Ἑπτανησίου . . .

— Γράψε, γράψε γρήγορα, ἐτηλεγράφησε, διότι φουᾶ βορρᾶς, ἀνεμὸς δυνατὸς, καὶ νέφη κόνεος μου κλείουσι τοὺς ὀφθαλμούς· ὅχι, βέβαια κόνις τῶν ὁδῶν ἢ τῆς πλατείας, διότι κατ' εὐτυχίαν ἡ Σύρος δὲν εἶναι Ἀθῆναι, ἀλλὰ λευκόκονις τὴν ὅποιαν τεινάσσει ἀπὸ δύο καλλιπροσώπους ὠραιότητος, αἵτινες διαβημητικίζουσιν αἰῶνια ἀπὸ τῆς μιᾶς εἰς τὴν ἄλλην ἄκραν τῆς πλατείας, ὡς δύο φουσκωμένοι κοῦρκοι ἐνῶ πλῆθος ἐργολάβων τὰς κυκλοῦσι διὰ νὰ θαυμάσωσι τὰ κάλλη των.

— Καλὲ τί τεριάζει ! λέγει ἡ μία πρὸς τὴν ἄλλην· τί, μήπως ἔχομεν καὶ ἐδῶ τὸν Ἀθῆνῆιτην καὶ πρέπει νὰ φοβώμεθα νὰ περιπατήσωμεν ἢ νὰ βᾶλωμε τὸ πλατὺ μας καπέλλο — ἡ μήπως τὸ

φορεῖ καὶ κάμμικ ἄλλη· αἱ δύο μας εἴμεθα — δὲν καταλαμβάνεις καυμένη, ὅτι κάμνομε γουρόρε ; ἰδὲ, ἰδὲ, πῶς μᾶς καλοβλέπουν.

— Αὐτὸς ὁ ἀνεμὸς ὅμως, (αῖφρεις, ὅτι τὸν στέλλουν ἐπίτηδες ἀπὸ τὰς Ἀθῆνας διὰ νὰ μᾶς καταστρέψουν ὅλη τὴν τουαλίετα, διότι ἔμαθαν, ὅτι καὶ ἡμεῖς ἐδῶ ἐβάλαμε καπέλλα, καὶ ἐζήλευσαν ἐκείνες ἡ ζηλόφθορες.

— Ἡμεῖς τοῦλάχιστον, ἂν τὰ βάζωμε, μᾶς πρέπει, διότι ἔχομε καὶ τὰ φοροῦμε· ἐκείνες ὅμως, ὅπου τ' ἀγοράζουν τρεῖς τριανταμιά . . .

— Εἰξεύρεις ὅμως, ὅτι δὲν τὸ φοροῦμε καλά, νομίζω πῶς θέλει ὀλίγο, πλέον στραβά . . . καὶ ἡ κορδέλλες εἶναι κοντές.

— Πόσις πῆχες εἶναι ;

— Τέσσαρες ἢ κάθε μία ἄκρα, ξεχωριστὰ ὁ φούγγος.

— Ἐχεις δίκαιο, θέλει ἀκόμη μιὰ πῆχη τοῦλάχιστον διὰ νὰ ἔλθῃ εἰς τὸ ἰσόμετρο. Εἰς τὰς Ἀθῆνας, λέγει, βάζουν ἀπὸ ἐξ ἕως δέκα πῆχεις· ἀλλὰ θὰ πῆς, ὅτι εἶναι καὶ μεγάλοι οἱ δρόμοι, ὥστε δὲν μπερδεύεται ἂν τὴν πάρη καὶ ὀλίγο ὁ ἀνεμὸς.

Δὲν μοῦ λές, ἀδελφὴ, γιατί πάγει νὰ μοῦ φύγῃ ὁ νοῦς μου, ἀλήθεια πῶς ὁ Ἀθῆνῆιτης ἔχει πραγματικὸ δαιμόνιο ;

— Εἰξεύρω καὶ ἐγὼ, καυμένη, ἔτσι λέγουν· καὶ σιωπα, διότι δὲν εἶναι παράδοξον νὰ τ' ἀκούσῃ αὐτὰ ὅπου λέμε καὶ αὔριο νὰ τὰ ἰδοῦμε γραμμμένα εἰς τὴν ἐφημερίδα.

— Καλὲ δὲν θαρῶνεσαι, κάθεται καὶ γελᾷ μὲ τὸν κόσμον τῶν Ἀθηνῶν, τὸν ἀνόητο· δὲν ἔρχεται νὰ μᾶς τὰ εἰπῇ καὶ ἐδῶ ! Ἐπειτα αὐτὸς λέγει, τὰ ἔκαμε διὰ πολιτικὸ σκοπὸν, διὰ νὰ δείξῃ τάχα, ὅτι κάθε ἄνθρωπος ἔχει καὶ τὸ διάβολό του· αὐτὸ μοῦ τὸ εἶπεν ἕνας μυστικᾶ.

— Ἡμπορεῖ τίς εἰξεύρει, ἀδελφὴ, ἐκεῖ εἰς τὰς Ἀθῆνας εἶναι ἄβυσσος . . .

— Ὁ ἦχος τῆς μουσικῆς δὲν μὲ ἄφησε ν' ἀκούσω τὸ τέλος — Τί ὠραιὸς σκοπὸς ἂν καὶ ἀπλούστατος, ἀλλὰ παίζεται μὲ τόσῃ τέχνην, ὥστε ὅταν θέλουν νὰ τὸν ἀλλάξουν μόνον τὸν χρόνον ταχύνει ἢ ἔραδύνει καὶ ἀκούεις ὡς νὰ παίζουν χίλια ὄργανα, ἐνῶ εἶναι μόνον τρία ἦμισυ, διότι ἀπὸ τὸ τέταρτον, τὸ ὅποσον εἶναι κηθάρᾳ ἐλλείπουν τρεῖς χορδαί . . . ἐν τούτοις ὁ κόσμος διασκεδάζει.

— Ἐλα, δαιμόνιον ! ἄφησε τὴν Σύρον, ἄλλοτε πάλιν.

— Παρών.

— Τὰ λουτρά τοῦ Πειραιῶς, θέλω τὰ λουτρά.

— Θέλε· τέτοια ὦρα τέτοια λόγια· λάβε τώρα τὴν ζωγραφικὴν καὶ ταῖς ἱστορίας πλέον κατόπιν, μολονότι εἶναι καὶ πράγματα τὰ ὅποια δὲν λέγονται, ἂν καὶ λέγωνται . . .

Δ. Ν. ΒΡΑΤΣΑΝΟΣ.

ΠΑΤΡΙΩΤΑΙ!

Ἐντολὴν ἔχω νὰ σὰς ἀναγγείλω, ὅτι οἱ Φαριανοὶ συνοικίζονται, καὶ τὴν ἱστορικὴν Ἐρέτριαν μετονομάζουσι, Νέα Φαρά.

Οἱ συμπυροπολισταὶ τοῦ Κανάρη, οἱ περισωθέντες ἐκεῖνοι ἀετοί, τῶν ὁποίων τὸ βλέμμα δὲν ἐθαμβοῦτο εἰς τὴν λάμπιν τῆς πυρκαϊᾶς, τὴν ὁποίαν ὁ δαυλὸς των ἤναπτεν εἰς τοῦ ἐχθροῦ τὰ ξίλινα τεῖχη, ἔρχονται σήμερον νὰ στήσωσι μίαν φωλεάν, μίαν καλύβην, εἰς ἣν νὰ ἐναπαθέσωσι τὰ τέκνα των.

Ἡ καρδία σας βεβαίως θέλει σκιρτήσῃ ἀπὸ χαρὰν, εἰς τὴν εἶδῃσιν τοῦ συνοικισμοῦ τούτου, καθὼς ἐθλίβῃ ἀπὸ πόνον, ὅταν τότε εἰς τὰς ἀγιασμένας ἐκεῖνας ἡμέρας ἠκούσθῃ ἡ καταστροφὴ των.

Τότε καὶ Ἕλληνας, καὶ φιλέλληνας προσφέρατε, πατριῶται! τὸν ἕνα χεῖτῶνα σας διὰ τὸ γυμνὸν Φαριανόν, σήμερον προσφέρατε, δότε τὸν ὄβολόν σας εἰς τὴν νέαν γενεάν, πρὸς σύστασιν βιβλιοθήκης διὰ τὸν ἀρτιγενῆ δῆμον τῶν Φαριανῶν, καὶ ἡ εὐγνωμοσύνη των τέκνων των θέλει εἶσθαι ἴση τῆς εὐγνωμοσύνης των πατέρων, ὅταν μίαν ἡμέραν ἐγκύπτοντα εἰς τὰ ἄξια συγγράμματα, τὰ ὅποια τοῖς προσφέρετε ἀναγινώσκουσιν ἐπὶ κεφαλῆς χρυσαῖς γράμμασιν, ὅτι ὁ δεῖνα πατριῶτης ἐδωρήσατο.

Καὶ διὰ τῆς ἐφημερίδος ταύτης ἐκάστοτε δημοσιευόμενα τὰ ἐνόματα τῶν δωρητῶν, καὶ τὸ βιβλίον ἐκεῖνο ὕπερ ἀπέστειλον ἡμῖν, θέλει εἶσθαι δεῖγμα τῆς εὐγενοῦς προσφορᾶς των.

Δ. Ν. ΒΡΑΤΖΑΝΟΣ.

Ὅσοι τῶν Κυρίων συνδρομητῶν ἐκ τῶν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις δὲν μᾶς ἔμειψαν εἰσέτι τὴν συνδρομὴν των, παρακαλοῦνται νὰ παραδώσωσιν αὐτὴν εἰς τοὺς Κ. Κ. Ἐπιστάτας τῶν ταχυδρομείων, παρῶν θέλουσιν λαμβάνει καὶ τὰς ἀποδείξεις ἡμῶν.

Η ΦΟΥΙΥΣΣΑ.

Δ. Ν. ΒΡΑΤΖΑΝΟΥ.

(Συνέχεια τῆς ἀριθ. φυλ. 17.)

Αἰ! ὕπνος τάχιστα, κύριε πρόεδρε, ἀπεκρίθη αὐτός.

— Πολὺ καλῶ! πλὴν ἐπισηματίζετε;

— Ὀχι.

— Λεῖπὸν, ἂν δέχεσθε, μετὰ τὸ πρόγευμα σὰς ἀκολουθῶ.

— ὦ! μὰς κολακεύετε, κύριε πρόεδρε.

Ἐν ταῦτοις, σὺ πρὸς τὸν ὅποιον γράφω, θέλεις νὰ μάθῃς τίς οὗτος ὁ κύριος πρόεδρος — συγχώρησόν μοι νὰ μὴ τὸν ὀνομάσω — μάθῃς ὅμως, ὅτι ἂν ποτε ὑπῆρξε πρόεδρος καλῶς τοποθετημένος εἰς τὴν πολυπρόεδρον πατρίδα μας, εἶναι ὁ εὐγενὴς οὗτος τὴν ψυχὴν καὶ τοὺς τρόπους κύριος. — Ἀνὴρ μετακίς ἡλικίας, μὲ γνώσεις ποιικίλας καὶ εὐχύνους· χωρὶς δὲ νὰ ἐκχειρῶ τὸν πανηγυρικόν του, εἶναι πολίτης, comme il faut — ὄχι βέβαια ἐξ ἐκείνων τοῦς ὁποίους ἐξήτει ὁ Πλάτων, οὐχ ἦττον ὅμως, ἐξ ὧν ἠδύνατο νὰ μορφωθῶσιν, ἂν ὁ ἄνθρωπος ἔζη διακρίσει ἔτι, καὶ ἂν ἦναι ἀληθὴς ὅ,τι δαίκνυται· διότι πολλὰκις ἐνῶ ὑπὸ τὰς διόπτρας λαμπυρίζει ὄμμα ἐξυδερκέστατον ἐνίστα ἡ ῥαινομένη ζωηρότης εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς τεχνιτῆς ὑέλου, τῆς ὁποίας ἡ διάβλασις σὲ ἐξάπατῃ.

Μετὰ τὸ πρόγευμα, ὁ Πρόεδρος, ὁ φίλος μου καὶ ἐγὼ ἐν συγκλήτῳ ἀπερασάσαμεν νὰ ἀρχίσῃ ἡ διασκέδασίς μας· μετέβημεν λοιπὸν νὰ ἐπισκεφθῶμεν τὸ μεταξουργεῖον τοῦ Κυρίου Κ. Πάλλη, τὸ ὅποιον μόνον ἀπέχει πέντε λεπτῶν τῆς ὥρας ἐκ τῆς πόλεως πρὸς τὴν ἐξοχὴν, καὶ ἡ πρόουσα ὁδὸς εἶναι εὐθυτάτη, καθόσον σκαπάνη μηχανικοῦ ἐχάραξε καὶ ταύτην.

Τὸ μεταξουργεῖον εἶναι ἐν τῶν ὠραιότερων ἐργοστασίων, ἅτινα κοσμοῦσι τὸν Πειραιᾶ, καθόσον αὐτὸ καὶ μόνον ὑπάρχει· χάρις δὲ εἰς τὴν ἀκάματον φιλομίαν τοῦ κτήτορος, σήμερον τιμᾷ τὸν Ἕλληνα αὐτόν, καὶ ἡ μετάξι του ζητεῖται ἐν Εὐρώπῃ, ἐπὶ τιμῇ πάντοτε κέρδους. Ἀτμοκίνητος μηχανὴ καταργάζεται· ἐντὸς ἑκατὸν περίπου λεβήτων ἀναξέοντων τὴν μέταξον, καὶ διακρίσει χεῖρες ἀπαλαί κορασίων, διευθύνουσι καὶ συμπλέκουν τὸ νῆμα αὐτῆς. Ἀγάλεται ἡ ψυχὴ τοῦ Ἕλληκος εἰς τὴν θέαν τῆς ἐργατικῆς, οὕτως εἰπεῖν, κοινωγίας ἑκατὸν κορασίων, ἅτινα τὸ βλέμμα πρὸ αὐτῶν, κινουσιν ἀενάως τὰς χεῖρας, συντραχούσας τὸν μηχανισμόν ἐνῶ τοῦ θερμοῦ ἡ ἐξάτμησις ὄχραίνει καὶ καθιστᾷ συμπαθεῖ τὴν ὄψιν αὐτῶν. Θλίβεται ὅμως ἐξ ἄλλου ὁ θεατῆς ἀναλογιζόμενος, ὅτι δὲν εὐρέθη εἰσέτι μία κούερ-

νησις Ἑλληνική, ἥτις νὰ διοργανισθῆ καὶ ἕτερα βιομηχανικά καταστήματα, δίδουσα δι' αὐτῶν πόρον εἰς τόσους ἀέργους, καὶ κλείουσα οὕτω τὸ μέγα τῆς ἐκνηρίας καὶ τῆς διαφθορᾶς σχολεῖον ἐνῶ ἡ πρόδοδος τοῦ ἔθνους ἤθελε βαδίζει ἀσφαλῶς, διότι ἡ ἐργατικὴ τάξις εἶναι πάντοτε τὰ στερεὰ θεμέλια, αἱ ρίζαι τοῦ κοινωνικοῦ δένδρου, τὸ ὁποῖον θάλει ἢ μαραινέται ἀναλόγως τῆς φροντίδος τὴν ὁποίαν ἔλαβον νὰ τὸ περιποιηθῶσι, διότι εἶναι ἐξ ἐκείνων τῶν δένδρων, ἅτινα ἀπαιτοῦσιν ἄοκνον καὶ εὐσεργετικὴν χεῖρα νὰ τὰ περιποιηθῶσι.

Εἶναι ἀληθὲς ὅμως, ὅτι 400 χιλιάδες δραχμῶν προκαταβάλλοντα εἰς τὸν γνωστὸν Καμπούρογλον, διὰ νὰ φροντίσῃ περὶ τῆς ἀνεγέρσεως θεάτρου. . . .

Ἐπιστρέφωμεν εἰς τὴν πόλιν, ἡ ὥρα ἦτο μὲν μόλις μεσημβρία καὶ τὸ ἀτμόπλοιον δὲν ἐφαίνετο· καὶ πῶς νὰ διέλθωμεν τὰς ἐχληρὰς ὥρας; Ἄς σφαιρίσωμεν ἐπρότεινεν εἰς μεταξὺ ἡμῶν, ἀφοῦ τίποτε ἄλλο δὲν μένει νὰ ἴδωμεν εἰς τὴν εὐρύοδον Πειραιᾶ. Εἰσήλθομεν εἰς ἓν τῶν καφενειῶν, καὶ δύο παρῆλθον ὥραι σφαιρίζοντες. Καλὸν παίγνιον δι' ἐκείνους, οἵτινες δὲν ἔχουν τί καλῆτερον νὰ πράξωσι καὶ καὶ ἀναμέσῳν τὸ ἀτμόπλοιον.

— Τώρα τί νὰ κάμωμεν;

— Ἄς ἀναβῶμεν ἐκεῖ, εἰς τὴν—Τερψιθέαν—πλατεῖαν τὴν ὁποίαν ἐχάραξεν ἡ κατοχὴ τῶν Γάλλων, καὶ ἀντικρίζοντες ἐκεῖθεν τὸ πέλαγος, ἴσως παρηγορηθῶμεν εἰς τὴν θέαν ἐνδὸς κινητοῦ καπνοδόχου· πλὴν οὔτε ἐκεῖθεν ἐφαίνετο, καὶ ἐπείσθημεν, ὅτι καὶ πάλιν τὸ ξενοδοχεῖον τοῦ Τζελέπη ἐπρόκειτο νὰ μᾶς δεχθῆ.

Ἐμπρὸς λοιπὸν, θάρρος τέκνα μου, εἶπεν ὁ κύριος πρόεδρος, ἀρκετὰ ἐκοπιάσαμεν, εἶναι ἀνάγκη γευματίζοντες καὶ ν' ἀναπαυθῶμεν. Δὲν παρῆλθε πολὺ, καὶ ὁ χαριέστατος Τζελέπης ἐδέχθη παραγγελίαν γεύματος ποικίλου, ἀπὸ ἰχθεῖς ὀπτοῦς καὶ πάλιν ἰχθεῖς. . . .

Καὶ διὰ νὰ μὴν εὐ βαρύνω, ἄς σοι εἶπω, ὅτι ἡ πέμπτη ὥρα τῆς ἐσπέρας μᾶς εὗρεν μὲ ἀρκετὰ περιποιημένον στόμαχον, καὶ εἰς κατάστασιν ὑπνου· δὲν εἶχομεν ἀνάγκην νὰ ζητήσωμεν συγγνώμην ἀπὸ τοῦ παρευρισκομένου, ἀλλ' ἐβρίθηνμεν ὁ καθείς εἰς μίαν γωνίαν, διότι ὅλοι τὸ αὐτὸ σχεδὸν ἔπραττον ἢ ἐσκόπουν νὰ πράξωσι προβλέποντες, ὅτι ἀναμφιβόλως ἔμελλε νὰ διανυκτερεύσωμεν, καθὼς καὶ συνέβη.

Ἦτον ὥρα ὡς ἡ ἑνδεκάτη, ὅταν τοῦ ἀτμοκινήτου ὁ τάραχος, ἐκ τοῦ ἐκθυμαίνοντος ἀτμοῦ προξενούμενος, ἀρύπνησε τοὺς λεμβούχους καὶ ἐκεῖνοι ἡμᾶς· ἐν ῥιπῇ τὸ ξενοδοχεῖον ἅπαν εὐρέθη ἐπὶ ποδῶς, ὁ μὲν ἐζήτει τὸν σάκκον του, ὁ δὲ τὴν βιάσθον, ἄλλος ἄλλο καὶ ἐγὼ τὸν πῖλον μου, καὶ τοὶ φέρον αὐτὸν ἐπὶ κεφαλῆς· τέλος, ὡς συμβαίνει εἰς παρομοίας στιγμὰς, ὅταν σπεύδῃ τις, ὅλοι κἄτι ἐζητοῦμεν καὶ δὲν εὐρίσκομεν αὐτὸ ἀφίνω τώρα, τοὺς ἐπισύροντας πολυμμελεῖς οικογενεῖας. Μεσονύκτιον ἦτο, ὅταν τὸ ἀτμόπλοιον ἐκινήθη, καὶ ἐνθυμοῦμαι φίλον μου τινα . . . ὅστις πιστεύω, ὅτι οὐχὶ τρεῖς, ἀλλὰ πεντάκις

καὶ δεκάκις πρὶν εἰ ὁ ἀλέκτωρ φωνήσῃ, ἠρνήθη τὸν ἐγγαμον βίον, καὶ μετενόησεν, ἂν καὶ πρὸ ἐβδομάδος εἶχε νυμφευθῆ, διότι μέχρις οὗ τοποθετήσῃ τὴν πενθέραν, τὴν σύζυγον, τὴν γυναικαδέλφην, τὴν τροφὸν μετὰ τοῦ θυλάζοντος καὶ μίαν ὑπηρέτριαν, ὅλας σχεδὸν νεκρὰς ἐκ τῆς ναυτίαςσεως εἶδε καὶ ἔπαθε, καθόσον πλῆθος ἄπειρον κατεῖχε θλαλάμους τε, ὑπόστρωμα καὶ κατάστρωμα.

— Τί κάμνεις φίλε; τὸν ἠρώτουν ἀθωότατα ἐξερχόμενοι τὴν αὐγὴν εἰς Καλαμάκιον, ὠραῖον βέβαια ἦτο τὸ ταξείδιόν μας, μὲν μόλις πέντε ὥρας ἐξωδεύσαμεν, μῆτε τὰς ἡσθάνθη.

— Τὸ εἰξεύρω καὶ ἐγὼ· διότι ἐξηπλώθη μακρὺς, πλατὺς ἐπὶ τῆς τραπέζης καὶ ὄνειρεῦσο ἀσιατικὰς κλίνας— ἐνῶ ἐγὼ ὄρθιος καὶ ἄγρυπνος ἐπὶ τοῦ καταστρώματος, ὡς ὁ σκοπὸς τοῦ Μπαλουκλαβᾶ, ἐνόμιζον ὅτι ἴσταμαι ἐπὶ ἀκανθῶν, διότι οἱ πόδες μου αἰμοδιάσαν ὑπὸ τὸ βάρος τοῦ σώματός μου.

— Βέβαια, ἀσοῦ ἤθελες νὰ χερῆς τὴν δρόσον τῆς νυκτὸς ὑπὸ τὴν ἀστροφεγγὴ οὐρανὸν, ῥίπτων ἐν βλέμμα πρὸς ἐκείνον καὶ ἐν πρὸς τοῦ ὠραίου ὀφθαλμοῦς τῆς ἀκριβοῦς σου, τότε, αἰσθηματικὸν μου, δὲν πρέπει νὰ παραπονηθῶσι.

— Ἦ, ἄρες με, ἀδελφὲ, καὶ εὐχου νὰ μὴ συνοδεύσης ποτέ σου γυναικας εἰς ταξείδιον· αὐτὴ ἦτον ἡ ἀπάντησις του. Τὸν ἀφῆκα.

Νέα κίνησις, νέος θόρυβος· ζῶα δὲν ἔχομεν μῆτε μέχρι Κορίνθου· ἀμάξας, δηλαδὴ φορητὰς ἐφ' ὧν ἄνθρωποι καὶ πράγματα φορτῶνται ὁμοῦ, ἔχι· διότι ἀφοῦ ἀπὸ πρῶτες περιεμμένετο τὸ ἀτμόπλοιον καὶ δὲν ἐφάνη, οἱ φιλόπονοι οὗτοι χωρικοὶ εἶχον ἐπανέλθει εἰς τὰ ἔργα τῶν τὰ καθημερινά.

Τὸ Καλαμάκιον εἶναι παράλιον χωρίον, μὲν εἰκοσιν οἰκιῶν καὶ δεκαπέντε κατοίκων, χρησιμεῖε ὡς σταθμὸς τῆς ἀνατολικῆς πλευρᾶς τοῦ ἰσθμοῦ, καθὼς τὸ Λουτράκιον τῆς δυτικῆς, εἰς ἀμφοτέρω δὲ ὑπάρχει ἀνὰ ἓν κατὰ τὴν τῆς ἀτμοπλοικῆς αὐστριακῆς ἐταιρίας· οὐχ ἦτον ὅμως ὑπάρχει δημοτικὸν σχολεῖον, καὶ ἔχει ἐπτὰ ἢ ὀκτὼ ξενοδοχεῖα, τὰ ὁποῖα δεικνύουσι πόσον φιλόξενοι εἶναι οἱ κάτοικοι· ἰσόγεια μὲν, περιέχουσι ὅμως ἀπὸ μίαν ἀρκετὰ εὐρύχωρον τράπεζαν στηριζομένην εἰς τέσσαρας πόδας νοχελῶς ἐπακουμβῶντας ἐπὶ τοῦ τρυφεροῦ ἐδάφους καὶ ἐν κἄθισμα πρὸς τὰς δύο γωνίας τῆς τραπέζης, ἐκ σανίδων, στριζόμενον πρὸς τὰς δύο γωνίας τοῦ τοίχου· ἡ τράπεζα δὲν ἔχει κάλυμμα ἕτερον ἐκτὸς τῶν πινακίων τὰ ὁποῖα μετεχειρίσθημεν καὶ ἡμεῖς νὰ φάγωμεν δι' ἡμῶν περὶ τὴν πρόγευμά μας ἀπὸ φραγτὸν—προσταζόμενον,—δηλαδὴ ὡς ἐρνίθων σπογγάτων, καὶ ἰχθεῖς τῶ ὄντι σπαρταριστοῦς, εὐρίσκει καὶ ἐρνίθια καὶ πετεινάρια, ἀλλ' ἐπειδὴ βιάζεσαι νὰ ἀναχωρήσῃς πρὶν εἰ ὁ Φοῖβος τεντώσῃ τὸ τόξον του καὶ ἀρχίσῃ νὰ ῥίπτῃ βέλη πυρᾶ, μὴ προστάξῃς νὰ σοῦ εἰσιμάσσω, διότι ἡ βία κάμνει τὸν μάγειρον νὰ λησμονῆ, ὅτι τὰ πετεινὰ αὐτὰ ἔχουν καὶ σπλάγγνα καὶ ἐντόσθια, καὶ ἰδοὺ ἀνατέμων αὐτὰ, τὰ εὐρίσκει ὅλα εἰς τὰν θέσιν των, καὶ τότε

μά την πλάσιν! πιστεύω, ὅτι συγκινεῦνται τὰ ἰδικά σου ἐντόσθια, ἡμεῖς τοῦλάχιστον αὐτὸ τὸ ἐπάθομεν. . . .

Τὴν αὐτὴν στιγμήν, ἐνῶ τὸν ἕνα πόδα εἶχομεν ἐπὶ τοῦ κατωφλοίου, διέβαιναν ὁ πρόεδρος ἐπὶ μίᾳ φορτηγῆς ἀμάξης μετ' ἄλλων πολλῶν.

Καὶ ἡμεῖς, καὶ ἡμεῖς, κύριε πρόεδρε... Ἄ, οὕτω ἐγκαταλείπετε τοὺς συνταξιδιώτας σας; — προσέβλεψε τότε πρὸς τοὺς συνεπιβάτας, οἵτινες μᾶς ἐδέχθησαν, διότι εἶχομεν ἤδη ἐπιβῆ, καὶ διότι τίποτε δὲν ἐφέρραμεν μεθ' ἡμῶν πλὴν τῆς ὀπλοσκευῆς καὶ τοῦ μανδύου μας.

Ἴδου ἡμεῖς λοιπὸν ἀνερχόμεθα πρὸς τὴν Κόρινθον ἐπὶ τετρατρόχου φορτηγῆς ἀμάξης καθήμενοι, ὡς ἄλλοτε ἡ Νυσοκάκᾳ ἢ Βασιλῆϊ τῶν Φαιήκων ἐπέφεροτο νὰ λευκάνῃ ἐνδύματα εἰς τὰ κρυστάλλιντα νερά ἐνὸς ποταμοῦ ἂν ἦτο δίτροχος; ἤθελα σοὶ εἶπει — θριαμβευτικῶς ὡς Ἀχιλλεύς περὶ τὰ ὀχυρώματα τῆς Τροίας — Πᾶσα σπιθαμὴ γῆς, πᾶς λίθος, ἀγαπητέ μου φίλε, καὶ μίαν ἀρχαίαν ἱστορικὴν ἀνάμνησιν ἔχει· καὶ κάθε σύντριμμα αὐτοῦ μαρτυρεῖ τὴν χθὲς κατασυντριφθεῖσαν δουλείαν τοῦ Τούρκου.

— Θαυμάζει ὁ νοῦς καὶ πάλαι ἡ καρδίη, ὅταν ἐπὶ τοῦ ὑψώματος τοῦ Ἰσθμοῦ, ῥίψῃς ἐν βλέμμα πρὸς τὴν μίαν καὶ τὴν ἄλλην ἔκτασιν· πρὸ τῶν ποδῶν σοι, κεῖται τὸ ἀνθρώπινον μεγαλεῖον τοῦ χρόνου στροφαπαίγιον, καὶ εἰς τὴν ἔκτασιν μεγαλύνεται τὸ μεγαλεῖον τῆς φύσεως· σιωπᾶς, ὡς ἄνθρωπος, αἰσθανόμενος τὴν ἀδυναμίαν σου ὑπὸ τοῦ χρόνου τὴν σκληρὰν χεῖρα, καὶ τὴν μηδενικότητά σου εἰς τὸ ἄπειρον· μελαγχολεῖς, θλίβεσαι, καὶ μόνος ὁ βίαιος τειναχτῆς ἀμάξης προσκρουούσης ἐπὶ τοῦ ἀνωμάλου ἐδάφους σὲ ἐπαναφέρει καὶ βλέπεις, ὅτι ὑπάρχεις ἄνθρωπος, κύριος ὅλων αὐτῶν τὰ ὅποια Θαυμάζεις καὶ τότε μετ' ἐγωισμοῦ φωνάζεις: — κτύπα λοιπὸν ἀμάξᾳ! ἐνῶ τὰ ταλαίπωρα ζῶα, ἀσθμαίνοντα, μόλις ἀνέρχονται τὸ ἀνωφερὲς, καὶ ἰδοὺ εἰσέρχεται μετὰ μίαν ὥραν θριαμβευτικῶς εἰς τὴν Κόρινθον· μὴ νομίσης ὅμως, ὅτι θέλεις κεντῆσαι τῶν κατοίκων τὴν περιέργειαν, συνειθισμένοι οὗτοι εἰς τὴν ἐμφάνησιν τῶν ξένων, οὐδεμίαν προτομὴν προβαίνει τοῦ παραθύρου.

Ἐπομένως, μά τὴν ἀλήθειαν! ἡ Κόρινθος θαυμάζεται διὰ τὴν ἀκρόπολιν τῆς, διὰ τὰ λείψανα τῶν ναῶν καὶ τὰ εὐρήματα τῶν ἀνασκαπτομένων τάφων τῆς, ἄλλως τὸ ἐξωτερικόν, πλανᾷ τὸν περιηγητὴν, ὡς πρὸς τὴν ἐσωτερικὴν καλλονὴν τῆς πόλεως· ἀκᾶθαρτος μὲ ὁδοῦ ἀκανονίστους σῶζει ἔτι τὸν τύπον τουρκοπόλεως; — Ἐνῶ δὲ ὁ καθεὶς τῶν συνεπιβατῶν μας ζητεῖ κατάλυμμα φίλου, διότι ἀδύνατον νὰ διανυκτερεύσῃ τις εἰς τὰ πανδοχεῖα, ἡμεῖς ἀπαχαίρετῶμεν ὑποκλεινέστατα τὸν Κύριον Πρόεδρον, εἰς τὸν ὅποιον εὐχόμεθα κληθῆναι τρυγητὸν τῆς σταφίδος του, καὶ ἀπευθύνοντες τὰς εὐχαριστήσεις μας πρὸς τοὺς λοιποὺς, κατευθυνόμεθα πρὸς τὰ ἱπποστάσια· ἐκεῖ ἔπρεπε νὰ εὐρωμεν τινα, ὅστις ἐπρόκειτο νὰ μᾶς προμηθεύσῃ κυνηγετικοὺς κύνεας, ἦτον ἀπὸν εἰς τὸ κυνήγιον καὶ ἐκεῖνος ἐλάθωμεν τὴν διεύθυνσιν του καὶ ἕνα ἵππον ἕκαστος, μετὰ μίαν ὥραν εὐρέθημεν εἰς τὸ

χωρίον ἐκεῖ διημερεύσαμεν, καὶ τὴν ἐπαύριον περὶ τὴν αὐγὴν ἐπρόκειτο νὰ ἀρχήσωμεν τὴν κυνηγετικὴν ἐκδρομὴν μας. . . .

— Ἐὰν ἐπεχείρουν νὰ σοὶ διαβιβάσω τακτικὴν περιγραφὴν ἢ ἡμερολόγιον τοῦ ἐπὶ τετραήμερον κυνηγίου μου, βεβαίως ἤθελες Θαυμάσαι δι' ὅσα πεινὰ ἐδολοφόρησα καὶ πόσα θηρία καταδιώξας κατέβαλα . . . πλῆθος, φίλιτατε, ἄπειρον ἀγρίων περδίκων τὸ ὅλον τέσσαρα; ἀν ἐνηθιοῦμαι ἐδολοφόρησα, αἵτινες ὡς ἄλλοτε αἱ στρυμφοκίβες ὄρνιθες κατερήμενον τοὺς ἀγρούς· καὶ τρεῖς λυμεῶνας λαγωῦς τῶν ὁποίων τὰς δωρὰς καὶ τὰ ὄτα ἔφερα μετ' ἐμοῦ· ἂν θελήσω νὰ σοὶ ἀριθμήσω, τοὺς ἡδυφθόγγους κοσσοφούς καὶ τὰ στίφη τῶν στρουθίων βέλαια, ἤθελες μὲ ἀποστραφῆ ὡς αἰμοδόρον. Περὶ συγκατοίκου μου δὲν γίνεται λόγος, διότι τὴν πρώτην ἡμέραν καὶ ἐκουράσθη φωνεῶν, ἐπομένως συνεκινήθη βλέπων νὰ γίνεταί τὸ ἐρυθροῦν αἷμα τοῦ λαγοῦ καὶ νὰ πίπτουν τὰ πεποικιλμένα πτερὰ τῆς πέρδικος εἰς μόνην τὴν ὁσμὴν τῆς πυρίτιδος του· διὰ τοῦτο ἐπροτίμησε νὰ σταθμεύῃ ἐκεῖ, ὅπου συνθηματικῶς ἔμελλε νὰ φθάσω ἐγὼ, ὁ σκληροκάρδος κυνηγός!!!

Οὕτω λοιπὸν ἐπὶ πάντε ἡμέρας ὀδοιποροῦντες πεζοί, ἀνὰ πᾶσαν ἐσπέραν ἐσταθμεύομεν εἰς ἕν τῶν παραλίων χωρίων καὶ τὴν πρώτην ἀπεχωριζόμεθα, ἐγὼ μὲν διὰ τὸ κυνήγιον, ὁ φίλος μου δὲ διὰ τὸ παρακείμενον χωρίον ὅπως ἐτοιμάσῃ κατάλυμα, καὶ διὰ πᾶν ἐνδεχόμενον τροφήν. Δὲν δύναμαι νὰ ἀρνῶμαι, ὅτι οἱ χωρικοὶ εἶναι φιλόξενοι, διότι τὸ ἐἀροῦμαι τοῦ Ἑλλήνος τὴν ἀρετὴν, ἀρνείται ὅμως ὁ μικρὸς νοῦς μου νὰ σοὶ ἐξηγήσῃ τὸν χαρακτῆρα τοῦ Πελοποννησίου, δύναμαι μόνον, νὰ σοὶ εἶπω, ὅτι εἶναι λαὸς εὐχόνους καὶ ἐργατικός· διὰ τῶν ἀκαμάων προσπαθειῶν του, ἡ παραλία τῆς Κορινθίας μέχρι βατοῦ, μετεβλήθη εἰς εὐχαριν κῆπον, καὶ κατάφυτος σταφιδαμῆλων μέχρι ἀκροθαλασσίου, ὡς εἶναι, δύναμαι νὰ σοὶ εἶπω, ὅτι εἰς ποιητῆς ἔλεγε περὶ Βοσπόρου, ὅτι—ἐκεῖ ἔβοσκεν συνάμα ἡ ἔλαφος καὶ ὁ ἰχθύς—, ἐδῶ τοῦλάχιστον ὁ λαγὼς ὀσφραίνεται τὴν ἀκτὴν, τὴν ὁποίαν λήγει τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου ὁ λευκὸς ἀργυρόφθαλμος ἰχθύς. Ποσάκις δὲν περιεπλανήθη εἰς σύδενδρα μέρη ἀνηχνεῦσαν θήρευμα, καὶ ποσάκις ἡ μυστηριώδης γλῶσσα τῆς φύσεως δὲν μὲ ἔκαμε νὰ σταθῶ, ἀκροῶμενος ἐπὶ πολὺ ἀκατάληπτον ἀλλὰ μαγευτικόν τινα φθόγγον διέλθοντα τοὺς πυκνοὺς κλάδους τῶν δένδρων. Ἄλλοτε πάλιν νὰ μὲ πλανᾷ τοῦ παιγνιώδους βυκκείου ἢ φυγῆς ἢ νὰ τρέχω πρὸς τὸν θόρυβον τῆς κρημιζομένης πηγῆς του. Χῶμα, γῆ εὐθρυπτος ἀπανταχοῦ σχηματίζει λόφους, καὶ οἱ βράχοι ἢ τὰ βουνά της καταρρέουν εἰς τὸν ἦχον μόνον τῆς σκαπάνης τοῦ χωρικοῦ, οὔτε σπιθαμὴ γῆς παρουσιάζει τὸ στεῖρον καὶ ἄγωνον· διότι ὅπου ὁ ἐργατικὸς ποὺς ἐπάτησεν, ἐκεῖ ἐβλάστησε δένδρον καὶ ἠνεώθη πηγὴ, ἀλλαχοῦ δὲ ἡ φύσις αὐτομάτως προβάλλει τοὺς στολισμούς της· καὶ ἰδοὺ τοῦ βράχου ἢ κορυφῆς φέρεται σκιαδίων τὴν ἀγριελαίαν καὶ στολισμούς τοὺς παραφύτους μυροδόλους θάμνους του, πᾶσα δὲ βραγὴ ἀποστάζει δρόσον καὶ

ἀπὸ πᾶσαν χαράδραν ἐκρέει κρυσταλώδης-πηγή· ἐνῶ ἡ χλόη καὶ αἱ πόαι σμαραγδόνουν τὴν ἐπιφάνειαν τῆς εὐφόρου ταύτης γῆς ἀνὰ πᾶσαν ἄνοιξιν, καὶ τὸ φθινόπωρον ἀποχρυσούται ὁ βασιλικὸς αὐτῆς μανδύας· ὁ σταφιδοκαρπὸς ὅμως, εἶναι τὸ κύριον εἰσόδημα καὶ ὁ πλοῦτος τῆς παραλίας ταύτης.

Ἐφθάσαμεν μέχρι — *Καμαρίου* — ἐκεῖ ἐσταθμεύσαμεν, διότι μὰ τὴν ἀλήθειαν, καὶ ἐγὼ ἤρχῃσα νὰ αισθάνομαι, ὅτι ὁ κόπος μὲ κατελάμβανεν — ἐκεῖ ἐφιλοξενήθημεν ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας, καὶ τὴν ἑσπέραν πρὸς τὴν τετάρτην ἔμελλε ν' ἀπέλθωμεν. Δὲν σοὶ λέγω μύθους, ἀλλὰ τὸ *Καμάριον* ἔχει τὰ περιεργά του, τὴν μικρὰν ἱστορίαν του· ἐκεῖ δεικνύουσιν ἐν πρώτοις Πύργον τινὰ ὑπερέχοντα τῶν λοιπῶν δέκα οἰκιῶν, διὰ τὸ ἰδιότυπον αὐτοῦ· διότι χωρὶς νὰ ἦναι πύργος εἰς ἐκείνων τοὺς ὁποίους γνωρίζομεν, μὲ προμαχώνας δηλαδὴ καὶ ἐπάλλεις, ἀπλῶς εἶναι οἰκία ὑψηλῶμος πρὸς τῆς ὁποίας τὰς δύο ἐν ὄψει γωνίας αἱ προβαίνουσαι δύο *πολεμιστῆραι* ὡς τὰς ὀνομάζουσι καὶ ἡ σωζωμένη ἐτι θολωτὴ κλίμαξ, ἣτις ἐνοῦται μετὰ τῆς οἰκίας διὰ κρεμαστῆς καταπακτῆς, πρόσθεσ καὶ τοῦ χρόνου τὸ ἐρυθρομέλαν ἐπικαθήμενον χρῶμα, προκαλοῦσι τὴν περιέργειαν, ἣτις ἀνακαλύπτει μικρὰν ἐπ' αὐτοῦ ἱστορίαν τὴν ὅποιαν μοὶ διηγήθησαν, ἀλλὰ δὲν σοὶ διηγούμαι, διότι ἀποτελεῖ μέρος ἰδικοῦ ἔργου. . . . Ὁ Πύργος οὗτος εἶναι ἀκατοίκητος ἤδη, καὶ μόνον περὶ τὸν τρυγητὸν τῆς σταφίδος καπνίζει ὁ καπνοδόχος του, διότι τότε ὁ ἰδιοκτῆτης ἔρχεται νὰ συλλέξῃ τὸ προῖόν τῶν σταφιδαμπέλων ἐν τῷ μέσῳ τῶν ὁποίων ὑψοῦται ὡς ἐφορευῶν ἄγρυπνος φύλαξ.

— Ἡμισίαν ὄραν μακρὰν τοῦ *Καμαρίου*, ἐπὶ τῆς κορυφῆς ἐνὸς ὄρους καταφύτου κεῖται, μονὴ ἔρημος ἐκ τῶν διαλελυμένων κληυγῶν ὀδηγήθη ἐκεῖ καὶ εἶδα καὶ εἰθάμασα ἐκ τῶν σωζομένων, ὅτι ἤκμασεν ἄλλοτε, οὐχὶ βεβαίως ὡς κτήριον μέγα, ἀλλ' ὡς μονὴ διευθυνομένη ὑπὸ πέντε μοναχῶν, ἣτις προῦκάλει ἐκεῖ εἰς ὀρισμέναις ἡμέραις τοῦ χρόνου τὰ περιχώρα καὶ ἐν τυμπάνῳ καὶ χορῶ, ἐν χορδαῖς καὶ ὄργανοις προσεφέρετο ἡ σμύρνα καὶ ὁ λίθωνος εἰς τὴν πανυγυριζόμενον ἄγιον. Ἐκεῖ ἐπία ἐκ δεξιαμενῆς, τῆς ὁποίας τὸ ὕδωρ πρὸ ἐτῶν δὲν εἶχε θεβαίως ταραχθῆ, διότι ἐκεῖ συνεκολύμθη ὁ ἐγγχευς μὲ τὸν σκόλληκα καὶ τὸν βάτραχον.

Ἐκεῖθεν μοὶ ἐπέδειξαν τὴν κοίτην λίανης τινὸς, εἰς ἣν ἐνετρήθη ἄλλοτε, ἡ Φόνισσα, ἣτις ἤκμασε πρὸ ἑκατὸν περίπου χρόνων κατὰ τὸ ἀκόλουθον ἱστορικόν.

Τραχὺς καὶ ἄβατος βράχος εἰς ἐνὸς, καὶ γῆ ὑπερώριος, ὀλισθηρὰ ἐξ ἄλλου σχηματίζουσι σήμερον τὴν κοίτην χειμάρρου τινος, τοῦ ὁποίου τὰ ὕδατα λιμνάζοντα ἄλλοτε ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ὑπερκειμένου ὄρους, ὑπερχειρίθησαν μίαν ἡμέραν κατακλυσμοῦ, καὶ διαρρήξαντα τὸν πυθμένα, ἐχάραξαν διεξόδον μεταξὺ τοῦ βράχου καὶ ἐρρήθησαν ὀρμητικὰ μετὰ κρότου καὶ πατάγου πολλοῦ πρὸς τὰ κάτω, ὅπου συμπαρέφερον ἄγρους, δένδρα, βράχους καὶ ἐν μικρὸν ὑπο-

κείμενον χωρίον, τοῦ ὁποίου κατέπηξαν τοὺς ὀλίγους κατοίκους ἐν ὄρα νυκτός· ὁ δὲ τρόμος καὶ ἡ φρίκη τοῦ ἀκούσματος ἀπέδωκεν ἔκτοτε εἰς τὸν μορφωθέντα χεῖμα· οὐ τὸ ὄνομα — Φόνισσα —.

Κατέναντι βαίνων πρὸς τὴν πηγὴν αὐτῆς, βλέπεις, ὅτι αἱ πρὸς τὴν θάλασσαν ἐκβολαὶ τῆς ἐλίσσονται ὡς ὄφεις· καθόσον προχωρεῖς, συστέλλονται ἐντὸς χάσματος τὸ ὅποιον ἡ χρόνιος ἐπιμονὴ του ἐβάθυνε, καὶ κατ' ἔτος, ὅτε οἱ καταρρέκται τοῦ οὐρανοῦ ἀνοίγουσι καὶ καταπλημμυροῦσι τὴν πανεύφορον Πελοπόννησον, τότε καὶ ὁ καταρράκτης τῆς Φόνισσας, σφοδρὸς ὡς ἡ δύναμις, βθίνει καὶ ἐπιπλατύνει τὴν γῶρον του, καταποντίζων τὰς περ' αὐτῷ σταφιδαμπέλους τῶν ὁποίων ὁ καρπὸς διπλάσιος τοῦ συνήθους γίγνεται.

Προσεγγίζεις τὴν πηγὴν, καὶ ἡ καρδία σου χάνει τοὺς τακτικούς παλμούς της, διότι αισθήματα ἕως διάφορα περιβάλλουσιν αὐτὴν, ὡς περιβάλλει τοῦ βράχου τὴν κορυφὴν ἀραιὰ τις ὀμίγη μαγική. Ἰστασι πρὸς στιγμὴν θεατῆς εἰς τὰ πρόθυρα, ὡς εἶπεν, τῶν πηγῶν αὐτῆς ἐνθα ἐν ἡμέρᾳ μέσῃ ἐπικαθῆται ζόφος, καὶ ἰδοὺ ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν σου ὁ φοβερὸς βράχος μὲ πῦρ καὶ πῦρ ἐσπαρμένους κέδρους καὶ ἀγριελαίας, ὡς ὀπλίτης, ὀρεσίτροφος σοὶ ἐπιβάλλει τὴν ἰδέαν τοῦ παλικαρισμοῦ· ἡ καρδία σου σκιρτᾷ, ὡς ἂν ἤκουσε τὴν σάλπιγγα τοῦ πολέμου νὰ σαλπίζῃ ἐμβατήριον μονότονον, καὶ ἡ κλαγγὴ τῶν ὅπλων, τὴν ὁποίαν παρωδοῦσιν οἱ νυκτοκόρακες κάτοικοί του καὶ αἱ ἐμφωλεύουσαι ἐκεῖ ἄγριαι περιστεραί. Ὁ δειλότερος τότε ἀνδρίζεται, διότι ἐν βλέμμα πρὸς τὰ δεξιὰ, καὶ ἰδοὺ ἡ ἀντίθετος πλευρὰ κατάφυτος ἀπὸ δάφνης καὶ μυρσίνας, σοὶ προσφέρει στεφάνους ἐρώτων καὶ κλάδους δόξης.

Βθίνεις ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἀντιπαράθεσος ταύτης, καὶ καθόσον προχωρεῖς, αἱ δύο πλευραὶ τῆς κοίτης του συστέλλονται ἐγκαρσίως, ἐνῶ φθάνεις εἰς θέσιν, καθ' ἣν αἱ δύο κορυφαὶ αὐτῶν προσεγγίζουσαι, μορφώνουσι θόλους μελανοὺς καὶ τραχεῖς, ἀδιαρρήκτους μέχρι τοῦδε καὶ πρὸς αὐτὴν τὴν δύναμιν· ἐκεῖ σβέννεται τῶν οὐρανίων θόλων τὸ γλυκὺ χρῶμα, τὸ ὅποιον ἡ ἐλαφρὰ πτέρυξ τῆς χρυσαλίδος διασχίζει ὑπὲρ τὰς νεφέλας. Ἄχρους τότε μελαγχολία ἐπισκιάζει τὸ μέτωπόν σου, καὶ ἐνῶ ἡ καρδία σου συστελλομένη, ὀλιβεται ὑπ' ἀναξηγήτου αισθήματος, δὲν βλέπεις πρὸς τὰ πρόσω, διότι καὶ τὰ ἐπίσω ἤδη ἐκλείσθησαν· κλείονται καὶ οἱ οφθαλμοὶ σου δυναστικῶς ὑπὸ τῆς ναρκοτικῆς ἀτμοσφαιρας ἣτις ἐνουπάρχει, ὅπου τοῦ ἡλίου ἀκτῆς δὲν εἰσχωρεῖ, οἱ πόδες σου κλονοῦνται, σὲ καταλαμβάνει βίγος, αἱ δὲ χεῖρες σου μηχανικῶς ἐκτεινόμεναι περὶ σὲ, ψιλαφοῦσι στήριγμα, ἀλλὰ . . . τὸν τάφον, τὸν τάφον προαισθάνεται ἡ ψυχὴ σου, καὶ παραδίδεται εἰς θέσιν κατάνυξιν, ἐνῶ τὸ κατερχόμενον ἐνίστα ἐκ τῆς κορυφῆς στενοχωρούμενον πνεῦμα ἀνέμου καὶ ὁ μυρμιρισμὸς τοῦ ἐλαφρὰ παραρρέοντος ὕδατος, σοὶ φαίνεται, ὅτι μελαγχολικὰ ψάλλουσι τὸ νεκρικόν σου, ἀλληλούϊα. Παρ' ὀλίγον καὶ ἐπιπτα, ὅτε λίθος ἀποκοπεῖ καὶ βῶλος χύματος καταβρεύσας ἐφέρετο πρὸς τὰ κάτω μὲ

πάταγον πολὺν, συνετάραξε τὴν νάρκη μου καὶ ἠνέωξα τοὺς ὀφθαλμούς· εἶδα τότε τὸν συγγατοικόν μου νὰ πηλαίῃ πρὸς ἑαυτόν.
— Διάβολε! ἔπραξε, νομίζεις, ὅτι μὲ δένουν, φεύγομεν, φεύγομεν! ἐδῶ εἶναι κατοικίαι ἐξωτικῶν!

Ἐταίρην δ' εἶς πρὸς τὸν ἄλλον τὴν χεῖρα καὶ συμβουθούμενοι μόλις ἐξήλθομεν κατεπτοημένοι ἐκ τῆς μυστηριώδους ἐκείνης θέσεως. Ὅποιον παράδοξον δεσμὸν μορφοῦναι ἐπὶ γῆς ὁ ἄνθρωπος;

Ἐνῶ πρὸ μικροῦ, ἐκεῖ εἰς τὸ ἀκροθλάσσιον ἔπαιζε καὶ ἐγέλα, ὡς παίζουσι καὶ γελοῦν τὰ λείχοντα τὴν ἀκτὴν κύματα, ὁ δὲ ποταμὸς ἤσυχος καὶ λευκὸς κατακυλίζει λευκότετα χοχλάδια· ἐνόσω προχωρεῖ ἐπὶ χλόης αὐτοφυοῦς, αἴφνης σπάρτα καὶ μύρτα πολλὰ τῷ ἀποκλείουσι τὴν δίοδον ἀθρόωτα, καὶ ῥίπτεται εὐχαρὶς ἐν τῷ μέσῳ σταφιδαμπέλων καλλιεργημένων μετὰ πολλῆς φιλοπονίας καὶ θαυμαζέει τὴν φύσιν, καὶ οἰκτεῖρει τὸν ἄνθρωπον, ὅστις καταδικάσθη ἐν ἰδρωτί τοῦ προσώπου του νὰ τρώγῃ τὸν ἄρτον του· καὶ καθόσον ποχωρεῖ συγκινεῖται, ἡ καρδία του πάλαι σπρονδρὰ ὑπὸ διαφόρων αἰσθημάτων καταλαμβανομένη καὶ ὁ νοῦς του χάνεται ἐπὶ πτερυγῶν τῆς φαντασίας· ὡς ἂν δὲ ἡ θέα τῶν πρὸ αὐτοῦ ἀπεικονίζουσι τὸν ἄνθρωπον καθ' ὅλας τὰς φάσεις τοῦ βίου του, ὁ ἐλιγμὸς προσέλκει αὐτὸν ἀκαλήπτως πρὸς τὸ βῆθος τῶν πηγῶν, ἔνθα εὐρίσκει τὸ τέμα τῶν συγκινήσεών του, καθὼς ὁ χρόνος φέρει πρὸς τὸν τάφον. . . .

Ὡ! εἶθε, εἶπα καὶ ἐγὼ, ὅτε εὐρέθην εἰς τὴν στάσιν ἐκείνην, εἶθε καὶ ὁ ἰδικός μου τάφος νὰ ἠνοίγετο ἐκεῖ· ἐκεῖ ἔνθα, αἰωνία νάρκη καὶ μυστηριώδης ἀτμοσφαῖρα περιελλίσσεται, ἐκεῖ ἔθρα, ὁ δυστυχὴς τοῦ κόσμου τούτου ἄνθρωπος, ὁ μόλις ζήσας καὶ ἀποθανατωθεὶς ἐκ τῶν ἰδίων παθῶν, θέλει εὑρεῖ ἄρθρα δάκρυ εἰς τοῦ ποταμοῦ τὰ ἀέναα νάματα, τὰ δροσίζοντα τὴν μαρνανθεῖσαν ἀκαίρως καρδίαν του εἰς τὰ ἀκαταλόγηστα τοῦ βίου βάσανα· τὸν δὲ φυσικὸν τοῦ φεύγοντος ὕδατος θόρυβον, τὸ ὑπόκωπον καὶ μελαγχολικὸν, μεμιγμένον μὲ τὰς φωνὰς τῶν νυκτοκοράκων, ἢ τινος σαροφάγου ὀρνέου τὰς κρωγὰς θηρεύοντος λίαν, δι' αἰωνίους θρήνους θλιβεροῦς τῆς ἀνθρωπίνης ματαιότητος. . . .

Ταῦτα νυχήθην διὰ τὸν ἄνθρωπον, τοῦ ὁποῖου τὸν θάνατον δὲν θέλουν θρηνησεῖ καρδίαι ποθῆται, οὔτε θέλουσι κλαύσει γλυκεῖς ὀφθαλμοί. . . . Ἠυχήθην κατὰ διάνοιαν, καὶ ἐξερχόμενος ἠσθάνθην τὸ στήθος μου, ὅτι ἐξωγοῦτο, ἐξωγοῦτο ὡς κύμα θαλάσσης ὑπόκωπον, καὶ ἀπέληξεν εἰς βρῦν στεναγμὸν, ὡς ἐκεῖνο εἰς βρῦν στόνον, ὅταν προσκροῖται καὶ σθύνεται ὑπὸ τὸ κύλωμα ἐράχου· τὸ πρόσωπόν μου ἀπὸ πελιδνοῦ κατέστη ὀλοπόρφυρον, ἡ κεφαλὴ καὶ τὰ ὦτα μου ἐδόμβουν, οἱ δὲ ὀφθαλμοί μου θαμβωθέντες, ἀπέσταξαν ἐν πικρότατον δάκρυ, τὸ ὅποιον ἠνώθη εἰς τὰ φεύγοντα νάματα τοῦ ποταμοῦ, ὅπως καὶ ὁ στεναγμός μου εἰς τὸν θόρυβον αὐτοῦ.

Θεέ μου, μὴ, μὴ ποτε ὁ στεναγμός οὗτος φθάσῃ εἰς τὸ οὖς εὐκλισθήτου, καὶ τὸ δάκρυ αὐτὸ μὴν ἤθελεν ἐγγίσει χεῖλη ἀθῶα. . . .

Τ Ε Λ Ο Σ.

ΤΟΥ ΔΙΑΒΟΛΟΥ ΤΑ ΠΗΔΗΜΑΤΑ.

— Ψωμί, ψωμί! αἶ, δὲν ἀκούς, γέρο Ἀΐδηριτα; θέλω ψωμί!

— Αἶ, θέλε; μηχαρὶ τὸ κρατῶ ἐγὼ τὸ ψωμί; οὔτε φουρνίζω, οὔτε ξεφουρνίζω, αὐτὸ εἶναι ἔργον τοῦ Κυρίου Ἀστυνόμου, ἐγὼ θέλω σήμερον νὰ πηδήσῃς. . . .

— Ἄλλ' ἐγὼ πεινώ.

— Πῖδῃ!

— Πεινώ! λέγω.

— Πῖδα.

— Πολὺ καλὰ, πηδῶ λοιπόν· εἶπε τὸ δαιμόνιον, ἀγανακτησμένα, ἤστραψε τὸ βλέμμα του καὶ ἔγινεν ἄφαντον. Γράφε, γράφε! ἐτηλεγράφησε μετὰ τινος στιγμῆς. — Ἡ Ἀστυνομία φρουρνίζει, ὁ ἀστυνόμος ξεφουρνίζει, οἱ κλητῆρες τὰ φορτῶνονται, οἱ ἱππαστυνόμοι τὰ πωλοῦν.

Κι' ἄλλος στὸ ψωμί τ' ἀφράτο,

Κι' ἄλλος! ἔπραξ καὶ σί'

Τὴν δεκά πενήντα πάρτο

Καὶ τριάντα τὴ μισύ.

— Καὶ ἐμὲ, κύριε κλητῆρ!

— Καὶ ἐγὼ πεινώ, κύριε ἀστυνόμ, ἕνα ψωμί παρκαλῶ.

— Δύω, τρία ψωμιά καὶ ἐμὲ ἔχω οἰκογένειαν, πεινᾷ ἀπὸ χθές.

Δὲν πωλοῦμαι μαζωμένα,

Λάθε ἐν ἰ μισὸ ζεστό!

Λ' γὰ ἔχω ζυμωμένα,

Δὲν κερδίζομε λεπτό. . . .

— Μὴ, καταλαμβάνεις, μικρὸ μου σατανᾶ, ὅτι οὐδ' ὀλιγὸς ἐννοῶ τὸ σημερινόν σου πῆδημα, διότι ἐνῶ ἐξ ἑνὸς ἀναμειγνύεσαι εἰς τὰς ἐλευθέρως κινήσεις τῆς ἀστυνομίας καὶ εἶναι φόβος μὴ σὲ λακτίσῃ ὁ ἵππος τῆς, ἐξ ἄλλου τὸ περὶ ἄρτου εἶναι, φίλε μου, ἔργον τῆς κυβερνήσεως, δηλαδή ἀνάγεται εἰς τὸ διπλωματικὸν μέρος, τὸ ὅποιον μίᾳ ἐπιτροπῇ καταγίνεται νὰ ἐξωμαλύνῃ. Καὶ εἶναι μὲν ἀληθές, ὅτι θὰ πεινάσῃ ὀλίγον ὁ κόσμος, ἀλλ' αὐτὸ ἐλπίζεται μὲ τὴν ἔναρξιν τῶν βουλῶν—ἂν μᾶς ἀφήσῃ ὁ Θεὸς καὶ ζήσωμεν—νὰ διορθωθῇ· ἐπει-

τα ὀλίγη δὲ ὑπομονή, μήπως πρόκειται περὶ ζωῆς ἢ θανάτου, ἢ περὶ κηρυχθησομένου πολέμου, ὥστε πρέπει νὰ γίνῃ μεγάλη προμήθεια.

— Εἰξεύρω καὶ ἐγὼ; αὐτὰ εἶναι ζητήματα, φίλε Δέσποτα, τὰ ὅποια δὲν ἀναδέχομαι νὰ λύσω· πρῶτον, διότι ποτέ μου δὲν ἀπέθανα διὰ νὰ εἰξεύρω τί εἶναι ζωὴ· καὶ δεύτερον, διότι μεγαλύτερον πόλεμον παρ' ἐκείνον τὸν ὁποῖον κάμουν τὰ ἔντερα κατὰ τοῦ στομάχου, ὅταν πεινᾷ, ποτέ μου δὲν ἐγνώρισα. . . Εἶναι μία ἐπαναστάσις, ἣτις ὅταν ἐκραγῆ, ὄχι μία καὶ δύο φουρνιῆς ἀστυνομικῆς δὲν τὴν κατασηγάζουν, ἀλλ' ὅλοι οἱ ὑπουργικοὶ φούρνοι, ἂν ἐργάζονται νυχθημερόν, εἶναι. . .

— Εἶναι τί εἶναι; μία ἐπαναστάσις τῶν ἐντέρων πάντοτε, κατὰ τοῦ στομάχου, ὀλίγοι γουργουρισμοί, κατακραυγαὶ καὶ κατόπι τίποτε.

— Τὴν ὁποίαν ὅμως, μία φρόνιμος κυβέρνησις πρέπει νὰ φοβῆται, καὶ νὰ μὴ ἐμπιστεῖται εἰς χεῖρας μιᾶς ἀστυνομίας τοῦς στομάχους φιλησύχων πολιτῶν· διότι ὁ στόμαχος ἔχει ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, καὶ ἡ κεφαλὴ, εἰξεύρει, ἔχει ἐγκέφαλον, καὶ ὁ ἐγκέφαλος συνίσταται ἀπὸ ἴνας, καὶ αἱ ἴνας. . .

— ὦ! ἐξελίσθηκα!

Ἐξελίσθης; μὴν ἀνησυχῆς; εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς ἡρας τὴν ὁποίαν περιέχει ὁ ἀστυνομικὸς ἄρτος — εἰξεύρεις, εἶναι καὶ αὐτὸ μία πρόνοια νὰ ζυμῶνται ἀκαθάριστος ὁ σῖτος εἰς ὄραν πείνης, διότι τρώγων τις ὀλίγον, κοιμᾶται πολὺ, ὑπὸ τῆς προξενουμένης καρυβαρείας καὶ οὕτω λησμονῆ τὴν πείναν του· πολλὰκις μάλιστα ἐκ τῆς πρὸς ναυτίαισιν διχθέσεως, δὲν σο' ἔρχεται ὄρεξις οὔτε νὰ φάγῃς. ὦ! ὅσῳ δὲ αὐτὰ εἶναι ἐπτακαθαρισμένη ἡ ἀστυνομία μας.

— Φλύαρο! μ' ἐξάλησεν αἱ περὶ στομάχου θεωρίαι σου.

— Ἐπρεπε νὰ ἀκούσης λοιπὸν μέχρι τέλους καὶ τὸ συμπέρασμα, ὅτι, ὅταν ἐπαναστατῆ ὁ στόμαχος ἐπαναστατεῖ καὶ ὁ ἐγκέφαλος καὶ τότε . . . καὶ τότε . . . μὰ τὴν οὐρανὸν μου! οὔτε αὐτὴ δὲν εἶναι ἰσχυρὰ νὰ δέσῃ τὸν πεινῶντα λαόν.

— Καλὲ ἡσίχασε, μήπως νομιζεῖς, ὅτι εἴμεθα εἰς τὴν Γαλλίαν, ὅπου ὁ λαὸς ἐπαναστατεῖ, διότι ἐπεινάσε δύο ἡμέρας; Ὁ Ἕλληρικὸς λαὸς εἰξεύρει νὰ πεινᾷ, ἐπεινάσεν ὀλόκληρα ἑπτὰ ἔτη, χάριν τῆς πατρίδος του, καὶ σήμερον δὲν θὰ ἦναι τόσῳ φρόνημος, ὥστε νὰ πεινάσῃ δύο τρεῖς ἡμέρας χάριν τῆς ἀστυνομίας του ἢ τῶν περιστάσεων μιᾶς τόσοσιν ἀγαθῆς κυβερνήσεως, ἣτις πάντοτε φροντίζει νὰ τὰς ἐξωμάλυνῃ.

— Βέβαια, ἀλλὰ τὸ καλὸν τᾶχα, εἶναι καλὸν νὰ γίνεταί ταχύτερα.

— Λοιπὸν πῆδα! πῆδα καὶ μίαν στιγμὴν εἰς Ναύπλιον μέχρις οὗ ἡ ἀστυνομία πωλήσῃ τὰ ἀπὸ κατοχῆς ἄλευρά της καὶ τοὺς ἄρτους της, οἵτινες ἔμεινον ἀπώλητοι, διότι εἶναι ἀπ' ἐκείνους τοὺς ὁποίους κατέσχευεν ἄλλοτε.

— Τὸ Ναύπλιον! χαῖρε Ναύπλιον! ἱστορικὴ πόλις, Δέσποτα, ἐτη-

λεγράφησε τὸ δαιμόνιον, ὅμως δὲν ἤθελα, νὰ ζῶ αἰχμάλωτος ὑπὸ τὰ ἐπάλξεις του. Πλὴν λέγε, τί θέλεις;

— Θέλω, ὅ,τι βλέπεις.

— Γράφε, λοιπὸν. — Ἀκούω θόρυβον, ὡσεὶ χαλκίνων λεβήτων συγκρουομένων, τοῦτο μοὶ ὑπενθυμίζει τὴν ὥραιαν ἐκείνην ἐποχὴν, ὅταν ἐζῶμεν καὶ ἡμεῖς εἰς τὰ δώματα τοῦ Διὸς, ὅτε ὁ Ἡφαίστος μανεῖς μίαν ἡμέραν καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸ ἐργοστάσιόν του ἤρξατο νὰ σφενδονίζῃ τοὺς λέβητας, τὰς σφύρας, τὰ χαλκεία του ὀλόκληρα κατὰ τῆς περικεφαλαίας τῆς Ἀθηνᾶς (ὄχι τῆς ἐφημερίδος βέβαια) καὶ ὁ ἦχος αὐτῶν ἦτο θόρυβος. . . ὦ! συγγνώμην, κύριε ἀρχιμουσικῆ, ἐλησμονήσα, ὅτι εἶναι ἡμέρα ἑορτῆς, καὶ τὰ χαλκίνα ὄργανα τοῦ τάγματός σου ἤχουσιν ὡς διὰ μαγείας εἰς τὰ νεύματα τοῦ μαγικοῦ σου βραδίου· σιγότερα παρακαλῶ, μὴ δὰ πάλιν τόσον θυμωμένα, ἀγκαλὰ καὶ ἔχεις δίκαιον, διότι πρὸς πείσμα τοῦ Κυρίου δημάρχου ὅστις δὲν σὲ ἄφησε νὰ παίζῃς ἐπὶ τρεῖς μῆνας, πρέπει νὰ ἰκανοποιηθῆς· ἀλλ' ἂν δὲν λυπεῖσαι τοὺς πνεύμονας τῶν μαθητευομένων σου, τοῦλάχιστον ἐνθυμήσου, ὅτι τὰ ὄργανα φθεῖρονται.

Δέσποτα! τὰ αὐτὰ τοῖς αὐτοῖς· εἰς τὴν Ἑλλάδα προοδεύει ὁ πιθηκισμὸς, παντοῦ κορδέλαις, παντοῦ καπέλλα· μάλιστα δύο, διότι δύο μόνον τὰ φοροῦν, τοὺς στέκουν τόσῳ καλὰ!!! ἔπειτα ὑπενθυμίζει τὴν νεότητά των· τῆς μιᾶς μόνον ἤθελε τῆς στέκει ἄλλο χρῶμα ταινιῶν καὶ μικρότεροι φιάγγοι· ἐνῶ τῆς ἄλλης ἂν προσθέσῃ ἀκόμη ἓνα φιάγγο εἰς τὸ καπέλλο, καὶ ὀλίγο φούσκωμα εἰς τὸν ποδόγυρον, μὰ τὴν οὐρανὸν μου, θὰ ἀξίξει, ὅ,τι εἶπες, διότι ἡ χροιά της, ἂν καὶ δὲν εἶναι εὐαίσθητος, οὐχ ἦττον ὅμως, συμφωνεῖ μὲ τὸ χρῶμα τῶν ταινιῶν της, τῶν βοδοχρόων.

Ἵψηλός, λιγνός, ὥραϊος· ὀφθαλμοὶ γαλανοί, πῖλος λευκός, καὶ ξανθὰ γένεια, μὲ σιγάρο ποῦρο, εἶναι ὁ τύπος τοῦ Ναυπλιαίου, ἀριστοκρατικοῦ ἐργολάβου. di primma qualita.

Εἶναι καὶ δευτέρας ποιότητος (καὶ κατὰ τοῦτο διαφέρει ἡ αἴσθησις τοῦ καλοῦ τοῦ ἐνταῦθα ὥραϊου φύλλου, διότι γίνεταί διάκρισις) λοιπὸν, κοντὸς, στρογγυλοπρόσωπος, φυσιογνωμία ζωηρὰ, μὲ μαῦρον μύστακα εἶναι τῆς δευτέρας ποιότητος ὁ ἐργολάβος· δὲν φορεῖ λουστρίνια ὑποδήματα, διότι ὁ ἐπὶ τῆς καθαριότητος τῶν ὀδῶν κυριακὴν δὲν ἐργάζεται, καὶ αἱ ἀκαθαρσίαι αὐτῶν τὴν καθαρὰν δευτέραν πλέον, ἂν ζήσωμεν. . .

Ἐννοεῖς, ὅτι εἴμαι εἰς ξένον τόπον καὶ ἂν ἀρχήσω νὰ λέγω τὴν ἱστορίαν ἐνὸς ἐκάστου τῶν διαβηματοζόντων ἀπὸ τῆς μιᾶς εἰς τὴν ἄλλην ἄκραν τοῦ συντάγματος, θὰ νυκτώσῃ, καὶ εἰς τὰ ξενοδοχεῖα τοῦ Ναυπλίου οὔτε διάβολος δὲν δύναται νὰ ζήσῃ μίαν νύκτα, τόσῳ μυρίζει τεσσαρακοστὴ, ὅλα νηστήσιμα τὰ φαγητὰ — μόνον αἱ κλῖναι ἔχουν πάσχα καὶ κάθε προσκέφαλον εἶναι βουτηρόπικτον.

— Διάβολε, τί ταραχὴ, τί φωναί· ἄφες, ἄφες νὰ ζῆς τὸ Ναύπλιον,

καὶ ἔλα τρέξε πρὸς τὸ ἀστυνομικὸν κατάστημα, ἐδῶ εἰς τὰς Ἀθήνας.

— Ἐφθασα, ὡς ἀστραπή! ἀλλὰ μιὰ στιγμή, βλέπω τοὺς διαβήτας νὰ ἴστανται πρὸς τὴν θύραν καὶ νὰ σταυροκοποῦνται, ἂν ᾖναι ἐντὸς ἅγια ἤξευρος, ὅτι δὲν εἰσέρχομαι.

— Τί θέλουν τὰ ἅγια εἰς τὴν ἀστυνομίαν!

— Ἄν ᾖναι λοιπὸν νεκροὶ τί τοὺς θέλεις; ἂν πάλιν βάσανα ἱερᾶς ἐξετάσεως, τότε εἶναι πράγματα τὰ ὅποια ἀνακριτικῶς ἐφαρμόζονται, καὶ τῆς ἀνακρίσεως τὰ μυστήρια πρέπει νὰ τὰ σέβασθε, αὐτὰ τὸν ἀθῶον παρουσιάζουσιν πολλάκις ἔνοχον, καὶ τὸν ἔνοχον ἀθῶον.

— Τὸ εἰξεύρω δᾶ, καὶ διὰ τοῦτο ἢ ἀνάκρισις; λέγεται καὶ μυστήριον, πλὴν τί τρέχει;

— Τώρα, ἀμέσως; μάλιστα μὲ κράζου, διάβολε! ἀκούω, σὸ διάβολο νὰ πᾶς! Χι! χι! χι! συγγώρησόν μοι, ἰέσποτα, ἀλλὰ θὰ σοὶ εἶπω, ὅτι ὁ Κύρ. ἀστυνόμος φιλοφρονεῖ ἕναν ὑπαστυνόμον του μὲ ὀλίγας ὕβρεις ἐν λόγῳ καὶ ἐν ἔργῳ καθὼς λέγουσιν οἱ δικαστικοί, — Αἱ! νόστιμο! — βέβαια ἔπρεπε μίαν φορὰν τέλος πάντων νὰ φάγουν ξύλο καὶ αἱ Κύριοι ὑπαστυ ὅμοι διὰ νὰ τοὺς ἐρωτήσωμεν πῶς τοὺς φαίνεται, καὶ ἂν θᾶ ἐξακολουθοῦν νὰ δέξουν τοὺς πολίτας.

— Ναι! ἀλλ' ἐγὼ λυποῦμαι, διότι ὁ Κ. ἀστυνόμος δὲν μεταχειρίζεται τὴν ἰσχὺν τοῦ νόμου ὅπως κατ' αὐτοῦ ποτε εἰς ἀμαξηλάτης τὴν μάστιγα, ἀλλὰ διὰ τῆς χειρὸς καὶ τοῦ ποδός του ζητεῖ νὰ κάμη τὸν ὑπαστυνόμον, ἢ ἀρνηθῆ καθὼς λέγουσιν, ἔσα κατίθεσέν ἐνώπιον τοῦ Κυρίου Πρωθυπουργοῦ ὅτι τάχα μερικὰ πρωτόκелλα περὶ καταδιώξεως ἀρτοποιῶν παρέλειψε νὰ καθυποβάλῃ ὁ Κύριος ἀστυνόμος ἐνώπιον τοῦ ἀρμοδίου ὑπουργοῦ, ὅχι βέβαια ἀπὸ κακοῦ σκοποῦ, ἀλλὰ διὰ νὰ τὰ ἐνεργήσῃ εἰς ἄλλαν περίστασιν, ὅταν δὲν θᾶ ἔχη τίνα νὰ καταδιώξῃ, καὶ οὕτω νὰ εὐρίσκειται πάντοτε εἰς ἔργον καὶ ἐπομένως ὁ ὑπαστυνόμος αὐτὸς ὁ δὲρς, παρήκουσε διαταγὴν βῆτην τοῦ Κυρ. ἀστυνόμου καὶ δὲν ἔδοσε τὴν ἄδειαν νὰ οἰκοδομήσῃ εἰς, χρήσιμος πολίτης πολλὰ γνωστὸς μάλιστα τοῦ Κυρ. διευθυντοῦ τῆς ἀστυνομίας, ἀλλ' ἐζήτηε τὴν ἄδειαν τοῦ μηχανικοῦ. — Αἱ, νὰ δᾶ λοιπὸν, ἀφοῦ εἶσαι τέτοιος καταδότης καὶ παρήκουσ τῶν ἀνωτέρων σου ἀρπαξέταις λοιπὸν — διὰ νὰ βάλῃς γινῶσιν λοιπὸν, καὶ ἄλλη μιὰ φορὰ μάθε νὰ σέβασαι τὰ μυστήρια, καὶ ὅτι ἐγὼ εἶμαι διευθυντὴς τῆς ἀστυνομίας! — καὶ ὅταν ἐγὼ λέγω — μπρὲ κλητήρες! μπρὲ ὑπαστυνόμοι! ἀμέσως νὰ πάτε νὰ μοῦ φέρετε τὸν τάδε ἢ νὰ μοῦ κάμετε τὸ τάδε, πρέπει καπνὸς νὰ γίνεσθε.

Καὶ εἶδες προχθὲς τί εὐγε! ἐπῆραν ἐκεῖνοι οὔτινες διὰ νὰ λάβουν καιρὸν νὰ καταδαφίσουν δύο οἰκισκαρίδια, τὰ ὅποια ἂν καὶ πρὸ προπολλοῦ χαρακτηρίσθησαν ὡς ἐτοιμόρροπα καὶ ἐγὼ, ὡς ἐξουσία, ἀφῆκα νὰ οἰκοδομηθῇ ἔμπροσθεν αὐτῶν τοῖχος, καὶ μόλα ταῦτα, μόλις εἶπα πάλιν μίαν ἀυγὴν, κάτω! εἰς διάστημα ἡμισείας ὥρας! — γῆς Μαδιδμ ἐγένοντο.

— Ναι, Κύριε Διευθυντᾶ, ἀλλ' ἐχρειάσθη νὰ ζυλίσητε τὸν ἀξιότι-